

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Katedra sociální a kulturní ekologie

Michal Bartoš, BBus (Hons)

**Případová studie funkčnosti participativní
demokracie na příkladu vzniku obchodního
centra v Praze 7**

Diplomová práce

Vedoucí práce: **doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.**

Praha 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně a s použitím pramenů a literatury řádně citovaných a uvedených v seznamu literatury. Práci jsem nevyužil k získání jiného nebo stejného titulu.

Souhlasím s tím, že tato diplomová práce může být zveřejněna v elektronické knihovně FHS UK a může být využita i jako studijní text.

V Praze dne

.....
Michal Bartoš

Poděkování

Děkuji své vedoucí diplomové práce, doc. Ing. Evě Cudlínové, CSc., za její ochotu a čas a za všechny podnětné rady, které mi pomáhaly po celou dobu psaní práce. Taktéž děkuji všem zúčastněným respondentům, kteří si na mě udělali čas a poskytli mi rozhovory, bez kterých by práce nemohla vzniknout. Děkuji i všem ostatním, kteří se mnou měli během celého procesu psaní trpělivost a poskytovali mi podporu.

Abstrakt

Práce se zabývá participativní demokracií a zapojením občanů do spolurozhodování na Praze 7 na konkrétním případě výstavby plánovaného nákupního centra. Případová studie se věnuje možnostem zapojení občanů konkrétní městské části do spolurozhodovacích procesů a nabízí náhled na tuto problematiku z pohledu obyvatel. Dalším tématem případové studie je vnímání občanů problematiky spojené s otevřením nákupního centra, především s ohledem na zvýšenou intenzitu dopravy a zátěž životního prostředí na příkladu zvýšené koncentrace oxidu uhličitého ve zkoumané lokalitě.

Klíčová slova: participativní demokracie, intenzita dopravy, životní prostředí, oxid uhličitý, územní plánování, případová studie

Abstract

The work deals with participatory democracy and citizen's involvement in co-decision procedure in Prague 7 district, considering a particularly case of a planned construction of a shopping mall. The case study focuses on possibilities of involvement of the citizens of the particular district in co-decision procedures and provides an insight into this issue from the citizen's point of view. Another topic of this case study is citizen's perception of the issue connected with the opening of the shopping mall, considering the increase in traffic and the environmental impact using an example of increased concentration of carbon dioxide in the inspected locality.

Keywords: participatory democracy, traffic intensity, environment, carbon dioxide, territorial planning, case study

Obsah

1	Úvod	1
2	Struktura a cíle práce	2
3	Teoretická část	4
3.1	Politický systém ČR a demokracie	4
3.1.1	Právo a demokracie	7
3.2	Teoretické přístupy participativní demokracie	9
3.2.1	Formy participativní demokracie	11
3.2.2	Participace a občanská společnost	14
3.2.3	Zakotvení participace v právním řádu České republiky	15
3.3	Územní plánování	17
3.3.1	Nástroje územního plánování	19
3.3.2	Aktéři územního plánování	21
3.3.3	Územně plánovací proces	21
3.4	Životní prostředí a využívání území hl. m. Prahy	24
3.4.1	Ovzduší v Praze	25
3.4.2	Voda v Praze	25
3.5	Praha 7	26
3.5.1	Srovnání Prahy 7 s městskými částmi Praha 1 a Praha 3	28
3.5.2	Výstavba a stavební projekty v rámci Prahy 7	33
3.5.3	Palác Stromovka – historie parcely	37
3.5.4	Podoba Paláce Stromovka	38
3.5.5	Současný stav Paláce Stromovka	39
3.5.6	Stanoviska současného vedení Prahy 7 a developera	41
3.5.7	Postavení městských částí v rámci hl. m. Prahy	44
3.6	Teorie k empirické části	45
3.6.1	Kvalitativní výzkum	45
3.6.2	Případová studie	48
3.7	Oxid uhličitý emitovaný z automobilové dopravy	52
3.8	Metody	53
3.8.1	Výpočet zátěže emisemi CO ₂ osobní dopravou spojenou s nákupními centry	53

3.8.2	Rozhovory s rezidenty Prahy 7	54
4	Empirická část	57
4.1	Automobilová doprava a zátěž CO ₂ v blízkosti nákupních center	57
4.2	Případová studie spolurozhodování v případě výstavby Paláce Stromovka a vnímání dopravní zátěže s ohledem na produkci CO ₂	60
4.3	Analýza rozhovorů.....	64
4.3.1	Stav životního prostředí, dopravní situace a problémy na Praze 7.....	67
4.3.2	Spolupráce a ovlivnění rozhodování zastupitelstva Prahy 7	72
4.3.3	Zapojení do spolurozhodování	75
4.3.4	Možnost měnit, nebo bezmoc.....	76
4.3.5	Palác Stromovka.....	79
4.3.6	Alternativy a komunikace s developerem	83
4.3.7	Zvýšená dopravní intenzita a zátěž na životní prostředí.....	88
5	Diskuse	92
6	Závěr.....	95
	Seznam použité literatury	97
	Seznam grafů	106
	Seznam obrázků.....	107
	Seznam tabulek	108
	Seznam příloh	109
	Přílohy.....	110

1 Úvod

Po roce 1989 při přechodu z centrálně plánované ekonomiky na tržní ekonomiku začaly do tehdejšího Československa pronikat nové podnikatelské subjekty, mezi které patří obchodní řetězce a různé developerské společnosti. Poměrně krátce po otevření trhu se na našem území začala poměrně hojně budovat velká nákupní centra. Tato centra vznikla především na okrajích větších měst a také pak přímo v centrech měst, kde v mnoha případech vyvolávala a stále vyvolávají mnoho spekulací o vhodnosti těchto budov a jejich začlenění do stávající zástavby, která mnohdy bývá památkovou zónou, následně pak vhodnost jejich využití v rámci svého okolí a místních obyvatel.

Nákupní centra pak s sebou přinášejí mnoho negativních aspektů, které mají vliv na konkurenceschopnost nejen okolních živnostníků, ale také na nárůst dopravy a s tím spojenou větší zátěž na životní prostředí, zejména pak v souvislé zástavbě, kde jsou nepříznivé podmínky pro rozptýlení polutantů vznikajících při spalovacích procesech fosilních paliv v automobilové dopravě. Dalšími aspekty zhoršeného kvality života obyvatel je hluk z dopravy a zabor místa potřebného pro parkování vozidel.

Jednou takovou diskutovanou stavbou v posledních šesti letech je plánovaná výstavba nákupního centra Paláce Stromovka na Praze 7, jehož počátky sahají až do roku 2002. Tato stavba vyvolává mnoho diskuzí nejen mezi občany Prahy 7 a týká se vhodnosti stavby jak dle její koncepce, tak také jejího vizuálního zpracování.

Já sám jsem od narození obyvatelem městské části Praha 7, což je jeden z důvodů, proč jsem si vybral toto téma, protože mě samotného zajímají názory ostatních obyvatel této městské části na plánovanou stavbu, která se bude bezprostředně dotýkat především obyvatel horní části Holešovic, často nazývané Letná.

Dále mě zajímalo, jak se obyvatelé Prahy 7 zapojují do spolurozhodování o svém bydlišti a také do samotné stavby, ať kladně, či negativně. Zajímavý je také fakt, že Praha 7 má dlouhodobě problém s intenzitou dopravy na svém území a po dlouho očekávaném otevření tunelového komplexu Blanka, vnímání dopravy a její možnost zhoršení při otevření nového nákupního centra. Na základě této skutečnosti mě zajímalo, jestli si obyvatelé Prahy 7 připouští větší zátěž na životní prostředí, způsobenou právě vozidly, která mají nákupní centrum navštěvovat.

2 Struktura a cíle práce

Práce je složena ze dvou základních částí, teoretické a empirické. Na základě mnou vybrané relevantní literatury v teoretické části práce charakterizují pojmy, o kterých se domnívám, že jsou nezbytné k osvětlení problematiky participativní demokracie ve vztahu k výstavbě nákupního centra. Na základě různých pohledů od různých autorů vysvětlují pojmy demokracie, participativní demokracie, územní plánování a také pomocí různých dokumentů a dostupných informací vysvětlují problematiku plánovaného nákupního centra na Praze 7. Některé pojmy jsou nastíněny a jiné jsou rozebrány podrobněji, především samotný projekt Paláce Stromovka a okolí.

V kapitole politický systém ČR a demokracie nastiňuji demokracii jako základní prostor pro participaci občanů na spolurozhodování o věcech veřejných. V návaznosti na tuto kapitolu pak definuji participativní demokracii, její formy, metody a možnosti jejího použití v rámci práva. Možností participace je mnoho, přes samotnou účast na politickém životě přes různé nepolitické organizace až k možnosti participace samotného občana. Kapitolu o územním plánování jsem do práce zapracoval především proto, že hlavním tématem je výstavba velkého nákupního centra a provázanost participace s územním plánem při rozhodování o územním plánu.

Palác Stromovka a kapitola vztahující se k této problematice má hlouběji popsat historický kontext s městskou částí, srovnání s obdobnými projekty v Praze již existujícími současný stav celého projektu spolu s veřejně dostupnými názory zastupitelstva Prahy 7 a developera.

V empirické části se zabývám nejprve výpočtem CO₂ produkovaným z automobilů v blízkosti nákupních center. Tento výpočet vychází ze zprůměrovaných hodnot udávaných výrobcem a následného použití na intenzitu dopravy v daném místě. Poté následuje část věnovaná samotné případové studii a vyhodnocení rozhovorů pomocí rámcové analýzy.

Prvním cílem práce je zjištění potenciální zátěže na životní prostředí v Praze 7 zapříčiněné osobní automobilovou dopravou v důsledku vybudování nového nákupního centra. Dalším cíle této práce je zodpovězení otázek:

- Jak funguje participativní forma rozhodování na Praze 7 s ohledem na výstavbu nákupního centra?
- Jaké je povědomí občanů o environmentální zátěži spojené s nárůstem dopravní zátěže směřující do připravovaného nákupního centra?

Pomocí těchto cílů by měla tato práce osvětlit znalosti občanů Prahy 7 o možném zvýšení zátěže životního prostředí a v neposlední řadě podat informace o spolurozhodování v této lokalitě.

3 Teoretická část

3.1 Politický systém ČR a demokracie

V České republice existuje parlamentní systém demokracie, který je nejstarším systémem moderního západoevropského konstitucionalismu. Prototypem tohoto systému se stal systém Velké Británie z počátku 19. století a dále se rozšířil do více zemí a také do ČR. Parlamentní systém a jeho původní podoba se liší od současnosti. Dnes se již klasický parlamentní systém příliš nepoužívá, protože jeho mocenské těžiště spočívá v mnoha politických stranách, má členité obsazení legislativních orgánů a labilní exekutivu. Přesto jeho upravené podoby jsou stále nejrozšířenějším politickým systémem v demokratických zemích. Klasický parlamentní systém je dosud například v Itálii a Nizozemsku. [Prorok, Lisa, 2001]

V tomto politickém systému náleží nejvyšší státní moc parlamentu. Vláda je složena z jednotlivých ministrů a v jejím čele je ministerský předseda. Vláda je výkonnou mocí. Podstata parlamentního systému spočívá v tom, že vláda je odpovědná parlamentu. Ostatní charakteristické rysy jsou již logické. [Prorok, Lisa, 2001] Hlava státu (prezident) má v tomto systému jen reprezentativní postavení a nemá mnoho pravomocí (reprezentuje stát v zahraničí, jmenuje vládu a sjednává a podepisuje mezinárodní dohody a může např. udělovat amnestie).

Politický systém ČR je typický rozdělením politické moci a jejím institucionálním zakotvením v ústavním pořádku ČR. Charakteristika českého politického systému je následující: [Dvořáková, 2002]

- Je to unitární stát;
- Zastupitelská forma demokracie a parlamentní republika se systémem více politických stran;
- Výkonná moc je delegována na vládu ČR a prezidenta ČR;
- Zákonodárná moc je delegována na Parlament ČR a Senát ČR;
- Soudní moc je tvořena systémem nezávislých soudů.

Institut demokracie patří při celkovém historickém a společenském pohledu mezi uspořádání, které svým vznikem zasahuje do období středověkých států. Jako společenské uspořádání byl nicméně tento systém po další období vývoje lidské společnosti spíše opomíjen a zapovězen, a to u všech forem státních uskupení. V souvislosti společenského, filozofického a politického vývoje v období konce 18. století vznikají první státy, které

jsou založeny na principech moderní demokracie. Avšak také na počátku 21. století je rozsahem okolo 40 % států označováno za nedemokratické. Já si pro účely mé práce mohu stanovit to, co demokracie umožňuje, a to konkrétně: [Dahl, 2001]

- Efektivní účast, participace veřejnosti na věcech veřejných a politických otázkách ve společnosti;
- Volební rovnost mezi jednotlivými subjekty ve společnosti;
- Dosahování poučného porozumění;
- Zapojení všech dospělých osob.

V souvislosti s pojmem demokracie je nutné formulovat obsah a pojetí moderní demokracie. Robert Dahl uvádí následující kladné důsledky demokracie, konkrétně jde o následující: [Dahl, 2001]

- Zabraňuje vzniku tyranie;
- Zajišťuje základní práva;
- Zajišťuje všeobecnou svobodu;
- Umožňuje lidem, aby rozhodovali sami o sobě;
- Umožňuje mravní samostatnost;
- Umožňuje rozvoj člověka;
- Chrání základní osobní zájmy lidí ve společnosti;
- Zajišťuje politickou rovnost osob;
- Usiluje o mír ve společnosti v rámci jednotlivých politických systémů;
- Usiluje o prosperitu.

Tyto charakteristiky mají svůj základ v dílech filozofů a teoretiků moderní demokracie. To, co je Dahlem považováno v současné době za polyarchii, je zpracováno v syntéze jejich děl, které byly po období 18. století zpracovány. Jedná se zejména o Jeana-Jacquesa Rousseaua, Alexise de Tocquevilleho a Johna Stuarta Milla. Pokud bych pokračoval v hodnocení předpokladů pro definici tohoto pojmu, významné je dílo Rousseaua „O společenské smlouvě“.

Rousseau hovoří o tom, že dle přirozeného vývoje je člověk od přírody dobrý, zlým ho udělaly instituce civilizované společnosti. Je to tedy stav, ve kterém civilizovaný člověk žije, stav nepřirozený, který je nezbytné odstranit. „*Člověk se narodil svoboden a všude je v okovech.*“ [Rousseau, 2002, s. 12]

Základem tohoto díla je hledání odpovědi na otázku, proč byly a jsou v různých zemích zákony tak různé, že při celkovém pohledu na ně vyvolává obecný dojem pocit

zmatení a chaosu. Autor hledá odpověď na otázku, co je přirozený stav, jeho vznik a příčiny, které způsobily jeho zánik a změny.

Rousseau volí kauzální metodu. Ve svém díle ukazuje na skutečnost, že národní zákonodárství podmiňuje různé vlivy, které lze obecně charakterizovat jako životní nebo společenské podmínky vycházející z dané kultury. Rousseau podle mého názoru nechápe zákony jako příkazy nebo zákazy, ale zcela nově na ně pohlíží ve světle nutných vztahů, které plynou z povahy věcí. [Rousseau, 2002]

Problémem je, že jeho myšlenky byly na svou dobu spíše radikální, pobuřující stejně jako mnohých jeho současníků. Rousseau chápe pojem demokracie jako vládu lidu. Ve svých spisech uvádí, že demokraticky by si mohl vládnout jen národ bohů. Vláda tak dokonalá se nehodí pro lidi. [Rousseau, 2002, s. 78]. Podle jeho názoru existuje určitá obecná vůle, kdy lid jako celek požaduje něco jiného než člověk jako osoba a jednotlivec. Od tohoto je odvozena také koncepce jeho díla, v jehož rámci je možné spatřit základní pojetí a principy demokracie.

V dalším vývoji je pro reálné demokracie, tj. také pro zastupitelské demokracie, které jsou založeny na všeobecném volebním systému, s jejich pozitivy i negativy od určitého ideálního modelu, užíván termín polyarchie. [Říchová, 2000, s. 34]. Autorem tohoto termínu je již výše uvedený Dahl, který v této souvislosti formuluje požadavky na rozvinutou moderní demokracii, konkrétně pak: [Dahl, 2001]

- Reprezentace volených státních činitelů;
- Svobodné, spravedlivé a časté volby ve smyslu jejich konání v pravidelných termínech;
- Svoboda projevu;
- Alternativní zdroje informací, nikoliv pouze jeden zdroj, většinou státních informací;
- Svoboda shromažďování a sdružování;
- Občanství, které zahrnuje všechny dospělé osoby, hovoříme o tzv. inkluzivním občanství.

Stejně tak v této souvislosti jsou formulována základní kritéria polyarchie, jejich vymezení je formulováno takto: *„Ve volbách každý volí, hlas každého jedince má stejnou váhu a vítězí ta alternativa, která získá nejvíce hlasů. Před volbami si každý jedinec může svou alternativu vybrat a o všech možnostech jsou všichni stejně informováni. Po volbách vůdcové, již získali nejvíce hlasů, nastupují na místa těch, již získali hlasů méně a příkazy*

zvolených funkcionářů se plní. Mezi volbami se všechna rozhodnutí, která jsou v tomto období učiněna, podřizují rozhodnutím učiněným při volbách.“ [Říchová, 2000, s. 164].

Pro fungování společnosti je ale potřeba, aby jednotlivá kritéria byla splněna absolutně. Pro formulaci obecných postulátů formuloval Dahl všechny relevantní podmínky, a to ve vazbě na dva hlavní ukazatele: [Dahl, 2001]

- Liberalizace a univerzálnost – je to právo opozice účastnit se na politickém procesu;
- Participace – je to právo podílet se na rozhodování a účastnit se politického života ve společnosti.

3.1.1 Právo a demokracie

Jedním z možných přístupů, jak definičně vymezit právo, je charakteristika práva jako „*normativního systému, kterým stát cílevědomě regulačně působí na společnost za účelem uspořádání společenských vztahů, jejich harmonizace a rovnováhy a tím zajištění reprodukce a rozvoje společnosti*“. [Ottová, Vaculíková, 2000, s. 37]

Biologické předpoklady člověka z něj dělají skupinového tvora (izolovaný jedinec přežívá obtížně a není schopen zajistit reprodukci člověka jako druhu). Chování ve skupině ovšem vyžaduje určitá pravidla a jejich dodržování. Bez pravidel, resp. bez jejich dodržování by dezintegrační síly ve společnosti (konflikty mezi zájmy jednotlivců a skupin) působily příliš odstředivě a společnost by se rozpadala. [Ottová, Vaculíková, 2000]

Z hlediska tématu práce je pak významné užití pojmu „regulačně“. Jednou z funkcí práva je regulativní působení, tzn. působení státní moci na společnost, protože pod pojmem regulace se nejčastěji rozumí působení jednoho systému (regulujícího – v tomto případě stát, státní moc) na druhý (regulovaný – společnost a její členové) s cílem dosažení žádoucího stavu, resp. zabránění nežádoucí změně.

Z uvedeného vyplývá, že sociální vztahy musí být regulovány, aby společnost fungovala žádoucím způsobem. Z velké části se ve společnosti jedná o autoregulaci – společnost reguluje sama sebe, neboť v jejím rámci fungují i mimoprávní regulativní systémy – morálka, trh, náboženství atp. Systém regulativního působení se nazývá moc a prostředkem její realizace je právo. Platí symbiotický vztah – moc potřebuje právo, aby se ospravedlnila, právo potřebuje moc, aby se prosadilo. [Ottová, Vaculíková, 2000]

Hart ve své právní teorii uvádí tzv. minimální obsah přirozeného práva v koncepci pozitivního práva. Jeho teorie začíná jednoduchým cílem lidského přežití a směřuje ke komplexnímu souboru pravidel, která moderní právní teorie označuje jako pravidla přirozeného práva. Hart jako představitel pozitivismu tak svým způsobem uznává pojem přirozeného práva. Je nezbytné, aby právo a morálka podporovaly svůj minimální účel, který mají lidé ve společnosti, přičemž Hart tento minimální účel označuje jako přežití. Pokud by neexistoval obsah, pak by lidé ve společnosti neměli žádný důvod se dobrovolně podřizovat jakýmkoliv stanoveným pravidlům.

Podmínka dobrovolnosti a donucení je v tomto pojetí nezbytná. Vztah mezi přirozenými aspekty lidského života a obsahem právních a morálních norem má různé formy. Hart ve své teorii uvádí další společenské vědy, zejména sociologii a psychologii, aby vysvětlily nebo doplnily další fyzické, ekonomické, společenské a psychické podmínky, při jejichž neuspokojení nemůže být založen žádný systém práva nebo morálky nebo pouze za jejichž splnění může právo úspěšně fungovat. [Hart, 2004].

Hart odmítá klasickou přirozenoprávní argumentaci, která se týká vztahů mezi přirozenými stavy věcí a systémem daných pravidel. Jejich vysvětlení směřuje do oblasti sociologie a psychologie, zejména pak směřuje k jednotlivým metodám těchto společenských věd, mezi které patří například experiment nebo pozorování. [Hart, 2004, s. 193]. Tímto přístupem je možné označit odlišnosti, kterými se liší od klasických přirozenoprávních teorií, které zejména zohledňují poznatky z oboru filozofie. Právní a morální pravidla a jejich obsah se dle Harta vztahují na následující přirozené stavy: [Hart, 2004]

- Lidská zranitelnost;
- Přibližná rovnost;
- Omezený altruismus;
- Omezené zdroje;
- Omezené porozumění a síla vůle.

Pokud se zaměřím na první skutečnost týkající se lidské zranitelnosti, tak z ní plyne potřeba pravidel omezujících používání násilí ve společnosti. Hart se zabývá následující myšlenkou: „Kdyby byli lidé vybaveni nějakou vnější schránkou nebo kostrou, která by je činila nezranitelnými, nebylo by třeba právních ani morálních pravidel ve smyslu „nezabiješ“. [Hart, 2004]

Omezený altruismus v Hartově pojetí vyžaduje a také umožňuje specifická pravidla sebeovládání a kontroly agresivity. Hart uvádí: „Kdyby lidé byli d'áblové připravení ničit,

bez ohledu na vlastní následky, nebyla by taková pravidla možná. Kdyby všichni byli andělé, byla by omezení zbytečná. Fakt, že lidé nejsou andělé, činí určitá pravidla nezbytnými pro sociální stabilitu.“ [Hart, 2004, s. 194]

Z hlediska právní síly se rozlišují právní normy (1) původní (primární) – produkty legislativních orgánů se zákonodárnou a ústavodárnou mocí; jsou nadřizeny odvozeným právním normám a norma nižší právní síly s nimi nesmí být v rozporu; platí, že norma může být měněna nebo rušena pouze normou stejné nebo vyšší právní síly; (2) odvozené (sekundární) – slouží k realizaci primárních; někdy jsou označovány jako vykonávací předpisy; vydávají je zejména orgány exekutivy – vláda, ministerstva a ústřední orgány státní správy i orgány místní samosprávy. [Hart, 1963]

„Funkcí práva nikdy nebylo jen rozhodování o konkrétních věcech, ale také o právně závazných pravidlech tradičně označovaných v Evropě jako nařízení či právní nařízení (Verordnung, Rechtsverordnung, r glement). Problémem vřak byl poměr těchto nařízení jako abstraktních aktů moci v konn  k zákonům jako abstraktním aktům moci z konod rn . Tím, že dořlo k zásadnímu vyjasn n  poměru moci z konod rn  a moci v konn  v tom smyslu, že moc v konn  zákony toliko provádí, mohl být zřeteln  proklamov n i vztah zákona ve formálním smyslu a nařízení jako vztah hierarchick y.“ [Hart, 1963]

3.2 Teoretick  přístup y participativní demokracie

„Participativní demokracie je forma demokracie se zvyřenou u ast  ob an  na tvorbě politiky a sniřenou u innost  zastupitelsk  formy vládnutí.“ [Tóth, 2015, s. 35]

Zapojení ob an  do správy věcí veřejných má mnoho zp sob . Jedním z nich je rozdělení na politickou a občanskou participaci. S tímto rozdělením pracuje i Josef Bernard ve své studii. Politick  participace vyřaduje přímou u ast ob an  na procesech vládnutí a ř reji poj man  ob ansk  participace pak obsahuje aktivity ob an  na u asti veřejného řivota v mnoha podobách, avřak nemusí se týkat přímo vládnutí. [Bernard, 2007]

Základním prvkem politick  participace je volební u ast, ale v ř dn m př d  se neomezuje jen na ni. Pomineme-li institucionalizovan  volební akt, tak nevolebn  formy politick  participace jsou neform ln  a nejsou upraveny legislativou, tud ř se dost v j  do komplikovaného střetu, kdy na jedné straně jsou důležitou součastí pro artikulaci různých zájmů, na straně druhé, jsou-li zac len  na prosazen  určitého záměru, jsou nadále ve sporu s jejich legitimitou. I kd ř ob ansk  participace nemá bezprostředn  vztah k vládnutí,

má svou implicitní politickou dimenzi a má tak nepřímý vliv na politickou situaci. [Bernard, 2007]

Občané vstupují do veřejných záležitostí z mnoha důvodů, ať už je to vyhledávání různých informací, vyjádření podpory či hájení vlastních zájmů. Macedo popisuje občanskou participaci jako individuální nebo kolektivní aktivitu snažící se ovlivnit kolektivní život společnosti. Odmítá přesné rozdělení mezi politickou a občanskou participací z důvodu jejich provázanosti. [Macedo, 2005]

Důležité pro politickou participaci je podle obou uvedených autorů volební účast. Macedo připisuje vyšší váhu i jiným aktivitám spojeným s volebním aktem, aktivitám spojeným s volební kampaní (shromáždění, diskuze, finanční podpora atd.), uvádí další výčet aktivit jako politika nátlaku (demonstrace, petice, bojkoty) a politika mimo nátlak pomocí deliberativních diskusí (ochrana přírody, podpora kultury atd.). Ty však spíše už spadají do oblasti občanské participace. [Macedo, 2005] Zde je tedy vidět nejasná hranice mezi politickou a občanskou participací. Tyto politicky zbarvené participační aktivity jsou pro Bernarda důležité, protože nepřímo ovlivňují politickou situaci, ale naráží na problém legitimacy a reprezentativnosti. [Bernard, 2007]

Dalším autorem resp. autorkou zabývající se participací je Petra Rakušanová, ta ve svých pracích velice úzce spojuje participaci s občanskou společností a členstvím. Rakušanová chápe participaci v širším kontextu nejen jako možnost občanů naplňovat svá formální práva a svobody (volební právo), ale také jako ochotu využívat rovněž další formy participace, a to jak politické (členství v politických stranách a hnutích), tak občanské (např. členství v neziskových organizacích). [Rakušanová, 2006]

Autorka uvádí i převzaté definice participace. Jednou z nich je definice dle Faulkse: „*Participace je aktivní účast jednotlivců a skupin v procesech vládnutí, které ovlivňují jejich život.*“ [Rakušanová, 2006, s. 32].

Rakušanová také chápe občanskou participaci jako důležitou funkci občanské společnosti pro integraci společnosti. Pro spojení pojmů občanská společnost a občanská participace je klíčové, aby politický systém byl postaven na možnosti občana přímou participací ovlivňovat věci veřejné. [Rakušanová, 2006] Autorka definuje pojem občanské společnosti takto: „*Občanská společnost je tedy pojem, který označuje prostor mezi oblastí privátních zájmů a státem. Jedná se o oblast dobrovolného sdružování mimo sféry trhu, státu i soukromého života, v níž si uvědomujeme společnou provázanost našeho světa.*“ [Rakušanová, 2006, s. 45].

Dalšími citovanými autory jsou např. Turner, podle něhož je participace základní podmínkou aktivního přístupu občanství, či Janoski, který definuje občanství jako komplex práv a povinností obsahující pasivní status příslušnosti ke státu a také aktivní prvek možnosti participace a ovlivňování věcí veřejných. [Rakušanová, 2006]

Dále uvádí, že pojem občanská společnost je dosti obecný a je používán především teoreticky. V empirickém pojetí je na tento pojem nahlíženo jako na konkrétní koncept neziskových organizací, které mají svou institucionalizovanou formu. Ty organizace pak můžeme najít i pod jinými názvy jako je neziskový sektor, občanský sektor nebo také třetí sektor, který zavedl italský politolog Amitai Etzioni. Třetí sektor nebo také neziskové organizace hrají nezastupitelnou roli v moderních demokraciích, přičemž jednou z nich je role participativní. Sdružováním v těchto organizacích se snaží řešit své společné problémy a vyjadřovat své požadavky a společné zájmy. [Rakušanová, 2006]

3.2.1 Formy participativní demokracie

Centrum občanského vzdělávání na Masarykově univerzitě se taktéž zabývá participací a jejími přístupy. Konkrétně se jimi zabývá Milan Hrubeš v textu Proč participovat, kde uvádí jako jiní autoři, že participativní a deliberativní demokracie je prostor, ve kterém se setkávají občané s institucionalizovanou politickou mocí. Společně tak nastolují nová témata a zabývají se řešením různých aktuálních a reálných problémů. Velká část kritiky současné demokracie se týká právě přístupu občanů do institucionální politiky. Politika je tak občany vnímaná negativně jako uzavřený systém. Participativní a deliberativní demokracie tak mění toto konfliktní prostředí na konsensuální, což je výhodné pro obě strany - jak pro politiky (radní, poslanci, senátoři atd.), tak i pro občany. Výhody participativní demokracie lze shrnout do deseti bodů:

- Efektivita, účelnost rozvoje a plnění politických programů;
- Větší porozumění politickým záležitostem, zájmům, prioritám a řešením;
- Větší podpora pro programy a iniciativy;
- Lepší odrážení veřejných zájmů a hodnot v rozhodování;
- Zvyšování společného vědění prostřednictvím sdílení dat, informací a zkušeností;
- Možnost kvalitního a demokratického vedení na vysoké úrovni;
- Zvyšování sebevědomí veřejnosti a důvěry v rozhodování;
- Zajištění odbornosti strategií a rozhodnutí;

- Rychlá specifikace možných kontroverzních aspektů otázky a následné propojení rozdílných názorů k dosažení dohody;
- Posilování občanských schopností.

Participativní přístup je transparentní a rozkládá odpovědnost mezi všechny zúčastněné strany. Tento přístup začleňuje veřejnost do rozhodovacích procesů a přináší tak možnost každému zúčastněnému, aby byl jeho hlas slyšet. Touto veřejností může být kdokoliv, ať už jedinec, účastník konkrétního projektu nebo členové vlády. To, že každý hlas je slyšen a má prostor, vede k pluralismu. Diverzita názorů pak umožňuje na daný aspekt pohlížet z mnoha úhlů a pomoci tak nalézt nejlepší řešení. Tím se do popředí dostává transparentnost celého procesu, který je tak otevřený a přehledný, že i když závěr celého procesu není přesně podle představ některých účastníků, jsou schopni toto řešení přijmout, protože se na něm sami podíleli a tím i přijímají svou část odpovědnosti, která úzce souvisí s participací. Člověk v každodenním životě provede mnoho rozhodnutí, avšak není potřeba tato rozhodnutí s nikým sdílet, protože se jedná o méně závažná rozhodnutí. Participativní přístup je tedy vhodné použít pro situace, kdy usilujeme o řešení témat, která mohou vyžadovat volby mezi základními hodnotami a principy a která potřebují etickou, sociální nebo kulturní studii. Tento přístup je také vhodné použít při řešení politických záležitostí, u kterých je potřeba spojit veřejné povědomí, vědění, hledání řešení a emocionálního nebo morálního přijetí rozhodnutí, nebo také při jasně formulovaných možnostech a návrzích dané situace, které hledají konsensus či inovační řešení. [www.participativnimetody.cz]

Centrum občanského vzdělávání také nabízí několik metod participativního přístupu: [www.participativnimetody.cz]

- Open Space – neformální metoda, která umožňuje sdílení zkušeností a pohledů na dané téma. Konkrétní témata diskuse volí účastníci sami a jsou hnací silou i facilitátorem celého procesu.
- Veřejné projednání – zde se prezentují a diskutují projekty a záměry za účasti zodpovědné osoby. Součástí je i sběr a zapisování dat o připomínkách na daný projekt či záměr.
- World Café – střední a větší skupiny mohou společně hledat odpovědi na otázky předem definované. Součástí této metody je i sdílení zkušeností a názorů účastníků.

- Den otevřených dveří – veřejné setkání v předem daný den a čas, kdy jsou poskytnuty informace k danému tématu a účastníci tak získávají informace, popř. podávají vlastní náměty na řešení daného tématu.
- Plánování tvorby a obnovy veřejných prostranství – jeden z nejčastěji používaných způsobů zapojení veřejnosti do rozhodování v České republice. Při zapojení veřejnosti je použita řada technik sběru informací a v poměrně krátké době je možné pozorovat změny

Participativní demokracie využívá několik metod participace, z nichž nejnámější je asi referendum, které je však dobré používat pouze pro významná a klíčová rozhodnutí. Tím se však nedají řešit běžné problémy místní samosprávy. Participativní demokracie totiž začíná u těch nejběžnějších věcí, jakými jsou např. nové přechody nebo stavba dětských hřišť. V těchto případech rozhodnou buď úředníci „od stolu“, nebo se použije některá z participativních metod. Návrhy občanů zpracuje expertní skupina a návrh se poté dostává k projednání a následnému řešení celé situace. Další metodou, kterou uvádí Tomáš Tožička ve svém článku „*Participativní demokracie – mýtus a reality*“, může být zapojení občanů do tvorby rozpočtu. Tato metoda se poprvé objevila v brazilském městě Porto Alegre.

K tématu této práce bych rád zmínil, že touto cestou se vydala i Praha 7 na jaře roku 2014. Na svých webových stránkách uvádí, že se nejedná čistě o rozhodování o celém rozpočtu Prahy 7, ale o rozdělení milionu korun, které na tento projekt městská část vyčlenila. Občané mohli návrhy zasílat rovnou na adresu radnice nebo v elektronické podobě. Komise poté vyhodnotila proveditelnost návrhů, které byly představeny na veřejném setkání Fóra Zdravých měst, na němž proběhl předvýběr projektů, jež se dostaly do ankety. Poté občané Prahy 7 hlasovali o návrzích. V tomto prvním projektu byl odhlasován návrh na výstavbu sportovního hřiště v Dolních Holešovicích. Tento projekt má nadále pokračovat i v dalších letech. [www.praha7.cz] [http://alternativazdola.cz]

Z pohledu strategického plánování obcí se participací občanů v České republice zabývá místní Agenda 21. Jedná se program konkrétních obcí, měst a regionů zavádějící principy trvale udržitelného rozvoje do praxe s ohledem na místní problémy. Cílem programu je dlouhodobé zajištění vysoké kvality života a životního prostředí v daném místě za účasti a spolupráce občanů a organizací. Číslice 21 v názvu programu je vztah k 21. století a s tím je spojena i delší časová náročnost programu. Prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování, zapojování veřejnosti a využívání všech poznatků o udržitelném rozvoji se zvyšuje kvalitu života ve všech jeho

směrech a také vede k zodpovědnosti občanů za jejich životy i životy ostatních. Místní Agendu 21 může iniciovat kdokoli, mělo by se však zapojit co nejvíce obyvatel k tvorbě akčního plánu, který musí být následně zaštitěn politicky. [www.cenia.cz]

3.2.2 Participace a občanská společnost

Jak už jsem uvedl v předešlém textu, mnoho autorů spojuje participaci s občanskou společností. Proto si myslím, že je nezbytné v této diplomové práci osvětlit, co vlastně občanská společnost znamená. Obecně je to tedy prostor svobodného občanského jednání a sdružování mezi rodinou, trhem a státem. [Skovajsa, 2010] Skovajsa dále uvádí, že je to oblast, ve které se lidé sdružují formálně i neformálně v podobě spolků, iniciativ, hnutí, společností, církví, asociací, svazů, klubů a mnoha dalších subjektů, které usilují o naplnění nejrůznějších cílů. Činnost jednotlivců v této sféře je autentickým projevem lidské svobody a je součástí každé demokratické společnosti. Nemusí to však vždy znamenat, že občanské aktivity mají pozitivní vliv, zejména pokud hovoříme o nedemokratických, xenofobních nebo netolerantních hnutích, ta jsou pak někdy označována jako neobčanská společnost. [Skovajsa, 2010] Autor také uvádí vztah mezi občanskou společností a demokratickým politickým systémem: [Skovajsa, 2010]

- Demokratický stát pomocí ústavního pořádku, základních práv, svobod a zákonů dává občanské společnosti prostor pro svobodný rozvoj a má ji chránit zevnitř i před sebou samým;
- V demokratickém politickém systému plní občanská společnost funkci zprostředkovatele zájmů a požadavků občanů směrem ke státu;
- Působnost občanské společnosti ve veřejné sféře se podílí na utváření veřejného mínění spolu s představami o veřejném blahu, tím ovlivňuje i kontroluje veřejnou moc.

Vztah mezi participací a občanskou společností je tedy nesporný. Občanská společnost by měla umožnit rychlé a účinné zapojení občanů do veřejného dění lépe, než jej nabízejí etablované politické struktury. To, že občan chce zabránit výstavbě benzínové pumpy nebo prosadit výstavbu dětského hřiště, není dostatečným důvodem, aby musel vstoupit do politiky, byť jen na komunální úrovni a platit členské příspěvky a chodit na stranické schůze. [Müller, 2002]

3.2.3 Zakotvení participace v právním řádu České republiky

Participační vztahy jsou zakotveny v legislativě ČR do mnoha zákonů, vyhlášek a prováděcích předpisů. V rámci této diplomové práce se budu věnovat pouze základním legislativním normám, tedy zákonům. V následujícím výčtu uvedu několik zákonů upravujících participaci občanů.

- **Listina základních práva a svobod** upravuje základní lidská práva a v obecné rovině také participaci. V základním ustanovení je uvedeno, že lid je veškerým zdrojem státní moci. V hlavě II je občanům garantována svoboda projevu, právo na informace, petiční právo, shromažďovací právo, rovný přístup k voleným a veřejným funkcím, volební právo a právo občanů podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců.
- **Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky o změně a doplnění některých dalších zákonů**, v tomto zákoně jsou upraveny podmínky pro výkon volebního práva a organizaci voleb.
- **Zákon č. 130/200 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a změně některých zákonů**, tento zákon upravuje volby do zastupitelstev krajů, jejich funkční období a další podmínky pro právo volit a být volen.
- **Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a změně některých zákonů** upravuje rovněž výkon volebního práva, funkční období zastupitelstva, podmínky, za kterých může občan volit. V tomto případě musí mít občan trvalý pobyt na území obce. Dále zákon podrobně upravuje, kdo může, nebo nemůže být volen.
- **Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích**, zde jsou podrobně zakotveny podmínky veřejné participace na lokální úrovni. Zákon obec charakterizuje jako samosprávné společenství občanů. Občanům je garantováno např. vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu, podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty. Dále zákon uvádí, že zasedání obce je veřejné.
- **Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím**, toto právo je již obsaženo v listině základních práv a svobod avšak v obecné rovině. Zákon o právu shromažďovacím podrobně upravuje práva občanů, kteří tak mohou pokojně vystupovat na veřejných prostranstvích, sdělovat své názory, demonstrovat a manifestovat.

- **Zákon č. 85/1990 Sb. o právu petičním**, které upravuje právo na podávání petic. V konkrétních záležitostech se může každý občan starší 18 let obracet s peticí na státní orgány. Petice však nesmí nabádat k porušování zákonů nebo ústavy, nesmí zasahovat do nezávislosti soudů.
- **Zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a změně některých zákonů**, jedná se o jednu z nejautoritativnějších forem občanské participace. Podnět ke konání místního referenda může podat zastupitelstvo obce nebo přípravný výbor složený nejméně ze tří místních občanů. Zákon upravuje náležitosti návrhu referenda i samotný průběh. Výsledek referenda je platný, jestliže pro něj hlasuje nadpoloviční většina oprávněných osob účastněných v referendu. Výsledek je pak pro obec závazný a neexistuje proti němu opravný prostředek.
- **Zákon 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu**, tento zákon v mnoha ohledech přiznává občanům možnost o spolurozhodování, ať už v návrzích územního plánování, tak při realizaci konkrétní stavby. Tomuto tématu se podrobněji věnuji v kapitole o územním plánování.
- **Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím**, zákon stanovuje podmínky, za nichž má občan právo získat veřejně přístupné informace. Přístup k těmto informacím je jedním ze základních předpokladů občanské participace.
- **Zákon č. 123/1998 o právu na informace o životním prostředí**, je dalším důležitým zákonem s ohledem na přístup veřejnosti k informacím, kdy povinné subjekty mají povinnost zpřístupnit informace a zajistit jejich poskytování.
- **Zákon č. 114/1992 o ochraně přírody a krajiny**, zákon uvádí, že: *„Ochrana přírody podle tohoto zákona se uskutečňuje za přímé účasti občanů, prostřednictvím jejich občanských sdružení a dobrovolných sborů či aktivů.“*
- **Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí**, umožňuje občanům ovlivňovat podobu velkých záměrů a koncepcí. V rámci posuzování vlivů koncepcí mluvíme o procesu SEA (Strategic Environmental Assessment), a pokud se jedná o posuzování záměrů staveb činností či technologií, mluvíme o procesu EIA (Environmental Impact Assessment).

Uvedený výčet zákonů umožňujících občanům participovat na lokální i státní úrovni není zcela úplný. Avšak pokusil jsem se vybrat zákony, které jsou nedůležitějšími nástroji participativní demokracie v rámci tématu této diplomové práce. Dalšími zákony v české legislativě umožňující občanům participaci jsou: zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a změně některých zákonů, zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů, zákon č. 11/2010 o krajském referendu, zákon č. 129/2000 o krajích.

3.3 Územní plánování

V této práci několikrát zmiňuji pojem územní plánování a územní plán, hlavně v souvislosti s plánovanou výstavbou Paláce Stromovka. Proto v následující kapitole uvedu, co vlastně územní plánování je.

Územní plánování v dnešní podobě vzniklo jako reakce na sociální, hygienické a urbanistické problémy rychle se rozvíjejících metropolí především ve Velké Británii a USA v druhé polovině 19. století. Zásadní význam pro vznik územního plánování má Stavební řád státu New York a vznik principu funkčního zónování ze San Franciska na konci 19. století. Jako zakladatel moderní metodiky územního plánování je považován skotský urbanista Patrick Geddes, jehož metodický postup plánování cituje Vladimíra Šilhánková: *„Důraz na důkladný průzkum před zahájením prací na vlastním plánu, analýzu v širších regionálních souvislostech a postup od průzkumu a rozborů přes veřejné diskuse po návrh a jeho projednávání a schvalování.“* [Geddes citace podle Šilhánková, 2015, s. 11] Na územní dnešní České republiky se datuje územní plánování stejně jako v ostatních zemích na druhou polovinu 19. století, a to především prostřednictvím Stavebních řádů pro Království české. Nejstarší, tehdy regulační plány, jsou návrhy na rozšíření a regulaci Brna a Olomouce. Významným projevem plánování je asanace židovského ghetta a části Josefova v Praze na přelomu 19. a 20. století. V následujících letech byly zpracovány další významné plány měst Prahy, Zlína či Hradce Králové, na jehož regulačním plánu se podílel i významný český architekt Josef Gočár. [Šilhánková, 2015] Další významnější změny v rámci územního plánování na našem území nastaly až po druhé světové válce. První zákon o územním plánování byl přijat v roce 1948, který byl po deseti letech změněn, a územní plánování začalo spadat pod centrálně národohospodářské plánování ekonomiky. V 70. a 80. letech byla výstavba a urbanizace odloučena od podnětů zvenčí a držela se spíše zastaralých konceptů, které nedokázaly

reagovat na nově vzniklé změny spojené s energetickou krizí a potřebou chránit životní prostředí před další devastací. [Maier, 1993] V druhé polovině 70. let byl přijat nový zákon platný až do roku 2006, který definuje územní plánování jako součást systému řízení rozvoje společnosti a vztah vůči národohospodářskému plánování je chápán jako rovnoprávný, což však v praxi nebylo možné. V zákoně byl obsažen požadavek účasti veřejnosti na projednávání, to však v praxi bylo naplněno jen formálně. [Maier, 1993] V roce 2007 byl přijat nový zákon o územním plánování, který si mimo jiné kladl nové cíle, jako jsou vytvoření optimálnějších podmínek pro zajišťování trvale udržitelného rozvoje, ochranu a tvorbu životního prostředí a také úprava postupů o rozhodování území jako o veřejném území s přístupem veřejnosti ke všem informacím. [Marek, Průcha, 2009] Poslední novela tohoto zákona nabyla účinnosti 1. dubna 2015.

Územní plánování je činnost kladoucí si za cíl usměrňování rozvoje určitého území s ohledem na soukromé a veřejné zájmy. V zájmu územního plánování je chránit a rozvíjet přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. S ohledem na tyto zájmy určuje hospodárné využívání zastavěných území a ochranu nezastavitelného území. Zastavitelné plochy je potřeba vymezit s ohledem na jejich potenciál rozvoje a míru využití při respektování ochrany krajiny jako důležité složky prostředí obyvatel. Nezbytné na tomto typu plánování je stanovit jednotlivé funkce využití pozemku či území, jako je bydlení, občanská vybavenost, výroba, zeleň, doprava a technická infrastruktura s ohledem na uspořádání, jež ovlivňuje kvalitu životního prostředí a fungování společnosti. [Šilhánková, 2015] V územním plánování se setkáváme s dalšími pojmy, které s tímto typem plánování mají velmi blízkou vazbu. Jedním z nich je **urbanismus**, který se zabývá teorií uspořádání sídel a osídlení. Je východiskem pro územní plánování, které se zabývá řízením urbanistického rozvoje a využitím sídel a osídlení. Dalším termínem úzce spjatým s územním plánováním je **územní rozvoj**, který chápeme jako „... *komplexní rozvoj území, který zahrnuje rozvoj všech hmotných složek, aktivit a procesů vztahujících se k území a jejich vzájemné vztahy*“. [Šilhánková, 2015, s. 8] Územní rozvoj si klade za cíl vyvážený a udržitelný rozvoj všech složek za pomoci územního plánování, regionální politiky, péče o životní prostředí a péče o kulturní a přírodní dědictví. [Šilhánková, 2015, s. 8] Šilhánková dále uvádí, že územní plánování se skládá ze tří základních prvků. Prvním prvkem jsou **nástroje územního plánování**, jimiž jsou dokumenty a materiály důležité k prosazování cílů a úkolů plánování. Dalším prvkem jsou **aktéři územního plánování**. Ti vstupují do územního plánování jako fyzické či právnické osoby uplatňující svůj, nebo veřejný zájem.

A posledním prvkem je **územně plánovací proces**, který jasně stanovuje postup, jak pořídit jednotlivé nástroje územního plánování. [Šilhánková, 2015]

3.3.1 Nástroje územního plánování

Podle zákona č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu jde o tyto **nástroje územního plánování**:

- **Územně plánovací podklady**, jsou důležité před samotným začátkem územního plánování. Tyto podklady tvoří **územně analytické podklady** (vyhodnocují stav a vývoj území) a **územní studie** (ověřují možnosti a podmínky změn v území). Územně analytické podklady a územní studie slouží také jako podklad k pořizování politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace, jejich změn a pro rozhodování v území. Územně plánovací podklady pořizují: obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad v přenesené působnosti, újezdní úřad pro území vojenského újezdu a Ministerstvo pro místní rozvoj pro potřeby politiky územního rozvoje.
- **Politika územního rozvoje** určuje požadavky na konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech s ohledem na udržitelný rozvoj území. Určuje základní podmínky a strategii pro naplňování těchto úkolů.
- **Územně plánovací dokumentace** shrnuje informace o území, jeho funkční využití, včetně plošného a prostorového uspořádání, které shrnuje a určuje limity využití území a zpracovává závazné regulační prvky. Územně plánovací dokumentace se skládá ze tří typů dokumentací, kterými jsou: zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán. **Zásady územního rozvoje** pořizují krajské úřady na základě zadání či zprávy o uplatňování zásad územního rozvoje. K návrhu zásad územního rozvoje je potřeba vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, který zajistí příslušný krajský úřad. V těchto zásadách lze vymezit plochy nebo koridory nadmístního významu a stanovit jejich využití, je také možné využití těchto ploch či koridorů měnit, což je však podmíněno vydáním regulačního plánu. Zásady územního rozvoje v nadmístních souvislostech území kraje zpřesňují, rozvíjejí cíle a úkoly územního plánování v souladu s politikou územního

rozvoje určující strategii pro jejich naplňování a koordinují územně plánovací činnost obce. Dalším typem územně plánovací dokumentace je **územní plán**, který stanovuje základní koncepci rozvoje obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání, uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury. Dále vymezení zastavěné území, plochy a koridory, zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající stavby, k obnově či opětovnému využití znehodnoceného území pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů. Třetím typem územně plánovací dokumentace je **regulační plán**, který stanovuje podrobné podmínky pro využití pozemků, umístění a uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán nahrazuje v řešené ploše ve schváleném rozsahu územní rozhodnutí a je tak závazný při rozhodování na daném území. Regulační plány vydané krajem jsou závazné pro regulační a územní plány vydané obcemi.

- **Územní rozhodnutí.** Na základě územního rozhodnutí (nebo územní souhlas) lze umisťovat stavby, zařízení, jejich změny a změny jejich vlivu na využití území a chránit důležité zájmy v území.
- **Územní řízení,** na základě tohoto řízení je stavebním úřadem vydáno územní rozhodnutí.
- **Územní opatření** - toto opatření dělíme na dva typy. Prvním typem je **územní opatření o stavební uzávěře**, jímž se omezují či zakazují stavební činnosti na vymezeném území v nezbytném rozsahu. Druhým typem je **územní opatření o asanaci území**, vydávané zejména na území zasaženém živelnou pohromou nebo závažnou havárií, která zapříčinila podstatný zásah do využití území, a je potřeba stanovit podmínky pro odstranění jejich dopadů a pro další využití území. Vydává se také pro zastavěná území, v nichž se vyskytují závadné stavby zejména z důvodů hygienických, provozních, ochrany životního prostředí a dalších.
- **Úprava vztahů v území.** Do této úpravy patří dva typy vztahů v území. Prvním vztahem je **předkupní právo**. Obec nebo kraj má předkupní právo k pozemku danému územním plánem nebo regulačním plánem pro veřejně prospěšnou stavbu nebo pro veřejně prospěšné opatření. Předkupní právo má také obec k pozemku, který územní nebo regulační plán určuje pro veřejně

prostranství. Druhým typem vztahu je **náhrada za změnu v území**, ten stanovuje, že vlastníkovu pozemku, stavby či záměru, jemuž územním nebo regulačním plánem byla jeho práva zrušena či omezena, náleží náhrada.

3.3.2 Aktéři územního plánování

Druhým základním prvkem územního plánování jsou dle již zmíněného „stavebního zákona“ **aktéři územního plánování**. Zákon stanovuje jejich role a dělí je do pěti skupin. První z nich je **pořizovatel**, kterým je příslušný obecní úřad, krajský úřad, Ministerstvo pro místní rozvoj nebo Ministerstvo obrany. Tyto úřady a ministerstva pořizují územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentaci, vymezení zastavěného území nebo politiku územního rozvoje. Druhým aktérem územního plánování je **zpracovatel**, kterým může být jak fyzická, tak právnická osoba, ta ovšem potřebuje k této činnosti zvláštní oprávnění, a tím je autorizace u České komory architektů. V řadě třetím aktérem jsou **dotčené orgány**, které mají za úkol podle zvláštních předpisů chránit veřejný zájem. Jsou to všechny orgány a instituce, jejichž vyjádření je nutné opatřit, aby se mohlo přistoupit ke zpracování, projednání a schválení územně plánovací dokumentace. Za tyto orgány jsou považovány mimo jiné orgány dopravy, orgány památkové péče a orgány životního prostředí. Dalším, tedy čtvrtým aktérem územního plánování je **veřejnost**. Do této skupiny aktérů zahrnujeme především spolky, sdružení, zájmové organizace, občanské iniciativy a také samotné občany. Posledním, tedy pátým aktérem je **zástupce veřejnosti**, jímž může být fyzická nebo právnická osoba. Musí být však plně způsobilá k právním úkonům a zmocněná nejméně desetinou občanů obce s méně než 2 000 obyvateli nebo nejméně 200 občanů příslušné obce. Všichni občané musí uplatňovat věcně shodnou připomínku k návrhu územně plánovací dokumentace. Zástupce může být také zmocněn občany kraje, kterých musí být nejméně 500 z kraje nebo nejméně desetina občanů obce s méně než 2 000 obyvateli na území daného kraje nebo nejméně 200 občanů obce v daném kraji. V tomto případě musí občané mít věcně shodnou připomínku k návrhu zásad územního rozvoje.

3.3.3 Územně plánovací proces

Posledním, třetím základním prvkem územního plánování je **územně plánovací proces**, který v sobě zahrnuje soubor postupů a sousledných kroků, kterými musí územně plánovací dokumentace projít, aby bylo možné ji na konci tohoto procesu povýšit na

legislativní nástroj. Jedním z těchto postupů je samotný **návrh na pořízení územního plánu**, o jehož pořízení rozhoduje zastupitelstvo obce z vlastního podnětu, na návrh orgánu veřejné správy, na návrh občana obce, fyzické nebo právnické osoby nebo na návrh oprávněného investora. Návrh se podává u obce, pro niž se územní plán pořizuje. Návrh musí obsahovat náležitosti jako např. identifikaci navrhovatele, údaje o současném využití ploch nebo údaje o navrhované změně území. Pořizovatel, tedy příslušný krajský úřad územního plánování, posoudí úplnost návrhu, a pokud jsou všechny náležitosti splněny, se stanoviskem ho předloží k rozhodnutí zastupitelstvu obce příslušné k vydání územního plánu. Součástí rozhodnutí je i schválení určeného zastupitele, který má za úkol sledovat průběh pořizování z pohledu samosprávy obce. [Šilhánková, 2015]

Důležitou, avšak v zákoně nepojmenovanou součástí plánovacích procesů, jsou **přípravné práce**, které má na starosti pořizovatel ve spolupráci s dotčenými orgány, fyzickými a právnickými osobami. Jedná se především o stanovení měřítka zpracování dokumentace, shromáždění dostupných podkladů a informací o území, shromáždění záměrů na využití území, vymezení řešeného území v mapových podkladech a vyhodnocení podkladů a informací. Součástí přípravných prací bývá také proces výběru zpracovatele jako služby podléhající zákonu o veřejných zakázkách. [Šilhánková, 2015]

Zásadním podkladem pro zpracování územního plánu jsou **průzkumy a rozbor**y vznikající na základě přípravných prací a navazující na územně analytické podklady. Ty se na základě podrobnějších průzkumů pro konkrétní územní plán doplňují o aktuální zjištění, kterým je např. stav funkčního využití nezastavěného území. Výstupem je pak stanovení problémů k řešení a zjištění ke zpracování koncepce uspořádání krajiny. Cílem průzkumů a rozborů je vyhodnotit současný stav a podmínky využívání území, rozvojové tendence, problémy a střety zájmů a definovat územní limity. Nejčastěji se skládají z textové a grafické části. [Šilhánková, 2015]

Po rozhodnutí zastupitelstva obce o pořízení územního plánu zpracovává pořizovatel spolu s určeným zastupitelem návrh **zadání územního plánu**, pro nějž jsou závazné dokumenty Politiky územního rozvoje ČR, Zásady územního rozvoje a regulační plány vydané krajem. Toto zadání obsahuje např. požadavky na plošné a prostorové uspořádání území nebo požadavky na rozvoj obce. **Projednání zadání** je nedílnou součástí procesu územního plánování. V případě zadání územního plánu projednává návrh pořizovatel s dotčenými orgány, veřejností a dalšími institucemi. Dotčenými orgány jsou v tomto případě ministerstva, krajské úřady, správy národních parků a mnoho dalších. Např. v oblasti ochrany životního prostředí či ochrany ovzduší jsou dotčenými orgány

Ministerstvo životního prostředí, krajské hygienické stanice či krajské úřady. V případě projednávání s veřejností je oznámeno projednávání veřejnou vyhláškou. Projednávání nařizuje pořizovatel, a pokud je to nutné s ohledem na rozsah řešeného území, jsou veřejná projednání vyhlášena na více termínů a na více místech. Ve fázi návrhu zadání není projednávání s veřejností povinné, avšak je velice žádoucí, protože poskytuje prostor pro participaci občanů na územně plánovacím procesu. Vzhledem k uplatňovaným požadavkům a podnětům provede pořizovatel s určeným zastupitelem **úpravu návrhu zadání územního plánu**, který posléze předloží zastupitelstvu ke schválení. Jestliže byl v návrhu zadání územního plánu uplatněn požadavek na posouzení plánu z hlediska vlivů na životní prostředí nebo pokud orgán ochrany životního prostředí nevyloučil významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, uvede pořizovatel požadavek na vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Na základě provedených úprav v návrhu může zastupitelstvo obce provést **schválení zadání územního plánu**. Po tomto schválení může zpracovatel pořídit již samotný **návrh územního plánu**, který je složen z vlastního územního plánu a jeho odůvodnění, přičemž každá z těchto částí obsahuje část textovou a grafickou. V rámci tohoto návrhu se nechává zpracovat **vyhodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území**, tím se rozumí vyhodnocení vlivů koncepce rozvoje na vyváženost vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský vývoj a pro soudržnost obyvatel. Další důležitou součástí návrhu územního plánu je **posuzování vlivů na životní prostředí – proces SEA**. Proces posuzování vlivů záměrů a koncepcí na životní prostředí má za úkol popsat a vyhodnotit možné vlivy připravovaných záměrů a koncepcí na životní prostředí a veřejné zdraví ve všech rozhodujících souvislostech. Cílem je zmírnění nepříznivých vlivů realizace na životní prostředí. Proces SEA se provádí na celostátní, regionální i místní úrovni. Povinnost posouzení se vztahuje také na evropskou soustavu území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření v příznivém stavu z hlediska ochrany nebo umožní tento stav obnovit. Tato soustava se nazývá NATURA 2000 a v České republice je tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami. Dále se pak dostáváme k **projednání návrhu územního plánu**, a pokud zde nejsou nedostatky nebo jsou odstraněny, může se přistoupit k **řízení o územním plánu**. Zde je součástí i veřejné projednání, jehož se účastní sousední obce, dotčené orgány a krajský úřad. Stanoviska, námítky a připomínky se uplatňují písemnou formou a s náležitými identifikačními údaji. Zásadní rozdíl je mezi připomínkou, kterou je třeba pouze zohlednit, a námítkou, o které se

musí rozhodovat. Po vyhodnocení výsledků veřejného projednání a po projednání a dohodách s dotčenými orgány s kladným stanoviskem nadřízeného orgánu je vše připraveno pro **vydání územního plánu**. Jestliže zastupitelstvo obce s návrhem souhlasí, je přijat a tím je územní plán schválen. Po schválení má pořizovatel povinnost do 4 let po vydání územního plánu předložit **vyhodnocení územního plánu** a poté pravidelně jednou za 4 roky. [Šilhánková, 2015]

3.4 Životní prostředí a využívání území hl. m. Prahy

Území Prahy je do značné míry jedinečné početným zastoupením přírodě blízkých biotopů, míst, kde se lidské působení doposud neprojevovalo příliš negativně. Pražská příroda a krajina poskytuje nezbytný životní prostor pro celou řadu druhů živočichů i květeny včetně chráněných druhů a poskytuje zároveň – ne však na celém území ve stejné kvalitě - kvalitní životní prostředí pro běžný život i rekreační vyžití obyvatel Prahy i jejich návštěvníků a turistů. Městské parky, historické zahrady, lesy, stromořadí, zvláště chráněná území, přírodní parky i vodní toky vytvářejí zároveň ojedinělý kolorit města a přispívají k jeho atraktivitě a výjimečné atmosféře.

Na území hl. m. Prahy se nachází 91 maloplošných, zvláště chráněných území o rozloze více než 2 200 ha (4,4 % z celkové rozlohy města), která tvoří široké spektrum území od geologických lokalit přes botanické, zoologické, entomologické až po lokality lesní. Snahou ochrany přírody je přitom i v komplikovaných podmínkách velkoměsta vytvářet systémově propojené územní celky dominantně sloužící ochraně přírody, krajiny a rekreaci. Jádrem těchto ploch jsou přírodní parky, kterých se na území Prahy nachází v současnosti 12 a zaujímají cca 20 % z celkové rozlohy města (od 1. 1. 2010 přibyl nový, dvanáctý - Smetanka).

Jako obecně chráněná území jsou na území Prahy chráněny také významné krajinné prvky (VKP) a územní systémy ekologické stability (USES). Podle zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny jsou chráněny také významné stromy, skupiny a stromořadí. Rozloha lesních pozemků na území hl. m. Prahy je v současné době více než 5 100 ha, což činí přibližně 10,3 % z celkové rozlohy města a můžeme se zde – v okrajových částech Prahy - setkat i s většími lesními celky s přirozenou skladbou dřevin i bylinného patra. Celková výměra zahrad, parků a parkových ploch v majetku města Prahy činí více než 2 600 ha, z čehož téměř 9 % tvoří parky, které svým významem přesahují

rámec města – např. Královská obora (Stromovka), Letenské sady, zahrada Kinských, Komplex zahrad vrchu Petřína.

V pražských uličních stromořadích se nachází přibližně 26 000 stromů. Od roku 1995, kdy hlavní město zahájilo projekt Praha stromům – stromy Praze, v jehož rámci započala systematická obnova uličních stromořadí, se přitom podařilo v ulicích města vysadit do konce roku 2011 více než 3527 nových stromů. Významnou součástí pražské krajiny jsou také vodní toky a nádrže. Využití prostředí a přírodních prostor je uvedeno na grafu níže.

3.4.1 Ovzduší v Praze

Praha patří z hlediska znečištění ovzduší dlouhodobě mezi nejvíce zatížené oblasti v České republice. Stav zdejšího ovzduší je přitom nepříznivě ovlivňován zejména automobilovou dopravou na území hlavního města, vliv stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší naopak dlouhodobě klesá. Zdroje znečišťování ovzduší jsou evidovány v Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO). Ke sledování kvality ovzduší v Praze je provozována síť měřicích stanic (stanice ČHMÚ a dalších organizací). Zároveň od roku 1992 probíhá modelování kvality ovzduší. Základním koncepčním dokumentem hl. m. Prahy v této oblasti je v roce 2010 schválený Integrovaný krajský program snižování emisí a zlepšení kvality ovzduší na území aglomerace hlavní město Praha.

3.4.2 Voda v Praze

Hlavní město Praha se nachází v rozšířené části údolí největší české řeky Vltavy, která tvoří její osu. Na svém pražském úseku přijímá Vltava jediný větší přítok – řeku Berounku, dále do ní vtéká celá řada drobnějších vodních toků - mezi významnější patří např. potoky Šárecký, Dalejský, Radotínský, Botič, Rokytka a Kunratický potok. Vodstvo na území Prahy tvoří dále množství rybníků a rybníčků (např. Počernický rybník, rybníky Lítožnický, Šeberovský a Milíčovský) a dalších typů vodních nádrží s rozmanitou funkcí (největší z nich je Hostivařská přehrada). Tyto vodní toky a nádrže a jejich okolí mají kromě řady dalších funkcí i velký význam pro pražskou flóru a faunu. Kvalita povrchových vod na území Prahy je dlouhodobě a pravidelně sledována (na čtyřech profilech na řece Vltavě a Berounce v rámci celostátní sítě a dále na profilech vybraných pražských potoků).

Veřejná vodovodní síť v Praze a příslušející úpravní pitné vody jsou ve správě akciové společnosti Pražská vodohospodářská společnost, hlavními zdroji pitné vody jsou v současnosti vodárna Želivka, vodárna v Káraném a jako rezervní zdroj vodárna Podolí. Výroba a spotřeba pitné vody od roku 1990 klesá. Centrální kanalizační síť byla v Praze vybudována jako jednotná, sídliště vystavěná na okrajích Prahy mají kanalizační síť oddílnou, která odvádí splaškové a dešťové vody odděleně. Odpadní vody jsou odváděny převážně do Ústřední čistírny odpadních vod v Praze Troje (ÚČOV), v provozu či výstavbě jsou i další pobočné čistírny odpadních vod. V současné době nesplňuje ÚČOV požadavky platné právní úpravy a připravuje se její rozsáhlá rekonstrukce a intenzifikace.

Prioritními úkoly v oblasti vodního hospodářství v Praze jsou v současnosti dobudování protipovodňové ochrany; dořešení intenzifikace Ústřední čistírny odpadních vod včetně likvidace kalů a dokončení rekonstrukce vodovodní a kanalizační sítě. Hlavními problémy jsou pak přetrvávající znečištění povrchových i podzemních vod a zhoršování odtokových poměrů města v důsledku úbytku nezastavěných a nezpevněných ploch. [www.portal.praha.eu]

Základním koncepčním dokumentem města Prahy v oblasti vodního hospodářství jsou Generel odvodnění hl. m. Prahy, Generel zásobování vodou hl. m. Prahy a Plán rozvoje vodovodů a kanalizací.

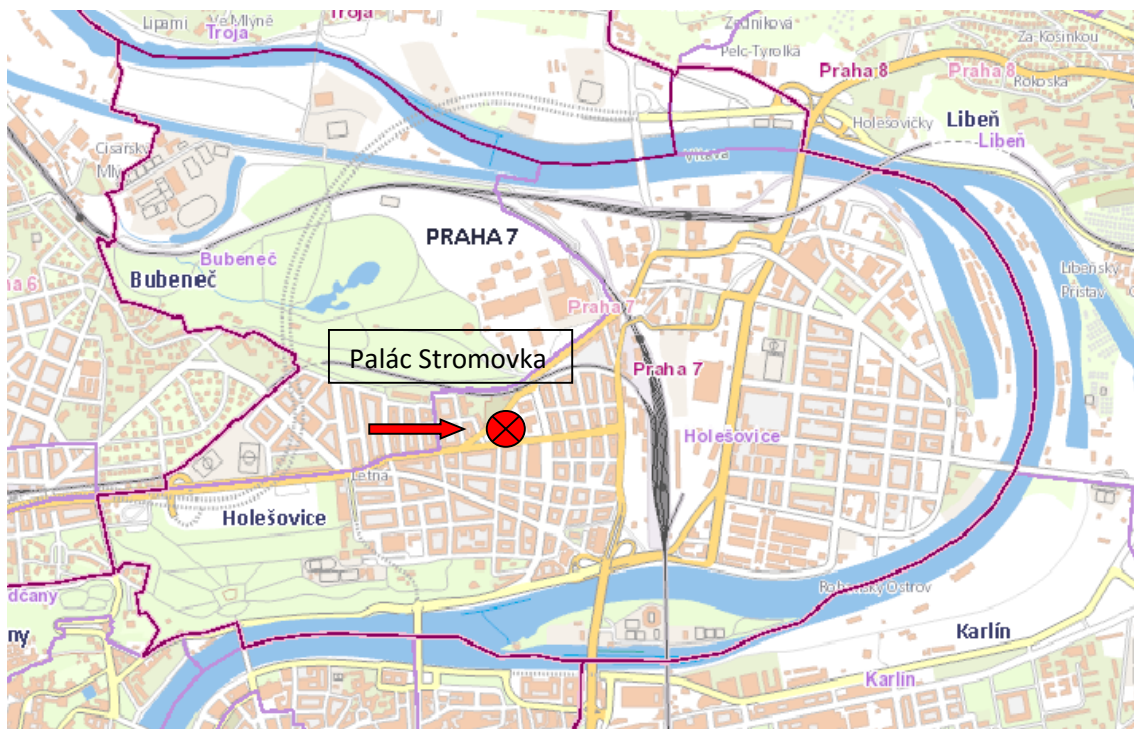
3.5 Praha 7

Praha 7 je od konce roku 1990 městskou částí hlavního města Prahy, je lokalizována severně od historického centra Prahy převážně na levém břehu Vltavy, ale menší částí území zasahuje i na její pravý břeh. Zahrnuje téměř celé katastrální území Holešovice, asi polovinu katastru Bubenče a malou část katastru Libně. Do 31. prosince 1991 patřila k Praze 7 také jihozápadní část katastrálního území Troja, která se poté od 1. ledna 1992 osamostatnila jako městská část Praha-Troja. Základní charakteristiky lokality jsou uvedeny v následující tabulce níže.

Tabulka 1: Charakteristiky lokality Praha 7 – přehled

Rozloha:	7,14 km ²
Počet obyvatel:	41 429 (2011)
Hustota zalidnění:	5 736 obyv./km ²
Adresa úřadu MČ:	Úřad městské části Praha 7 nábř. Kpt. Jaroše 100 170 00 Praha 7

Zdroj: www.praha7.cz

Obrázek 1: Mapa území městské části Praha 7

Zdroj: www.geoportalpraha.cz

Legenda:

hranice městské části	
hranice správních obvodů	

Symboly městské části (MČ) Prahy 7 mají za účel efektivnější komunikaci MČ Prahy 7 s veřejností. Koncepce zahrnuje dva rozhodující elementy, které jsou charakteristické pro tuto pražskou část, a to je voda a zeleň.

- **Voda:** Praha 7 je z velké části obklopena vodou. S trochou nadsázky lze dokonce říci, že Praha 7 je největším pražským poloostrovem.
- **Zeleň:** Městská část Praha 7 je součástí širšího centra Prahy, a přesto zde najdete řadu parků a zeleně. Nejznámější jsou Letenské sady či Královská obora – Stromovka. Právě proto jsou v grafickém konceptu použity symboly vody a listu.

Grafické vyjádření tohoto konceptu je uvedeno níže.

Obrázek 2: Symboly MČ Praha 7

Zdroj: www.praha7.cz

Hlavním základem současné Prahy 7 jsou dávné vsi Bubny a Holešovice. Ves Bubny se nacházela nad severním vltavským břehem, kde se řeka rozšiřovala a vytvářela tak několik ostrovů, z nichž se dosud dochovala pouze Štvanice. V tomto místě bylo možné řeku přebrodit a dosáhnout Pražského hradu. Zmínka o tomto brodu se vyskytuje od roku 1105, kdy se tudy pokusil obsadit Hradčany kníže Svatopluk.

Vývoj Holešovic probíhal odlišně od vývoje Bubnů. Holešovice se taktéž nacházely na břehu Vltavy, odkud vedlo několik brodů, ale jen místního významu. Osada na tomto místě byla již v 11. století. Holešovice stejně jako Bubny byly předmětem směny a prodeje různých šlechtických rodů. [Broncová, 1998]

Tato zemědělská víska se až do 16. století nijak nevyvíjela a počet usedlostí zůstával stále stejný. Teprve až v 18. století začalo zemědělských usedlostí ubývat a od poloviny 19. století se začaly Holešovice pozvolna přeměňovat v předměstskou čtvrť. V roce 1850 došlo ke sloučení Holešovic a Buben v jednu obec. V roce 1857 se zde nacházelo pouhých 110 domů s 1200 obyvateli. [www.praha7.cz]

V roce 1884 došlo k připojení Holešovic-Buben k hlavnímu městu Praze jako její sedmé čtvrti. O prudkém rozvoji svědčí i to, že na začátku 20. století se zde již nacházelo skoro osm set domovních čísel, kde žilo na 40 000 obyvatel. Části Bubenče a Troji byly k Praze 7 připojeny až po územní reorganizaci městských obvodů v roce 1949. [www.praha7.cz]

3.5.1 Srovnání Prahy 7 s městskými částmi Praha 1 a Praha 3

Pro účel této práce jsem vybral dvě městské části, které budu stručně srovnávat s Prahou 7 především proto, že na jejich území již existují obchodní centra, se kterými budu porovnávat plánované obchodní centrum Palác Stromovka.

3.5.1.1 Praha 3

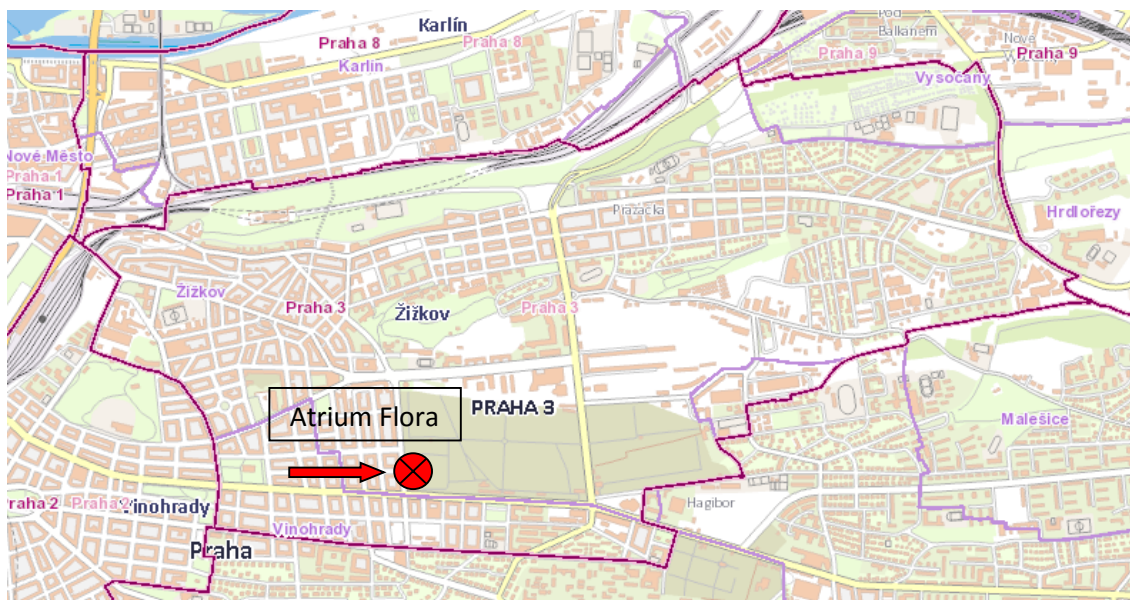
První z nich je městská část Praha 3. Tuto městskou část jsem vybral kvůli její blízkosti k pražskému centru, podobně jako je tomu v případě Prahy 7. Dalším důvodem k výběru Prahy 3 je fakt, že na jejím území se nachází obchodně administrativní centrum Atrium Flora, kterému se budu věnovat v analýze dopravní zátěže.

Praha 3 je situována na východ od pražského centra a je tvořena čtvrtí Žižkov a částečně i Královské Vinohrady. [www.praha3.cz] Praha 3 nesousedí bezprostředně s Prahou 7, mají mezi sebou Vltavu a v nejužším místě Prahu 8 v podobě Karlína. Díky Žižkovskému Vítkovu a Letenským sadům na levém břehu Vltavy jsou obě části na dohled.

Tabulka 2: Charakteristiky lokality Praha 3 – přehled

Rozloha:	6,49 km ²
Počet obyvatel:	71 769 (2011)
Hustota zalidnění:	11 100 obyv./km ²
Adresa úřadu MČ:	Úřad městské části Praha 3 Havlíčkovo nám. 9 130 00 Praha 3

Zdroj: www.praha3.cz

Obrázek 3: Mapa území městské části Praha 3

Zdroj: www.geoportalpraha.cz

Legenda:

hranice městské části

hranice správních obvodů

Atrium Flóra

Obchodní centrum architekta Petra Franty bylo vystavěno na nároží ulic Vinohradská a Jičínská na pražských Vinohradech v těsné blízkosti Olšanských hřbitovů v Praze 3. [www.petrfranta.cz]

Prosklená budova je v hlavní části čtyřpodlažní s rozmístěnými obchody na ploše 21 000 m². V celé budově je také vyčleněno 17 600 m² pro kanceláře a pomocné prostory.

Součástí budovy jsou podzemní garáže pro 850 vozidel s vjezdem a výjezdem do Jičínské ulice.

V letech 2001 – 2002 započala stavba. 20. března 2003 byla ne zcela dokončená stavba tehdejšího Paláce Flóra otevřena. Začátkem roku 2012 zakoupila izraelská společnost Atrium European Real Estate Palác Flora za 191 milionů eur a centrum bylo přejmenováno na Atrium Flóra. Tento prodej byl podle agentury Reuters největší realitní transakcí roku 2012 v Praze. [www.reuters.com]

Obrázek 4: Pohled z nároží ulic Vinohradská a Jičínská

Zdroj: www.nakupni-centra.com

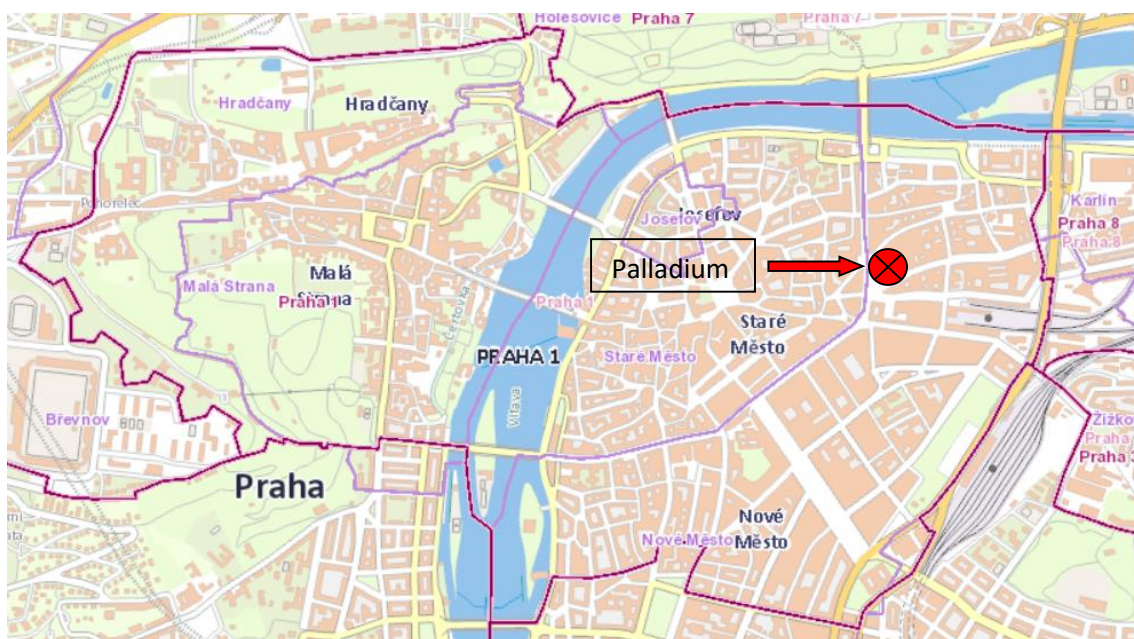
3.5.1.2 Praha 1

Další městskou část, kterou budu porovnávat, je Praha 1. Tato městská část je jednou z mála, která je situována na oba vltavské břehy. Zahrnuje většinu starobylého jádra Prahy a je označována jako pražské centrum. Bezprostředně také sousední s městskou částí Praha 7.

Tabulka 3: Charakteristiky lokality Praha 1 – přehled

Rozloha:	5,53 km ²
Počet obyvatel:	30 561 (2011)
Hustota zalidnění:	5 526 obyv./km ²
Adresa úřadu MČ:	Úřad městské části Praha 1 Vodičkova 18 115 68 Praha 1

Zdroj: www.praha1.cz

Obrázek 5: Mapa území městské části Praha 1

Zdroj: www.geoportalpraha.cz

Legenda:

hranice městské části

hranice správních obvodů

Palladium

Obchodní centrum vzniklo v areálu bývalých kasáren Jiřího z Poděbrad (také Josefských) na náměstí Republiky na Praze 1. Kasárna vznikala v letech 1799 – 1800 v budovách bývalého kapucínského konventu, z té doby se dochovala jednopatrová budova stájí z roku 1843 – 44.

Počátkem 90. let 20. století opustila armáda objekt kasáren a bylo rozhodnuto o prodeji objektu. V roce 1996 proběhlo výběrové řízení, na jehož základě byl areál prodán firmě Europen Property Development za částku 50 milionů marek. Údajně již v té době byl

bez předchozí konzultace s orgány památkové péče součástí kupní smlouvy projekt. V projektu se počítalo s výstavbou obchodně – administrativního centra o velikosti, která překonala okolní stavby včetně obchodního domu Kotva. [stary-web.zastarouprahu.cz]

Richard Biegel ve věstníku za starou Prahu uvádí: „*V momentu prodeje začala celá dnešní tragédie Josefských kasáren. Rozlehlý areál byl prodán bez jakýchkoli závazných regulačních podmínek. Stejně tak neexistoval (a dodnes neexistuje) celkový regulační plán náměstí. Součástí kupní smlouvy pak byl neuvěřitelný projekt mamutího kolosu, který by takřka dvojnásobně převýšil své okolí; ze stávající hlavní budovy by ponechal jen průčelní stěnu a jízdárna by patrně zanikla úplně. Z těchto důvodů se klub rozhodl podat návrh na zapsání kasáren do seznamu kulturních památek, čemuž u nejcennějších budov areálu Ministerstvo kultury vyhovělo. Tím se památkové péči vytvořil alespoň nějaký prostor pro nutnou redukci objemu novostavby, vhodnější úpravu jejího vzhledu a pro co nejdůslednější zachování historických budov.*“

25. října 2007 byl objekt otevřen veřejnosti. Celková hrubá plocha je 115 000 m². V objektu je 900 parkovacích míst ve třech podlažích podzemních garáží. Dle stránek centra se jedná o největší podzemní garáže na Praze 1.

Obrázek 6: Fotografie Palladia

Zdroj: www.praguecityline.cz

Tuto fotografii Palladia jsem vybral záměrně, aby byla vidět celá jeho velikost. V ostatních případech se fotografie zaměřují pouze na průčelí stavby, které vzniklo zachováním části původních kasáren, které na tomto místě byly.

3.5.2 Výstavba a stavební projekty v rámci Prahy 7

V rámci této kapitoly se zaměříme na významnou výstavbu a stavební projekty v Praze 7 z pohledu ne příliš vzdálené minulosti až do současnosti. Jeden z významných projektů, který má být v rámci městské části Prahy 7 realizován, je projekt tzv. Paláce Stromovka.

Jednou z nejvýznamnějších staveb v Praze 7 je Národní technické muzeum, nacházející se naproti Letenskému zámečku v Kostelní ulici, postaveného podle pozdně funkcionalistického návrhu Milana Babušky v roce 1935. Stavba samotného muzea započala v problematickém roce 1938 a i přes začátek války byla jeho hrubá stavba hotova v roce 1940. V roce 1941, kdy byla stavba dokončena, však muzeum nebylo otevřeno a budovu na příkaz protektorátních úřadů převzalo ministerstvo pošt. Až po válce začala budova sloužit svému účelu a je důležité říci, že to byla první stavba projektovaná jako muzeum v Československu. [Hozák, 1998] Hned vedle Národního technického muzea stojí budova Národního zemědělského muzea postaveného rovněž podle návrhu Milana Babušky. Původně mělo jít o jednu stavbu, ve které budou sídlit obě muzea, nakonec však vznikly stavby dvě rozdělené nově vzniklou Muzejní ulicí. Osud zemědělského muzea byl velice podobný technickému muzeu. Po dostavění v roce 1941 budovu zabrala armáda, nicméně ani po válce se muzeum nemohlo vrátit do svých prostor, to se stalo až v roce 1993. [Flegl, 1998]

Jako další významné stavby lze uvést Akademii výtvarných umění a zejména její sousedící stavbu Školy architektury vystavěnou z návrhů slavných českých architektů Kotěry a Gočára. Stavba stojí na rohu Kamenické ulice a ulice s příznačným názvem U Akademie. [Hrubeš, 1998]

Pokud zůstaneme ve vyšších částech Prahy 7, můžeme spatřit současnou budovu Ministerstva vnitra v ulici Milady Horákové při ústí Letenského tunelu. Tato konstruktivistická budova byla postavena v roce 1938 podle projektu architekta Kamila Roškota. [Hrubeš, 1998]

Na nábřeží kpt. Jaroše, tedy hned u Vltavy, můžeme vidět monumentální stavbu tehdejší úrazové pojišťovny vystavěné v letech 1926 až 1929. Tato budova měla v průběhu let i jiná využití, např. zde byla Státní plánovací komise, dnes je zde radnice Prahy 7.¹ Nedaleko od budovy bývalé Úrazové pojišťovny stojí další funkcionalistická stavba,

¹ V současné je budova majetkem Ministerstva financí a městská část Praha 7 hledá nové prostory, což je také předmětem mnoha diskuzí. V roce 2013 proběhlo na Praze 7 referendum o nové radnici.

kteřou je velice dobře vidět z Hlávkova mostu nebo z Bubenské ulice. Je to bývalá ústřední budova Elektrických podniků vystavěná v letech 1930 až 1935. V dnešní době je jen zčásti využívána, je zde např. poliklinika a kulturní dům Vltavská. [Hrubeš, 1998]

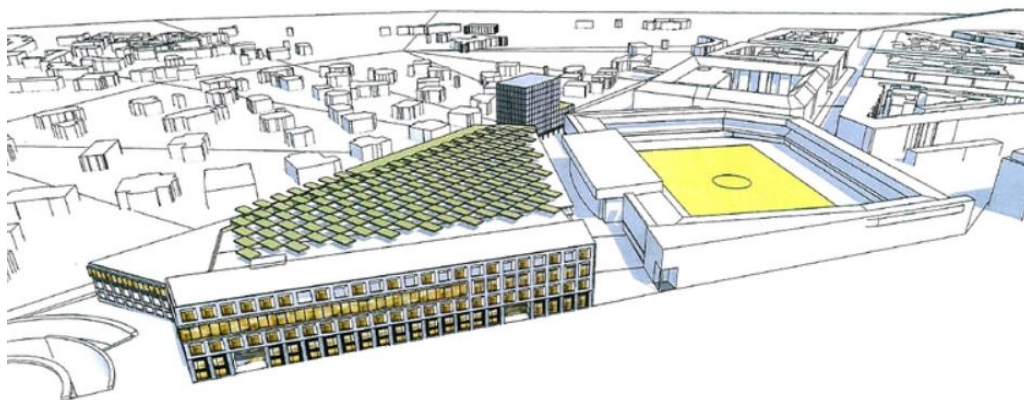
Bezesporu významnou stavbou je také Veletržní palác vystavěný dle návrhu architektů Fuchse a Tyla. Stavba trvala tři roky a v roce 1928 byl Veletržní palác slavnostně otevřen. Sloužil společnosti Pražských vzorkových veletrhů nejen pro realizaci veletržních expozic, ale konaly si tu i výstavy výtvarného umění. Počítalo se s výstavbou dalších budov pro funkci veletrhů na místě, kde je dnes plánována výstavba obchodního centra. K tomu však nedošlo a Veletržní palác a okolí, které mělo být jeho součástí, sloužilo za druhé světové války jako seřadiště Židů k odsunu do koncentračního tábora. Po válce se veletrhy odsunuly do Brna a v budově zůstalo několik obchodů, kino, pošta a čtyři podniky zahraničního obchodu. V roce 1974 celá budova vyhořela, takže se uvažovalo i o jejím zbourání. O čtyři roky později bylo rozhodnuto o rekonstrukci pro potřeby Národní galerie. Po problémech s rekonstrukcí se Veletržní palác znovu otevřel až v roce 1995 jako Národní galerie s expozicí moderního umění, která je zde dodnes. [Sedláková, 1998] V sousedství Veletržního paláce je přes ulici Veletržní Parkhotel vystavěný v letech 1967 až 1970 podle projektu architektů Edela, Lavičky, Šrámkové a Tomáše, označovaný jako jedna z architektonických perel Holešovic. [Hlaváčková, 2011] Dvě poslední zmíněné stavby jsou důležité ve vztahu s plánovanou výstavbou nového obchodního centra Paláce Stromovka, protože jsou v bezprostřední blízkosti nově zamýšlené stavby.

V předešlém textu jsem uvedl stavby vybudované po roce 1900 v „horních Holešovicích“ nebo také na „Letné.“² V následujícím textu uvedu plánované stavby na stejném území, na němž jsou předešlé historické stavby.

Jednou takovou plánovanou stavbou je obchodní centrum vedle fotbalového stadionu Sparta na ulici Milady Horákové. Stavba má vyrůst na současném tréninkovém hřišti Sparty vedle výjezdu z tunelu Blanka (viz obrázek č. 7). [www.idnes.cz] Dále přes ulici U Vorlíků má být vystavěna administrativní budova Letná office park na místě, kde dnes stojí pět historických vil, z nichž některé dlouhá léta chátrají. Budova má být sedmipodlažní na ploše 62 000 m² s 480 parkovacími místy, je ale už za hranicí Prahy 7, a je tudíž projektem spadajícím do městské části Prahy 6. Investorem této stavby je

² Oba názvy mají stejný význam, označují ohraničení části Prahy 7 od nádraží Bubny až po hranice Prahy 7 se šestou městskou částí za fotbalovým stadionem Sparty.

společnost Lordship, která má na starosti i výstavbu Paláce Stromovka. [www.lordship.eu] Pokud jde o stavbu obchodního centra vedle stadionu Sparty, které můžeme nazývat OC Sparta, v roce 2014 Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) udělil souhlas společnosti ACS Properties s projektem o velikosti 15 000 m² s vyjádřením: „*Polyfunkční budova vedle stadionu Sparty je umístěna v lokalitě, která nabízí dostatečnou dopravní kapacitu. Obchod je jedním ze základních důvodů vzniku měst, do města ze své podstaty patří a není správné jej umisťovat na periferii Prahy. Letenská pláň je koncipovaná jako volné prostranství a má mít ohraničenou a srozumitelnou urbanistickou formu. Navrhovaná budova dotvoří severní hranu letenského parku...*“ [www.iprpraha.cz] Dle mluvčího fotbalové Sparty má být obchodní centrum zařazeno mezi investice v roce 2017. [www.novinky.cz] Nicméně od ledna 2016 je pozastaven proces posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) na žádost oznamovatele. [www.cenia.cz] Z neznámých důvodů.

Obrázek 7: Vizualizace obchodního centra „Sparta“

Zdroj:www.novinky.cz

Na obrázku č. 7 vizualizace dle návrhu architektonické kanceláře Pelčák a Partner Architekti.

Další plánovaná stavba má být umístěna na pozemku bývalého nádraží Bubny na samé hranici horních a dolních Holešovic. Majitelem pozemků i investorem je společnost Orco Property Group, která má v plánu na tomto území vystavět novou čtvrť s administrativními i bytovými domy. Počátky tohoto projektu jsou v roce 2010. [www.e15.cz] Na tento pozemek je již několik let uvalena stavební uzávěra a pro výstavbu je nutné změnit územní plán, jehož změna se protáhla z důvodu demoličních prací na pozemku roku 2015, kdy byly odstraněny bývalé drážní dílny. [www.ceskatelevize.cz]

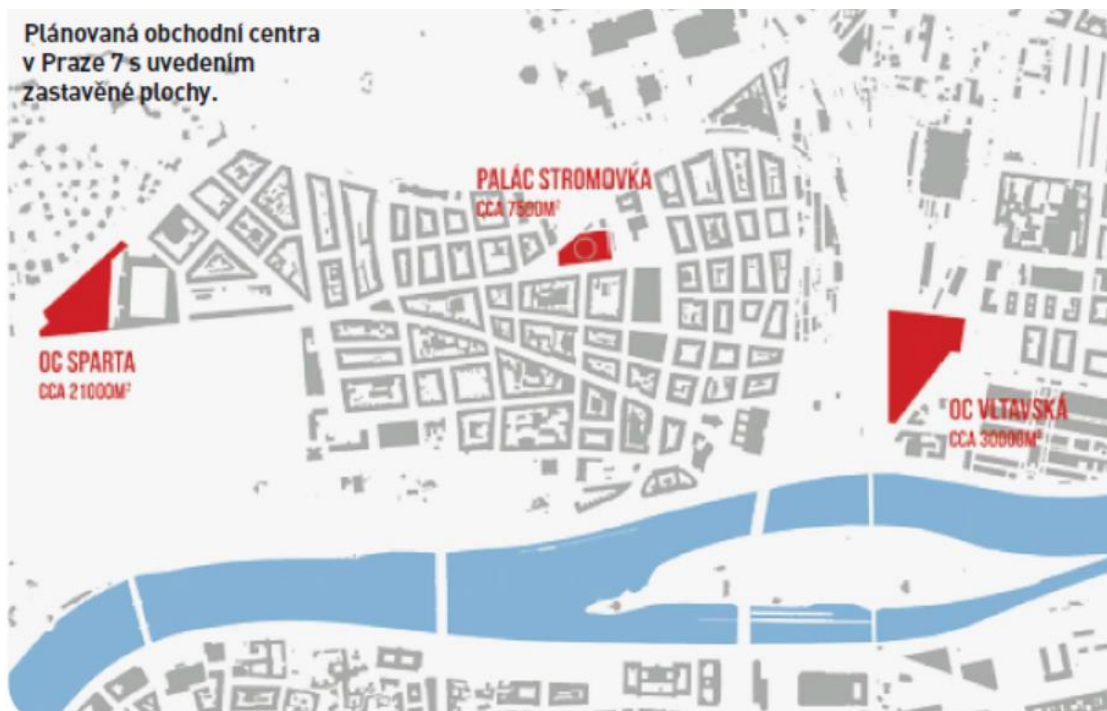
Na základě platného demoličního výměru tak investor začal s demolicí historických budov nádraží a drážních dílen, což však tvrdě odsoudila jak primátorka Adriana Krnáčová, tak starosta Prahy 7 Jan Čížinský, s ohledem na historický význam budov, které by měly být zachovány a propojeny s novou výstavbou. [www.aktualne.cz] S tímto projektem je spojena i výstavba nákupního centra v blízkosti stanice metra Vltavská. Na výstavbě se má podílet německá firma ECE, která se na tom dohodla s majitelem pozemků, a to společností Orco Property Group. [www.e15.cz] Podle záměru se jedná o dvě budovy s celkovou plochou dotčených pozemků 22 216 m² s 222 parkovacími místy, z toho 189 v podzemní garáži. Obě budovy mají mít 2 podzemní podlaží a osm nadzemních. [www.cenia.cz]

Obrázek 8: Vizualizace obchodního centra Vltavská

Zdroj: www.cenia.cz

Tím se dostáváme k připravované stavbě tzv. Paláce Stromovka, která patří mezi nejzávažnější a nejdiskutovanější soudobé zásahy do organismu Prahy 7, jehož zástavba se skládá z blokové zástavby konstruktivistických činžovních domů nebo domů v historizujícím slohu. Na území mezi ulicemi Veletržní a Strojnická je naplánováno rozměrné obchodně administrativní centrum, jehož hmota převyšuje okolní domy a vytváří novou dominantu celé čtvrti. Umístění stavby je vyjádřeno také na grafické studii níže v obrázku č. 9. Touto stavbou a její problematikou se podrobněji budu zabývat v následujících kapitolách.

Obrázek 9: Grafické vyjádření umístění Paláce Stromovka a dalších plánovaných staveb

Zdroj: www.praha7.cz

Obrázek číslo 9 ukazuje umístění všech tří plánovaných staveb.

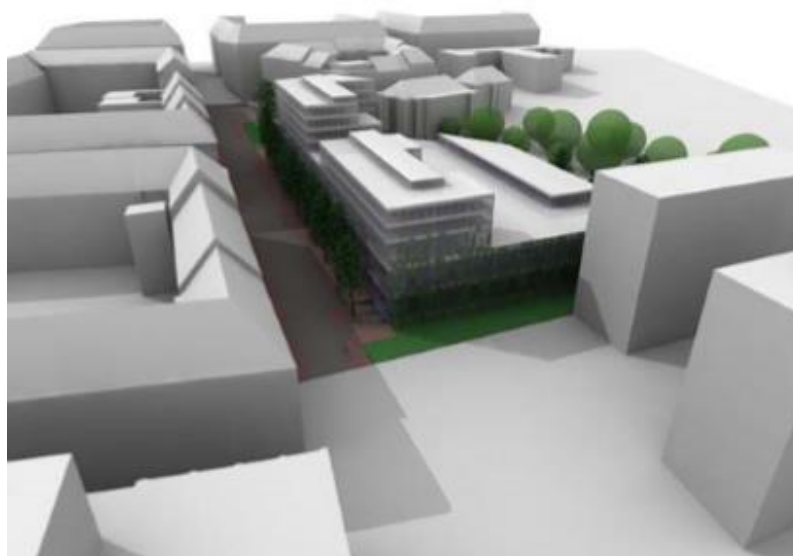
3.5.3 Palác Stromovka – historie parcely

Na pozemku plánovaném na výstavbu paláce Stromovka, tzv. Holešovickém trojúhelníku mezi ulicemi Strojnická a Veletržní, se od 2. poloviny 19. století počítalo jako se součástí Pražských vzorkových veletrhů (expanze Holešovického výstaviště), kde měly vzniknout hotel, administrativní centrum a ubytování pro zaměstnance. V sousedství místa vyrostl Veletržní palác otevřený roku 1928, ale vlivem hospodářské krize a úbytku vystavovatelů na výstavbu zbylých staveb nikdy nedošlo. [Hlaváčková, 2011] Architekt Zdeněk Lukeš a historik Michal Frankl také hovořili o parcele Holešovický trojúhelník v pořadu Z metropole. Uvedli, že v pozdějších letech se zde budovaly různé provizorní pavilony, jako např. pavilon firmy Philips na místě dnešního Parkhotelu. Za druhé světové války byla na místě plánované stavby vystavěna jen jako provizorium budova, které se lidově říká „dřevák“ a jež se po válce měla zbourat. To se ale nestalo a po válce se sem z kapacitních důvodů nastěhovala část holešovické radnice (tehdy národní výbor), která zde byla téměř až do roku 2009, kdy byla budova zbourána. Tyto provizorní dřevěné stavby sloužily jako shromaždiště pražských Židů, kteří zde zpravidla pobývali tři dny a poté

byli z nádraží Bubny deportováni do koncentračního tábora v Terezíně. Z tohoto shromaždiště bylo odvezeno zhruba 40 000 Židů. [www.ceskatelevize.cz]

3.5.4 Podoba Paláce Stromovka

Jak již bylo uvedeno, Palác Stromovka se má nacházet na parcele nazývané Holešovický trojúhelník mezi ulicemi Veletržní a Strojnická. Tento pozemek disponuje funkční velikostí plochy dle územního plánu hl. m. Prahy 12 574 m², samotná velikost pozemku je 9 911 m² a zastavěná plocha má činit 7 600 m². [www.cenia.cz] Údaje z několika zdrojů se rozcházejí v počtu parkovacích míst, uvedu tedy informaci dle developera, a tou je 500 parkovacích krytých míst. Celková pronajimatelná plocha má činit 22 000 m². [www.palacstromovka.cz] Budova je rozdělena na dvě hlavní hmoty. První hmotou nebo také podstavcem je stavba trojúhelníkového půdorysu kopírující tvar parcely. Tento sokl či podstavec v sobě zahrnuje čtyři podzemní podlaží a první a částečně i druhé nadzemní podlaží. Na středu tohoto podstavce je umístěna druhá hmota válcového tvaru s pěti podlažími končícími sedmým nadzemním podlažím ve výšce 30 m. S podzemními a i nadzemními podlažími má stavba celkem jedenáct podlaží. [www.cenia.cz] V oznámení o posuzování vlivů na životní prostředí je představena vizualizace projektu (viz obrázek č. 10), který se tak liší od současné podoby projektu (viz obrázek č. 11). V posudku o vlivech záměru na životní prostředí z roku 2005 se již píše o současné podobě projektu.

Obrázek 10: Původní vizualizace projektu

Zdroj: www.cenia.cz

Na obrázku č. 10 je vizualizace původního záměru z pohledu od ulice Dukelských hrdinů. Pod zobrazenou stavbou je vidět budova Parkhotelu ve tvaru kvádrů, se kterou je často srovnávána výška současného projektu (viz obrázek č. 11).

Obrázek 11: Současná vizualizace projektu

Zdroj: www.palacstromovka.cz

Na obrázku č. 11 je vidět vizualizaci současné podoby projektu ze stejného směru jako obrázek č. 10, bohužel zde není vidět Parkhotel pro srovnání. Nejvyšší bod tohoto projektu, střecha válcovité části budovy, má být stejně vysoká jako sousedící Parkhotel.

3.5.5 Současný stav Paláce Stromovka

Nejdůležitějším datem v celé problematice vzniku Paláce Stromovka (dříve také Galerie Stromovka) je rok 2002. V tomto roce, konkrétně 20. 5. 2002, byla podepsána smlouva o nájmu se společností SEN Development s.r.o., která obsahovala vybudování a provozování obchodně administrativního centra, kde se provozováním centra mimo jiné rozumí „...zajištění jeho obchodního využití, kulturního využití, využití jako nebytových prostorů, bytů a garáží.“ V roce 2003 dodatkem k nájemní smlouvě došlo k převodu nájmu na společnost Holešovický Trojúhelník a.s. jako nástupce společnosti SEN. [www.Praha7.cz] V roce 2004 bylo podáno oznámení k posouzení vlivů na životní prostředí (EIA). [www.cenia.cz] Investorem projektu je tedy společnost Holešovický trojúhelník a.s. a developerem je pak britská společnost Lordship a.s., tvůrcem projektu je liberecká společnost SIAL architekti a inženýři spol. s r.o. [www.palacstromovka.cz] V srpnu roku 2008 bylo vydáno stavební povolení na první etapu výstavby Paláce Stromovka, která v sobě zahrnovala pouze výstavbu podzemní části, tedy garáží. V roce

2009 byla zbourána původní stavba, tzv. „dřevák“, a roku 2012 započaly práce na první etapě stavby. V roce 2013 byla společností Holešovický Trojúhelník a.s. podána žádost o stavební povolení na druhou etapu výstavby Paláce Stromovka, tím bylo zahájeno stavební řízení. [www.klubpraha7.cz] Ještě téhož roku se dle usnesení odboru výstavby a územního rozhodování městské části Praha 7 přerušuje stavební řízení s odůvodněním chybějících podkladů pro posouzení navrhované stavby. [www.praha7.cz] V únoru roku 2014 bylo vydáno stavební povolení na druhou etapu výstavby Paláce Stromovka. Začátkem roku 2015 podala městská část Praha 7 spolu se sdružením „Holešovice sobě“ a dalšími účastníky odvolání na stavební povolení nadzemní části stavby do doby, než se potvrdí, nebo budou vyvráceny pochybnosti o tom, že jsou najaté pozemky v rozporu s nájemní smlouvou nebo než dojde k dohodě, či nedohodě mezi městskou částí Praha 7 a společností Holešovický trojúhelník. [www.praha7.cz] V září 2015 potvrdil pražský magistrát stavební povolení nadzemní části Paláce Stromovka. [www.edesky.cz] V současné době je na parcele Holešovického trojúhelníku stále stavební jáma a stavební práce nebyly započaty. Vlastník skupiny Lordship Jonathana Jacksona se vyjadřuje na webových stránkách www.youtube.com na oficiálním profilu společnosti Lordship o tom, že vedení Prahy 7 má stále problém s podobou projektu, a celou stavbu tak brzdí, přičemž existuje možnost i vypovězení nájemní smlouvy, což by znamenalo soudní spor mezi oběma stranami. Z těchto důvodů nelze přistoupit ke stavbě. Stavební jáma, která se tam dnes nachází, byla vybudována v roce 2012 a v současnosti je ohrožena bezpečnost v jejím okolí. V tomto vyjádření uvádí, že pokud nedojde k dohodě do července roku 2016, nemůže společnost Lordship garantovat celý projekt ani bezpečnost okolí stavby. [www.youtube.com] Toto vyjádření se později objevilo i na stránkách projektu Paláce Stromovka.

K současnému stavu mají vztah i další subjekty. V roce 2011 podepsalo několik tisíc lidí petici proti výstavbě Paláce Stromovka.³ Petice byla zastupitelstvem projednána v roce 2011. Podpisy se získávaly jednak klasickou formou sběru, ale také pomocí internetu, které však uvádí radnice jako symbolické, protože zákon podpis petice přes internet nezná. Zastupitelstvo v souladu se zákonem o hl. m. Praze petici projednalo, avšak bohužel není známo, s jakým výsledkem. Významným aktérem na této situaci je iniciativa NE Paláci Stromovka, komunikující přes sociální síť Facebook. Koncem roku 2015 podala tato

³ Z dostupných zdrojů se informace o počtu podpisů liší, uvádí se 3 000 až 7 000 osob, které petici podepsaly.

iniciativa správní žalobu na postup pražského magistrátu ve věci potvrzení stavebního povolení. Developerská společnost Lordship v únoru 2016 uveřejnila na svých stránkách zprávu o zamítnutí žaloby iniciativy a občanů Prahy 7. [www.palacstromovka.com] Tuto zprávu od developera převzala některá média.⁴ Druhou verzi zamítnutí žaloby převzala jiná média dle vyjádření iniciativy NE Paláci Stromovka. Ta uvádí, že soudní řízení je na počátku, soud zamítl pouze odkladný účinek, aby se do rozhodnutí soudu nemohlo stavět. O žalobě má soud teprve jednat. [www.prazskypatriot.cz]

3.5.6 Stanoviska současného vedení Prahy 7 a developera

Po volbách do zastupitelstev v roce 2014 získalo uskupení PRAHA 7 SOBĚ největší počet mandátů.⁵ [www.volby.cz] Z volebního programu je patrné, že toto uskupení je proti výstavbě plánovaného obchodně administrativního centra, jakým je Palác Stromovka. Na webových stránkách tohoto uskupení se přímo píše: „*Uděláme vše pro to, aby nevzniklo obří nákupní centrum, které vysaje Holešovice a Letnou a zničí obchůdky ve svém okolí. Chceme menší obchod a památník těm, kteří byli z Prahy 7 odváženi v transporthách ve válečných letech.*“ [www.praha7sobe.cz] Volební program tohoto uskupení dále zmiňuje ohleduplný rozvoj městské části (MČ) ... „*Praha 7 se musí rozvíjet. Ovšem ne tak, že budou růst předimenzované stavby arogantní ke svému okolí a likvidující okolní obchody a služby jako například Palác Stromovka nad Parkhotelem...*“ Dalším uskupením, které ve volbách 2014 uspělo s druhým největším počtem mandátů je KOALICE PRO 7. Tato koalice v sobě zahrnuje čtyři politická uskupení, jimiž jsou: Strana zelených, SNK Evropští demokraté, Pirátská strana a Nezávislí. Z předvolebního programu této koalice je také patrný nesouhlas s výstavbou typu palác Stromovka, avšak už není tak konkrétní. Zde budu citovat několik úryvků z programu: „*Praha 7 není místem pro megalomanské výškové budovy nebo gigantické administrativní komplexy...*“ v dalším bodě je uvedeno „*...aby nová výstavba ctíla současný charakter Prahy 7, např. formou ...vhodné regulace výšky a objemu nových budov.*“ Dále je v programu uvedená koncepce

⁴ Na webových stránkách projektu Paláce Stromovka se píše: „*Městský soud v Praze rozhodl ve věci správní žaloby proti vydání stavebního povolení na nadzemní část projektu Palác Stromovka. Žalobci z řad několika málo občanů Prahy 7 se dožadovali přiznání odkladného účinku proti pravomocnému rozhodnutí pražského magistrátu o vydání stavebního povolení. Toto rozhodnutí vydal příslušný odbor magistrátu v září loňského roku. Kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí není přípustná...*“ Tuto zprávu převzala některá média jako např. www.ceskenoviny.cz (ČTK), www.denik.cz,

⁵ V některých médiích i na sociálních sítích se objevilo, že důvodem nejvyššího počtu mandátů je nevole tohoto uskupení vůči výstavbě Paláce Stromovka.

rozvoje Prahy 7: „*kteřá jasně vymezi jeho parametry a oblasti. Tím zamezíme účelovým změnám, které vyhovují developerům, ale ne občanům Sedmičky.*“ [www.koalicepro7.cz] Z těchto výroků tedy není zcela patrné, jestli uskupení má na mysli konkrétní stavbu, či nikoli. Nicméně je jasné, že současné vedení MČ ve spojení dvou výše uvedených uskupení nesouhlasí se současnou podobou projektu Paláce Stromovka.

Chtěl bych se tedy věnovat negativům, která v této stavbě spatřuje vedení MČ, a poté argumentům, které uvádí developer projektu společnost Lordship a. s. Podle MČ Prahy 7 představuje projekt architektonicky rozporuplnou a naddimenzovanou stavbu umístěnou do rezidenční čtvrti, která ignoruje názory obyvatel a odborníků. Panuje obava z nárůstu dopravy a s tím spojených negativních dopadů na životní prostředí a z likvidace menších obchodů v ulici Milady Horákové a přilehlých ulicích. Další výtky patří přímo projektu stavby jako takové, kdy podle nájemní smlouvy chybí bytové jednotky, památník obětem holocaustu a v projektu nemůže být umístěna nová radnice MČ. [www.hobulet.cz]

To jsou tedy negativa, která ve výstavbě spatřuje současné vedení MČ, na tyto výtky samozřejmě reaguje i investor. V následujícím výčtu uvedu „fakta a mýty“ uvedené na oficiálních stránkách MČ a investora.⁶ Pokud jde o velikost stavby, investor uvádí, že stavba zapadá do okolí výstavby a nepřevyšuje okolní stavby Veletržního paláce a Parkhotelu. V porovnání s ostatními obchodními centry bude patřit k těm menším a parametry stavby respektují územní plán a pravidla pro zastavěnost. MČ oponuje tím, že investor zatajil existenci odborného posudku Národního památkového ústavu z roku 2014, který podle MČ uvádí, že „...*stavební povolení a závazná stanoviska jsou v příkrém rozporu s veřejným zájmem na ochraně kulturních hodnot dotčené zóny, platnou právní úpravou a odbornými metodikami.*“ Zásadní negativní dopady při realizaci jsou tedy tyto: degradace místního trhu a „...*nepříznivá změna charakteru a funkční struktury holešovické oblasti zóny na vrub jejích stávajících urbanistických a památkových hodnot... v panoramatu památkové zóny a Prahy by zamýšlenou stavbou vznikla nežádoucí nová viditelná, nápadná a rušivá dominanta.*“

Pokud se podíváme na tvrzení, že investor ignoruje názor obyvatel, můžeme se na jeho stránkách dočíst, že tento dojem vyvolávají aktivistické spolky na Praze 7 a podle průzkumu agentury STEM/MARK z roku 2015 vyplývá, že 48 procent občanů si přeje

⁶ Pro větší přehled v textu uvedu zdroje citací v následujícím textu zde. V případě že se jedná o vyjádření investora, odkazem je tato webová stránka: www.palacstromovka.cz, autor textu není znám. V případě městské části je to odkaz na webovou stránku: www.praha7.cz, zde jsou autory textu Jan Čížinský a Pavel Zelenka.

dostavbu Paláce Stromovka proti 38 procentům občanů, kteří vyjádřili nesouhlas. Městská část vidí zásadní nesouhlas občanů, který se projevil ve výsledku voleb z konce roku 2014, kdy dodržení platné smlouvy bylo jedním z hlavních témat obou stran (PRAHA 7 SOBĚ a KOALICE PRO 7), které jsou teď ve vedení MČ.

V souvislosti s obavou o nárůst dopravy a její negativní dopady na životní prostředí investor ubezpečuje, že podle dopravních expertů, kteří na toto téma vypracovali studii, dojde v okolí stavby o nárůst dopravy jen o 1,7 procenta a díky otevření tunelového komplexu Blanka se celá část výrazně zklidní o 30 procent, a tudíž i tak bude projíždět oblastí téměř o třetinu méně vozů. MČ na toto téma reaguje tím, že není investorem uvedeno, z jaké studie informace vycházejí. MČ uvádí posudek o vlivu stavby na životní prostředí, ve kterém se píše: „*podzemními garážemi projede denně celkem 2 232 automobilů, z toho 75 lehkých nákladních automobilů (zásobování).*“ Vzhledem k vytiženosti Veletržní ulice, kde projede 12 000 – 30 000 automobilů denně, je tento nárůst o 6 – 16 %. Tyto údaje uvádí MČ před zprovozněním tunelového komplexu Blanka a dále dodává, že po jeho otevření bude nárůst dopravy z Paláce Stromovka činit 25 %. Díky tunelu Blanka dojde tedy ke snížení automobilové dopravy směřující přes tuto oblast, tím dojde k většímu podílu automobilové dopravy směřující do Paláce Stromovka.

Dalším bodem neshod je potenciál Paláce Stromovka zlikvidovat okolní malé obchody. Dle investora plánované obchody a služby pouze zaplní mezeru v nabídce na Praze 7. Investor poukazuje na již vzniklé dobře fungující projekty, které naopak přilákaly zákazníky do menších obchodů a restaurací ve svém okolí. Jako příklady uvádí investor obchodní centrum Palladium na Praze 1 a Nový Smíchov na Praze 5. Podle MČ má Praha úspěšná obchodní centra, ta však vznikla přímo na stanicích metra nebo u dálnic, což není případ Paláce Stromovka. Úspěch obchodního centra je tedy závislý pouze na ceně zvýšené automobilové dopravy a v případě neúspěchu bude mít vliv na poškození lokální sítě živnostníků, protože v této části Prahy 7 nebydlí dost zákazníků na to, aby uživili tak velké centrum. MČ v tomto případě klade důraz na víceúčelovost stavby.

Absence bytových jednotek je dalším tématem neshod. Investor v tomto případě poukazuje na fakt, že na pozemku Holešovického trojúhelníku žádné byty být nemohou z důvodu zamítavého stanoviska hygienika, protože v okolí plánované budovy je nadměrná hladina hluku a nevyhovující emisní zátěž. MČ se ohrazuje tím, že projekt je schválně navržen tak, aby v centru byty být nemohly, ale při přepracování projektu a umístění oken bytů do vnitrobloku celé stavby by byly splněny dané hlukové a emisní normy.

Námitku, že projekt nerespektuje pietní charakter místa, investor hájí tím, že po celou dobu počítá s tím, že v okolí vznikne památník holocaustu. Mohl by být umístěn v samostatném parčíku v samém cípu Holešovického trojúhelníku nebo na rohu ulic Veletržní a Dukelských hrdinů, kde pomník navrhlo studio D3A, od kterého si nechala sama MČ zpracovat návrh celého projektu. Dále investor uvádí, že na památník plánuje vypsát mezinárodní výtvarnou soutěž dle přání radnice. MČ na problematiku piety místa uvádí, že projekt investora s památníkem nepočítá, ačkoli je požadavek zanesen do nájemní smlouvy spolu s vypsáním mezinárodní soutěže. Výtka směřuje i na umístění památníku (viz výše), kam jej nelze umístit, protože tyto lokality jsou mimo plochu, kterou má investor v nájmu a MČ s nimi nemůže disponovat.

Objektem sporu obou zmíněných stran je také sídlo nové radnice Prahy 7, které v projektu chybí. Investor společnost Lorship uvádí, že nové místo pro radnici si musí MČ vybrat sama. Zároveň dodává, že prostory pro sídlo radnice dlouhodobě MČ nabízí, avšak bez odpovědi. MČ přímo uvádí: *„Dle závazného referenda může být budova radnice postavena jen na základě architektonického návrhu vzešlého z veřejné soutěže.“* Současný projekt prý kvůli specifickému územnímu rozhodnutí architektonickou soutěž příliš neumožňuje.

Výše uvedený text nemá za cíl hodnotit, na čí straně je pravda nebo jaké argumenty jsou správné, snaží se pouze osvětlit problematiku výstavby nového centra v co možná nejaktuálnější podobě. Výše uvedené argumenty nebo spíše neshody nejsou jediné, jsou však vytyčeny ty nejzákladnější a nejvíce diskutované. Do sporu o výstavbu a podobu současného projektu nejsou zainteresovány pouze dvě strany společnost Lordship a městská část, ale i jiné subjekty. Jimi jsou samotní obyvatelé, různé iniciativy a komunity, ať už mají stanovisko souhlasné, či nikoli.

3.5.7 Postavení městských částí v rámci hl. m. Prahy

Postavení hlavního města Prahy jako kraje i obce upravuje samostatný zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. U ostatních krajů a obcí je jejich postavení upraveno zákonem o krajích (č. 129/2000 Sb.) a zákonem o obcích (č. 128/2000 Sb.). Zákon o hlavním městě Praze vymezuje Prahu jako veřejnoprávní korporaci, která má vlastní majetek, vlastní příjmy a hospodaří podle vlastního rozpočtu. V právních vztazích vystupuje pod svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů.

Praha se dělí do městských částí, jejichž postavení upravuje také výše uvedený zákon o hl. m. Praze. Dále postavení vůči městským částem upravuje obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb., Statut hl. m. Prahy. Městské části mají možnost samostatně vystupovat v právních vztazích, nejsou však právníckými osobami.

Hl. m. Praha i jednotlivé městské části jsou samostatně spravovány zastupitelstvem. Dle zákona nemá zastupitelstvo možnost rozhodovat o některých záležitostech, ty jsou pak svěřeny radě. Dalšími orgány jsou starosta, úřad městské části, zvláštní orgány a v případě Prahy také městská policie.

Majetek, který je ve vlastnictví hl. m. Prahy, může být ve stanoveném rozsahu svěřen jednotlivým městským částem prostřednictvím Statutu. Tímto majetkem může být majetek nacházející se na území městské části či mimo území Prahy, nemůže však městské části svěřit majetek nacházející se na území jiné městské části.

Do samostatné působnosti hl. m. Prahy patří dle zákona o Praze spravování záležitostí, které jsou v zájmu hl. m. Prahy a jeho občanů, pokud nejde o výkon přenesené působnosti nebo úkoly, které jsou zvláštními zákony svěřeny správním úřadům jako výkon státní správy. Pokud tedy v zákoně není uvedeno, že se jedná o působnost přenesenou, jedná se vždy o působnost samostatnou. Do samostatné působnosti tak patří záležitosti, které do její samosprávy svěří zákon nebo které jsou zvláštními zákony svěřeny krajům a obcím. Jsou to především záležitosti, které obsahují výčet kompetencí zastupitelstva a rady hl. m. Praha, jež především pečuje o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojení potřeb svých občanů, a to bydlení, ochrana zdraví, potřeby dopravy a spojů, informací, výchovy a vzdělání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

3.6 Teorie k empirické části

3.6.1 Kvalitativní výzkum

Jak je již patrné z názvu mé diplomové práce, jedná se o případovou studii, která spadá do kvalitativního typu výzkumu. Kvalitativní výzkum chápou někteří metodologové jako doplněk kvantitativního výzkumu, jiní zase jako vyhraněnou výzkumnou pozici ve vztahu k jednotné, na přírodovědných základech postavené vědě. [Hendl, 2016]. Významný americký metodolog John W. Creswell vystihuje kvalitativní výzkum definicí, o níž se opírá ve své knize sociolog Jan Hendl:

„Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách.“ [Creswell citace podle Hendl, 2016, s. 46]

Kvalitativní výzkumník si v typickém případě určí na počátku výzkumu téma a základní výzkumné otázky, které mohou být modifikovány nebo doplňovány v průběhu výzkumu, během sběru a analýzy dat. Z důvodu těchto možných změn je kvalitativní výzkum považován za emergentní nebo pružný typ výzkumu. Během něj tak nevznikají jen otázky, ale i hypotézy a nová rozhodnutí, jak upravit výzkumný plán a jakým směrem se vydat při sběru dat a jejich analýze. Výzkumník pracuje se všemi dostupnými informacemi, které pomohou osvětlit výzkumné otázky a provádí deduktivní a induktivní závěry. Celý výzkumný proces má longitudinální charakter z důvodu jeho delší časové náročnosti. Výzkumník vybírá místa a jedince, které v různých časových okamžicích sleduje, během sběru dat je zároveň i analyzuje. Tento proces výzkumník opakuje, na základě tohoto cyklu vyvozuje své domněnky a závěry. Dále je potřeba ověřit popisnou, interpretační nebo teoretickou validitu výsledků. [Hendl, 2016] Hendl popisuje kritéria validity podle Maxwella, který rozlišuje pět typů validity: deskriptivní (popisnou), interpretativní, teoretickou, validitu zobecnění a hodnotovou validitu. Koncept **deskriptivní validity** uvažuje o nezkreslených zprávách, které výzkumník slyšel nebo viděl. Vše ostatní je závislé na kvalitě této zprávy, vzhledem k této kvalitě musí panovat intersubjektivní shoda. Dle Maxwella není deskriptivní validita závislá na teorii a neshody ohledně této validity je možné rozhodnout pomocí dat. **Interpretativní validita** uvažuje kognitivní procesy, které nejsou přímo pozorovatelné. Je tedy důležitá interpretace výzkumníka, co slyšel a viděl. Stejně jako deskriptivní validita není ani interpretativní validita tolik závislá na teorii. **Teoretická validita** podle Maxwella zahrnuje teoretické konstrukty, které výzkumník vnáší do své zprávy s tím, že je převzal nebo navrhl během studie. **Validita zobecnitelnosti** se týká významu zprávy, kterou je možné uplatnit v jiných situacích, populacích a okamžicích. Do kvalitativního výzkumu se zobecnitelnost dostává pomocí nové teorie, o které se předpokládá, že bude platit v širším kontextu než jen na aktuální zkoumané situaci. Posledním konceptem validity je **hodnotová validita**, která uvažuje o závěrech studie vycházejících z hodnotového posuzování. Jedná se o legitimní kategorii kvalitativního výzkumu, o níž je možné diskutovat při hodnocení výzkumné zprávy, popř. ji můžeme nazývat kritickou validitou. [Hendl, 2016]

„Kvalitativní výzkum je nenumerické šetření a interpretace sociální reality. Cílem tu je odkrýt význam podkládaný sdělovaným informacím.“ [Disman, 2014, s. 285]

Základní přehled charakteristiky kvalitativního výzkumu v šesti bodech: [Hendl, 2016]

- Kvalitativní výzkum vyžaduje delší a intenzivnější kontakt s terénem, situací, jedincem nebo skupinou jedinců.
- Snaha výzkumníka získat integrovaný pohled na předmět studie, na jeho kontextovou logiku, explicitní a implicitní pravidla, která fungují v dané oblasti.
- Relativně málo využívané standardizované metody získávání dat. Jako hlavní nástroj výzkumu slouží výzkumník sám. V kvalitativním výzkumu používá výzkumník především data, jako jsou, fotografie, rozhovory, terénní poznámky, audio- a videozáznamy, deníky, komentáře, úřední dokumenty atd.
- Snaha výzkumníka je izolovat určitá témata, projevy a datové konfigurace. Obvykle je však ponechá co nejdéle v kontextu ostatních dat.
- Hlavním cílem je objasnit, jak se lidé v daném prostředí a situaci chápou, co se děje, proč jednají, jak jednají, a jak organizují své každodenní aktivity.
- Data jsou induktivně analyzována a interpretována. Výzkumník konstruuje obraz, který vykreslil během sběru dat a jeho poznávání. Snaha výzkumníka je neopomenout nic, co by pomohlo lépe vyjasnit situaci.

U kvalitativního přístupu je patrná značná názorová pluralita, díky níž není snadné identifikovat hranice jednotlivých metod, to s sebou přináší mnohá úskalí v deskripci a klasifikaci. Miovský podle Klimeše uvádí pojem kvalita jako jakost, hodnota či souhrn vlastností, ze kterých se dozvídáme něco o našem předmětu zájmu. Dále zmiňuje akademický slovník, který pojímá pojem kvalitativní jako souhrn vlastností, které se jako celek odlišují od jiných vlastností nebo naopak je mají společné. [Mioviský, 2006] Mioviský uvádí pohled Petruska a dalších autorů, že pojem kvalitativní je také obsažen v mnoha jiných pojmech jako např. kvalitativní sociologie, ta je charakterizována jako souhrn sociologických škol v období 70. až 90. let 20. století, které pokládají za hlavní cíl sociologie pochopení životního světa a pravidel každodenní činnosti individuů spolu s jejich motivací. [Mioviský, 2006] Není vždy snadné rozhodovat o tom, v jakém duchu kvalitativního přístupu je konkrétní studie zpracována. Např. při zpracování statistických dat není možné, aby se výzkumník zcela vyhnul kvalitativní práci, protože musí nějakým

způsobem interpretovat výsledek, jehož interpretace je úzce závislá na jeho individuálních schopnostech, tudíž se jen těžko vyhne kvalitativnímu přístupu. [Mioviský, 2006] Je také několik klíčových termínů, které vystihují kvalitativní přístup. Mezi ně patří **jedinečnost** a **neopakovatelnost**, které zkoumají jedinečné a neopakovatelné fenomény vnímané lidmi v různých kvalitách a rovinách. Dalším významným termínem v charakteristice kvalitativního přístupu je **kontextuálnost**, která ukazuje, že fenomény jsou vázány pouze na určitý kontext, který nastává v určitém místě v určitý čas. **Procesuálnost** znamená, že zkoumaný fenomén nějakým způsobem vznikl, rozvíjí se a následně zaniká. Tento proces je potřeba respektovat při výzkumu. Práce s procesuálním charakterem dějů okolo nás vzniká z přirozené povahy těchto dějů a tak usnadňuje proces jejich poznávání. Velice blízko k procesuálnosti má **dynamika**, jejíž proces se odehrává v čase a zřídka má lineární průběh. Zkoumáním dynamiky procesů kolem nás můžeme zjistit, jaké faktory mají na daný proces vliv a jaké nabývají kvality. Posledním významným termínem v kvalitativním přístupu je **reflexivita**, která je velice citlivým tématem. Výzkumník se v tomto případě přímo i nepřímo spolupodílí na procesech, které zkoumá. Je tedy sám ovlivněn a určitým způsobem ovlivňuje zkoumaný proces. [Mioviský, 2006]

3.6.2 Případová studie

Jako nejvhodnější typ výzkumu pro problematiku této diplomové práce se jeví případová studie, jejíž podstatou je zaměření na jeden sociální objekt, který je zpracováván jako celek ze všech relevantních aspektů. Jako objekt může být nahlížen jednotlivec, rodina, instituce, zájmová nebo pracovní skupina, organizace, lokální komunita, etnická či jiná skupina nebo také historická událost. Případová studie je jedním z nejstarších způsobů empirického zkoumání sociálních jevů. Typickou a jednou z nejznámějších případových studií je *The Polish Peasant in Europe and America* autorů I. Thomase a F. W. Znanického, práce obsahovala podrobný popis objektu a také komparaci podobných případů. Případová studie kombinuje a používá nejrůznější techniky sběru dat. Nejvhodnější jsou pro ni kvalitativní metody, ale případová studie dokáže používat i kvantitativní metody, které mohou sloužit jako doplněk. Nejběžnějšími technikami jsou analýza rozhovorů, přímé pozorování a interview. Každá z metod má své klady i zápory, jako nedostatek jsou případové studii vytýkány malé možnosti generalizace a možnost subjektivizace. [Vodáková; Petrussek a kol, 1996]

Stake vnímá případovou studii jako studii specifičnosti a komplexity jednoho případu. Podle něho by měla případová studie čerpat z holistické, etnografické, fenomenologické a biografické metody. [Simons, 2009] Případové studie dělí do tří typů: [Simons, 2009]

- **Intristní případová studie** - využíváme ji tehdy, když se chceme dozvědět co nejvíce o jednom případě bez vztahu k obecnější problematice. Jde o poznání vnitřních aspektů jednoho případu, např. organizace.
- **Instrumentální případová studie.** Použitím této metody se snažíme zjistit informace obecnějšího charakteru zkoumáním jednotlivého případu. Cílem studie je porozumět externím teoretickým otázkám.
- **Kolektivní případová studie.** Tuto studii používáme při hlubším zkoumání více instrumentální případů. Jde o teoretizování v širším kontextu, sledováním více případů získat větší vhled do určité problematiky.

Ovšem Stakeovo rozdělení případových studií není jediné. Další dělení nabízí český sociolog Jan Hendl, a to do pěti typů případových studií: [Hendl, 2016]

- **Osobní případová studie.** Tento typ studie se zaměřuje na podrobný výzkum určitého aspektu u jedné osoby. Studie věnuje pozornost minulosti, kontextovým faktorům a postojům, které přecházely nějaké události v životě zkoumané osoby. Zkoumají se také různé příčiny, determinanty, faktory a procesy, které měly k osobě vztah. Může jít také o zachycení celého života.
- **Studie komunity.** Zkoumá se jedna či více komunit ve městě nebo také celé město. Popisuje a analyzuje hlavní aspekty života komunity a následně se provádí jejich komparace. Tato studie může být také uváděna pod pojmem sociografie.
- **Studium sociálních skupin.** Zkoumají se buď malé přímo komunikující skupiny (rodina) nebo větší difuzní skupiny (zaměstnanecká skupina). Analyzuje vztahy a aktivity ve skupině.
- **Studium organizací a institucí.** Tato studie se zabývá zkoumáním firem, škol, odborných organizací, implementací programů a intervencí, kulturou organizací, procesy změn a adaptací. Cíle těchto studií mohou být různorodé, buď se hledá nejlepší vzorec chování, zavedení typu řízení, evaluace nebo zkoumání procesů změn a adaptace.
- **Zkoumání programů, událostí, rolí a vztahů.** Typ této studie se zaměřuje na určitou událost, je zde tedy patrný překryv s třetím a čtvrtým typem.

Zahrnuje např. analýzu interakce učitele a žáka, konfliktu rolí, stereotypů a adaptace.

Robert K. Yin tvrdí, že v mnoha případech lze aplikovat všechny výzkumné strategie, z nichž každá má svá pro a proti, a závisí to na třech podmínkách: [Yin, 2009]

- Typ výzkumné otázky;
- Kontrola probíhajících událostí;
- Zaměření na současnost nebo historický fenomén.

Obecně tedy platí, že chce-li výzkumník aplikovat případovou studii, musí dodržet následující kritéria: [Yin, 2009]

- V případové studii se pokládají otázky jak a proč;
- Výzkumník nemá kontrolu nad probíhající událostí;
- Klade se důraz na současný reálný kontext.

Definice případové studie je složena ze dvou částí. První určuje její rámec a dělá z ní strategii pro zkoumání předem vytyčeného jevu v rámci reálného kontextu, a to především v tu chvíli, kdy nejsou zcela jasné hranice mezi fenoménem a kontextem. Vzhledem ke složitosti oddělení této hranice v reálném životě následuje druhá část definice, která zahrnuje sběr data strategii jejich analýzy. Říká tedy, že případová studie se zbývá typickými situacemi, ve kterých sleduje více než jednu zájmovou proměnnou. Spoléhá na kombinaci dat a pokouší se využít předchozích teoretických tvrzení, která usměřňují sběr a analýzu dat. Případová studie je tedy strategie všech výzkumných typů metod jako, logika designu, technika sběru dat a specifické přístupy k analýze dat. Není jen taktikou sběru dat, ale i designem samotným. [Yin, 2009] Případová studie je sice lineární, ale opakující se proces, který se po celou dobu ubírá více směry mezi základními fázemi: plánem, projektem, přípravou na sběr dat, sběrem dat, analýzou a publikací výsledků. [Yin, 2009]

Jak jsem již uvedl, dělení typů případových studií je více, také Yin dělí případové studie do několika typů v závislosti na požadovaném typu výsledků. Ty jsou následující: [Yin citace dle Hendl, 2016]

- **Exploratorní studie.** Její cíl je prozkoumat strukturu případu a vztahy, které v případě působí. Dále má definovat hypotézy, otázky a v některých případech i navrhnout teorii a položit tak základy pro další výzkum. Jedná se o zobecnění případu k teorii nebo o analytické zobecnění.

- **Explanatorní studie.** Vysvětluje případ pomocí rozboru jednotlivých příčinných řetězců, které lze rozpoznat u daného případu, obvykle za využití nějaké teorie.
- **Deskriptivní případová studie.** Cílem této studie je podat kompletní popis daného jevu.
- **Evaluační studie.** Taktéž provádí popis, ale hlavně jde o hodnocení nějakého programu nebo intervence na základě určitých hodnotových kritérií.

Hendl uvádí zásadní názorové rozdíly mezi Stakem a Yinem. Stake je spíše konstruktivisticky a interpretativně orientovaný výzkumník, který za cíle nepovažuje popis světa, ale jeho osvojení. Kdežto Yin zase vychází ze zásad vědeckého realismu, pracuje jak s kvalitativními, tak i kvantitativními daty, jež hodnotí pomocí kritérií, která vycházejí z kvality známých z kvantitativního výzkumu. Tímto hodnocením validity výzkumu se Yin zásadně odlišuje od Stakea. [Hendl, 2016]

V případové studii není zas až tak důležité, zda při její tvorbě používáme a kombinujeme kvantitativní a kvalitativní metody, důležité je, že objektem našeho zájmu je případ. Z toho pohledu je případová studie určujícím prvkem pro danou výzkumnou práci. Diplomová práce využívá kombinaci metod pozorování a rozhovorů, které patří k základní výbavě výzkumníka. [Miovský, 2006], rozhovory byly použity z kategorie polostrukturované (semistrukturované). Tento typ rozhovorů nebo také interview vyžaduje určitou přípravu. Tazatel si vytváří schéma, kde obvykle specifikuje otázky, na které se bude účastníků ptát. Během rozhovoru je pak možné pořadí otázek měnit v závislosti na dané situaci, aby bylo dosaženo co největší vytiženosti rozhovoru. Při tomto typu rozhovoru je vhodné pokládat otázky k vysvětlení, jak danou věc respondent myslí, a to pro správné pochopení a interpretaci. Dále je důležité pokládat doplňující otázky k rozpracování tématu do hloubky. Základem tohoto rozhovoru je jádro interview stanovující minimum témat a otázek, které musí tazatel probrat. Na toto jádro se pak mohou nabalovat další různé doplňující otázky či témata, které mohou vhodně rozšířit původní zadání. [Miovský, 2006] Pro Yina jsou rozhovory základem pro případovou studii, protože respondenti jsou důležitým zdrojem informací. Výzkumník by měl být zvědavý a dobře odhadnout pořadí položených otázek, popř. správně reagovat na vzniklou situaci a otázky podle ní upravit. Správné přizpůsobení otázek pak napomáhá dosazení relevantních informací pro celou studii, protože respondent má oproti dotazníkům možnost svoji odpověď rozšířit a upřesnit. [Yin, 2009]

Hendl uvádí schéma pro návrh takového rozhovoru: [Hendl, 2016]

- Po navržení obecného tématu je dobré sepsat vedlejší témata a okruhy otázek, které budou výzkumníka zajímat.
- Uspořádání oblastí zájmu do vhodného pořadí podle jejich logického sledu a důležitosti. Nejdůležitější a citlivá témata by měla být na konci rozhovoru.
- Rozmyšlení formy otázek ke každému tématu a jejich uspořádání.
- Konstrukce vhodných prohlubujících a sondážních otázek.

3.7 Oxid uhličitý emitovaný z automobilové dopravy

Jedním z největších producentů škodlivin do ovzduší je automobilová doprava, a to po celém světě. Nejinak tomu je i v Praze, jak uvádí publikace zpracovaná Krajskou správou ČSÚ v hl. m. Praze, základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje hl. m. Prahy v roce 2013. Automobilová doprava v Praze má největší podíl na znečištění tuhými látkami (NO_x a CO), i když dochází jen k malému zlepšení, a to z důvodu poklesu emisí ze stacionárních zdrojů, přičemž v některých letech došlo i k nárůstu těchto látek právě kvůli automobilové dopravě. [www.czso.cz]

Oxid uhličitý (CO_2) není jediným prvkem znečišťujícím životní prostředí, avšak je velmi významný stejně jako jeho produkce z automobilové dopravy. Vzhledem k tématu práce a umístění zkoumaného nákupního centra v rušných ulicích Prahy 7 použiji tento prvek jako ukazatel možného zvýšení zátěže na životní prostředí v dané lokalitě. Metodiku výpočtu oxidu uhličitého lze nalézt u U. S. Environmental Protection Agency (EPA), kde je výpočet založen na emisních faktorech vycházejících z chemických rovnic spalování benzínu a motorové nafty, které vyjadřují obsah uhlíku v palivu. Metodika výpočtu počítá s tím, že dokonale je spáleno 99 % objemu paliva (dle IPCC). Tyto získané hmotnosti se pak přepočítají na hmotnost emisí CO_2 přes poměr atomové hmotnosti uhlíku a molekulové hmotnosti uhlíku CO_2 . Výsledné znění převodů dle EPA je, že galon benzínu obsahuje 8 788 gramů CO_2 a galon motorové nafty 10 084 gramů CO_2 . [www.epa.org] Pokud tyto hodnoty převedeme na litry používané v Evropě (americký galon = 3,7584 litru), vyjde hodnota 2 338,22 gramů CO_2 obsažených v litru benzínu a 2 683,05 v motorové naftě. Pomocí těchto údajů se pak vypočítává množství CO_2 emitovaného z automobilů na základě průměrné spotřeby. Tyto údaje jsou zveřejňovány v technických parametrech konkrétních vozidel.

Tuzemská značka Škoda Auto má již řadu let velice silné postavení na českém trhu s automobily, přičemž dva nejprodávanější modely v České republice jsou právě této značky. Prvním je Škoda Octavia a druhá je Škoda Fabia. U každého modelu uvedu čtyři typy základních motorizací, z nichž dva budou zážehové a dva vznětové (mnohdy jich ani v nabídce více není). První model vozu je nabízen se základním zážehovým motorem o objemu 1.2 l a poté následuje silnější 1.4, pokud jde o vznětové motory, zde je to 1.6 a 2.0. U Fabie jsou to dva zážehové motory 1.0 a 1.2, vznětový je v nabídce pouze jeden, a tím je 1.4. Z informací, které poskytuje výrobce, má Octavia množství emitovaného CO₂ 112g/km u motorizace 1.2 a u 1.4 je to 118g/km. V případě vznětových motorů je hodnota CO₂ u vozu 1.6 je 99g/km a s motorem 2.0 je tato hodnota 106g/km. U modelu Fabia nacházíme hodnoty 106g/km s motorem 1.0 a u motoru s vyšším objemem je tato hodnota 107g/km, v případě jediné vznětové jednotky jsme na čísle 93g/km (u této hodnoty výrobce upozorňuje, že není zcela správná v souvislosti s procesem typového schvalování vozidla). [www.skoda-auto.cz] Pravdivosti výše uvedených hodnot vzhledem k aféře „dieselgate“ koncernu VW (Škoda je jeho součástí) se tato práce nebude věnovat. Některé fakty, jako např. udávání spotřeb paliva, které výrobci testují v laboratorních podmínkách, jsou v reálném provozu jiné. Budeme tedy počítat s hodnotami uvedenými výrobcem.

3.8 Metody

V práci používám analýzu druhotných dat získaných z několika zdrojů. Jsou jimi např. technické parametry uváděné výrobcem, mapové podklady, sledování intenzity dle Technické správy komunikací hl. m. Prahy, dokumentace k Paláci Stromovka a informace o počtu vozidel mířících do nákupních center, přímo z těchto nákupních center. Dále pak používám metodu polostrukturovaných rozvorů, které analyzuji pomocí rámcové analýzy.

3.8.1 Výpočet zátěže emisemi CO₂ osobní dopravou spojenou s nákupními centry

V této části se budu zabývat výpočtem produkovaného CO₂ z osobních automobilů na základě předpovědi intenzity dopravy směřující do Paláce Stromovka a ve srovnání s údaji získanými z nákupních center Atrium Flóra a Palladium. Údaje o množství projíždějících vozidel v nejbližším měřeném úseku nebo v bezprostřední blízkosti nákupního centra jsem získal na základě sledování intenzity dopravy dle Technické správy

komunikací hl. m. Prahy (TSK). Pro výpočet dále využívám hodnoty produkovaného CO₂ u dvou nejprodávanějších modelů automobilů v České republice na základě technických parametrů udávaných výrobcem. V nich je uvedeno množství produkovaného CO₂ v gramech na jeden ujetý kilometr. U těchto modelů automobilů počítám průměrnou produkci CO₂ na model Octavia a Fabia na jeden ujetý kilometr. Posléze tyto hodnoty převádím na vzdálenost, ve které je měřena intenzita dopravy. Tyto výpočty mi pak slouží k odhadu nárůstu zátěže životního prostředí, které na sebe vážou stavby obchodních center, konkrétně pak navrhovaná stavba Paláce Stromovka. Tento výpočet není zcela přesný, protože neuvažuje o starších vozech, které vlivem starší koncepce motorů produkují větší množství CO₂ než nové vozy, ze kterých výpočet vychází. Dá se tedy předpokládat, že zátěž životního prostředí produkcí CO₂ z osobní dopravy je reálně větší než ta, ke které jsem dospěl výpočtem.

3.8.2 Rozhovory s rezidenty Prahy 7

Jako prostředek pro vypracování této diplomové práce používám mimo jiné i případovou studii. Operacionalizací výzkumných otázek a hypotéz jsem si pak stanovil potřebné otázky pro polostandardizovaný rozhovor. Na základě demografického členění Prahy 7 jsem vybíral respondenty z co možná nejširšího spektra, abych tak docílil sběru co nejvíce informací ke zkoumané problematice. Výběr respondentů zahrnuje členění nejen podle věku a vzdělání, ale také skupiny, které reprezentují složení rezidentů v dané oblasti. Výběr tedy spočíval v rovnoměrném rozdělení respondentů podle věku, vzdělání, profese, délky žití na Praze 7 (lidé, kteří se zde narodili, lidé, kteří zde bydlí dlouhodobě, a lidé, kteří se přistěhovali), matky na mateřské dovolené, důchodci a zastupitel. Věkové skupiny jsem rozdělil následovně: respondenti ve věku 18 -29 let a dále po desetiletích, tedy: 30 – 39, 40 – 49, 50 – 59, 60 – a více. Důvodem byl zjednodušený výběr a hlavně výběr respondentů starších 18 let z důvodu možnosti jejich politické participace na volbách.

Sám jsem obyvatelem Prahy 7, a tudíž mám v této městské části dostatek osobních kontaktů. Této výhody jsem využil pro sběr respondentů, který probíhal na základě známostí

a doporučení. Při oslovování respondentů jsem využil metodu sněhové koule [Hendl, 2016] a celkem jsem realizoval rozhovory s 25 respondenty, které se uskutečnily v průběhu jednoho měsíce na základě předem domluvených schůzek. Účastníci rozhovorů byli dle

etických principů seznámeni s jejich účelem a s tím, že budou rozhovory nahrávány na diktafon a později použity v diplomové práci. Všichni souhlasili až na jednoho respondenta, který odmítl být nahráván, tudíž jsem tento rozhovor přepisoval v jeho průběhu, s tímto postupem respondent souhlasil. Kvůli tomuto přepisu byl tento rozhovor nejdelší a trval déle než dvě hodiny, délka ostatních rozhovorů se pohybovala od 20 minut po necelou hodinu. Zajímavé bylo, že rozhovory, které trvaly kratší dobu, byly obsáhlejší, pokud jde o poskytnuté informace. Respondenti odpovídali souvisle na položenou otázku, naopak u delších rozhovorů dlouze přemýšleli a odpovídali spíše heslovitě a jednoslovně. Jedním z problémů rozhovorů bylo domluvení schůzky k jejich realizaci. Respondenti, kteří přislíbili poskytnout rozhovor už na počátku vzniku této diplomové práce, ho posléze odmítli poskytnout a v tu chvíli bylo potřeba rychle najít vhodnou náhradu. Dále jsem se potýkal s problémy u některých dotazovaných, kdy před započítím rozhovoru jim bylo vysvětleno, čeho se rozhovor týká a za jakým účelem ho pořizují, takže se sami rozpovídali na dané téma až do doby, než započalo nahrávání. V tu chvíli přestali být tolik sdílní a to samé se opakovalo po vypnutí nahrávacího zařízení. Jak jsem již uvedl, jeden rozhovor jsem zapisoval přímo při jeho realizaci, dalších devět bylo zaznamenáno na diktafon a posledních patnáct rozhovorů jsem nahrával do mobilního telefonu z důvodu technické poruchy diktafonu. Některé údaje o respondentech nejsou součástí nahrávky, ale zaznamenal jsem si je do poznámkového bloku. Byly to údaje o věku, vzdělání a zaměstnání. Většina respondentů pak chtěla zůstat v anonymitě. Rozhovory jsem pořizoval buď v bytech respondentů, nebo v mém bytě, zbytek pak na veřejných místech a jeden na radnici Prahy 7 a následně jsem je doslovně přepisoval. Přepis tří rozhovorů jsem umístil v příloze č. 1. Vzhledem k množství textu je zbytek rozhovorů přiložen k diplomové práci na CD. Samotné rozhovory pak analyzuji na základě rámcové analýzy a dle témat připravených ve scénáři rozhovorů.

Počet 25 dotazovaných osob je dle mého názoru reprezentativním vzorkem obyvatel Prahy 7. Jsou zde také zastoupeny ženy různých věkových skupin s různým stupněm dosaženého vzdělání, které jsou v současné době na mateřské dovolené. Výběr respondentů zahrnuje také jednoho člena zastupitelstva Prahy 7, jehož jsem vybral dle jeho kompetencí na radnici Prahy 7, aby naplňoval reprezentativní vzorek zastupitelstva Prahy 7. Zúčastněný zastupitel má na starosti program Místní Agenda 21, který si mimo jiné klade za cíl zapojovat veřejnost do rozhodování v konkrétním regionu, městě či obci. Dále jsou do vzorku zapojeni dva respondenti žijící ve větší vzdálenosti od Paláce Stromovka, než je tomu u většiny ostatních respondentů.

Rozdělení mužů a žen žijících na Praze 7 činí 48,66 % mužů a 51,33 % žen. Obdobný poměr mužů i žen činí i zkoumaný vzorek respondentů, v tomto případě je to 48 % mužů a 52 % žen ze získaných 25 rozhovorů. Co se týče rozdělení obyvatelstva dle věku, pro svůj vzorek jsem vybral 5 respondentů pro každou stanovenou věkovou kategorii, kterých je rovněž 5. Pokud jde o vzdělání, můj vzorek nezahrnuje osoby bez vzdělání a osoby se základní školou, protože tento vzorek se mi nepodařilo získat jak na doptání u lidí v mém okolí, tak u respondentů, kteří se zúčastnili rozhovorů.

Strukturu rozhovoru jsem rozdělil do čtyř částí, ze kterých jsem se snažil získat odpovědi k hlavním osmi tématům. V první části mě zajímaly informace o tom, jak vnímají respondenti stav životního prostředí na Praze 7, jaká je zde podle nich dopravní situace a jaké největší problémy vnímají v této městské části. V druhé části mě zajímalo, jak vnímají komunikaci se zastupitelstvem Prahy 7, zda mají možnost zasahovat do rozhodování zastupitelstva, zda se vůbec zapojují do těchto rozhodovacích procesů a zda mají v tomto ohledu pocit bezmoci či mají naopak dojem, že mohou věci měnit. Ve třetí části mě zajímalo, jaký je jejich názor na výstavbu plánovaného nákupního centra Paláce Stromovka, zda se někdy zapojili do spolurozhodování o tomto projektu, z jakého zdroje se o této stavbě dozvěděli a jaké by podle nich mohlo být alternativní využití místa, kde má Palác Stromovka stát v případě, že by ke stavbě nedošlo. Dále mě pak zajímalo, jakým způsobem by o této stavbě chtěli komunikovat s developerem, jestli do této stavby zasahuje magistrát hl. m. Prahy a zdaje to podle nich dobře, či špatně. Ve čtvrté části mě pak zajímá, jestli respondenti uvažují o možném zvýšení dopravní zátěže z osobní dopravy spojené s otevřením nákupního centra a tím i se zvýšenou zátěží na životní prostředí s ohledem na emitovaný oxid uhličitý. Zajímalo mě také, v jakém rozsahu o tom uvažují. Jako první jsem pokládal všeobecné otázky všeobecného charakteru, například jestli je na Praze 7 dostatek prostoru pro kulturní a sportovní vyžití a zda by tuto městskou část doporučili svým známým k životu. Podle toho, jakým směrem se rozhovor ubíral, jsem pokládal připravené navazující otázky na témata, ke kterým byl rozhovor určen. Tato témata jsou pak podobněji analyzována v empirické části, a to v kapitole věnované přímo analýze rozhovorů.

4 Empirická část

4.1 Automobilová doprava a zátěž CO₂ v blízkosti nákupních center

Zajímat mě bude připravovaný Palác Stromovka, který má být sevřený ulicemi Veletržní, Strojnická a Dukelských hrdinů. Použiji údaj z dokumentace o posuzování vlivů na životní prostředí [www.cenia.cz], ve kterém se uvádí předběžný počet vozů příjíždějících do nákupního centra denně. Tato hodnota je 2 232 vozů za den. Veletržní ulice v úseku mezi ulicemi Strojnická a Dukelských hrdinů, tedy ulice ležící v bezprostřední blízkosti centra s vjezdem do garáží, měří 350 metrů. Dle TSK na tomto úseku projede denně 19 100 automobilů,⁷ což znamená nárůst dopravy o 12 %. Pokud jde o samotnou produkci CO₂ na tomto 350 metrů dlouhém úseku, tak průměrná produkce ze čtyř pohonných jednotek modelu Octavia činí 109 gramů oxidu uhličitého na jedno vozidlo. S ohledem na množství vozidel mířících do Paláce Stromovka je průměrná hodnota všech těchto vozů 85,15 kg oxidu uhličitého denně. V případě modelů Fabia je tato hodnota 79,68 kg. **V celkovém průměru za oba modely je tedy tato hodnota 82,41 kg CO₂ na celý uvažovaný úsek za den.**

Jak již bylo uvedeno v kapitole o Atriu Flóra, toto nákupní centrum disponuje 850 parkovacími místy. Na žádost zaslou přímo do nákupního centra jsem dostal odpověď, že za měsíc březen roku 2016 vjelo na parkoviště 65 666 vozů, tzn. v průměru 2 118 vozů denně. Dle Technické správy komunikací hl. m. Prahy (TSK) projede po Vinohradské ulici na úseku mezi ulicemi Jičínská a nám. Jiřího z Lobkovic denně 19 500 vozů v obou směrech. [www.tsk-praha.cz] Tento údaj mě bude zajímat, protože na rohu ulic Jičínská a Vinohradská se nachází nákupní centrum Atrium Flóra, bohužel TSK nezveřejňuje intenzitu dopravy v ulici Jičínská v úseku Vinohradská a Olšanské náměstí, kde se nachází vjezd do podzemních garáží. Pokud budu počítat s dostupnými údaji, mezi nám. Jiřího z Lobkovic a Jičínskou ulicí se jedná zhruba o 11% podíl dopravy, o které bych mohl uvažovat, že směřuje do nákupního centra. Jestliže budu počítat s navýšením emisí pouze ze dvou nejprodávanějších modelů vozů Škoda Octavia a Fabia a pokud zprůměruju CO₂ emitovaných z těchto vozů a jejich základních motorizací, dostanu se k hodnotě 85,42 kg CO₂ u vozů Octavia a 79,93 kg CO₂ u vozů Fabia, a to na úseku dlouhém 370

⁷ Podle dopravní iniciativy Automat a jejich měření je tento údaj 20 500 automobilů denně.

metrů. **Průměrně by tam mělo dojít k navýšení o 82,67 kg CO₂ na tomto úseku za den.** Tato hodnota je velice podobná jako v případě Paláce Stromovka.

V případě nákupního centra Palladium je situace trochu odlišná vzhledem k tomu, že TSK neměří intenzitu dopravy přímo na Revoluční ulici, po které automobily dojíždí do Palladia, ale nejbližší měřený úsek se nachází v ulici Nové mlýny. Přes tento úsek je nejjednodušší cesta, jak se dostat do podzemních garáží Palladia. Po tomto 140 metrů dlouhém úseku komunikace mezi ulicemi Revoluční a nábřežím Ludvíka Svobody denně projede 17 764 vozidel. Situace je zde komplikovanější, protože tato komunikace navazuje na poměrně vytižené ulice, jako je nábřeží Ludvíka Svobody, kde směrem k pražské magistrále projede 34 800 vozidel denně, a na druhou stranu směrem na Dvořákovo nábřeží je to 21 464 vozidel. Dále tento úsek navazuje také na Štefánikův most, po kterém denně projede 18 936 vozidel. Ve výpočtu pro Palladium jsem ale počítal s údaji z úseku ulice Nové mlýny, protože jak jsem již zmiňoval, tento úsek je nejbližší měřeným úsekem v blízkosti nákupního centra Palladium. Stejně jako v případě Atria Flóra i zde jsem se doptal na počet vozidel vjíždějících do Palladia, v tomto případě je to 59 040 za měsíc duben roku 2016. Průměrně tak za den vjede do tohoto nákupního centra 1 968⁸ vozidel. To znamená, že podíl těchto vozidel na ulici Nové mlýny tvoří 11 %. Vzhledem k chybějícím údajům intenzity dopravy na Revoluční ulici není možné vypočítat procentuální podíl dopravy v tomto místě. Jak jsem již uvedl v předešlém textu, měřený úsek není v bezprostřední blízkosti nákupního centra, jako je tomu u předchozích dvou nákupních center, tudíž jsem počítal vzdálenost od nejbližší světelné křižovatky, kde se protíná měřený úsek ulice Nové mlýny a ulice Revoluční, až k samotnému vjezdu do podzemních garáží Palladia. Tato vzdálenost činí 350 metrů téměř po celé délce ulice Revoluční. Průměrná hodnota emitovaného oxidu uhličitého v tomto úseku je u vozů Octavia 75,07 kg a u modelu Fabia je to 70,25 kg oxidu uhličitého. **Průměrná hodnota z obou modelů je tak 72,66 kg za den.**

⁸ Martin Šubrt na blogu idnes uvádí, že zejména v předvánočních měsících vjíždí do garáží cca 30 vozidel za 10 minut.

Tabulka 4: Přehled hodnot u všech tří nákupních center

	Palác Stromovka	Atrium Flóra	Palladium
Délka měřeného úseku (m)	350	370	350
Počet vozidel za den	2 232	2 118	1 968
Průměrné množství emitovaného CO ₂ (kg) v měřeném úseku	82,41	82,67	72,66
Podíl vozidel na intenzitě dopravy (%)	X	11	11
Nárůst intenzity dopravy (%)	12	X	X
Denní intenzita dopravy	19 100	19 500	17 764

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 4 jsem pro srovnání uvedl základní údaje použité pro výpočet, a množství emitovaného oxidu uhličitého. U Paláce Stromovka není uveden podíl vozidel na dopravě vzhledem k tomu, že tato budova nebyla ještě postavena, tudíž se zde předpokládá nárůst intenzity dopravy k současnému počtu projíždějících vozidel. V případě existujících nákupních center (Atrium Flóra a Palladium) je tomu jinak, protože už několik let fungují, tudíž v tabulce uvádím podíl na intenzitě dopravy v rámci celkového počtu naměřených vozidel v daném úseku. V tomto srovnání jsou vidět určité podobnosti u všech tří nákupních center. Měřené vzdálenosti u Paláce Stromovka a Palladia jsou totožné, takže je zde vidět nižší množství emitovaného oxidu uhličitého v případě Palladia a to o téměř 10 kilogramů, při nižší průjezdnosti vozidel. U výpočtu Atria Flóra je největší množství emitovaného oxidu uhličitého dáno větší délkou měřeného úseku i přes nižší počet vozidel mířících do tohoto centra. Je zde tedy vidět, že v nejhorsí situaci bude pravděpodobně Palác Stromovka, s největším počtem plánovaných příjezdějících vozidel, kde je minimální rozdíl oproti Flóře. Po zprovoznění nákupního centra se zde pravděpodobně navýší dopravní intenzita zhruba na 21 300 vozidel denně, což je nejvyšší hodnota ze všech tří srovnávaných nákupních center. Dá se tedy očekávat, že nejbližší okolí Paláce Stromovka bude nejvíce zasaženo produkcí nejen oxidu uhličitého, ale i jinými polutanty, kterými se zde však nezabývám.

4.2 Případová studie spolurozhodování v případě výstavby Paláce Stromovka a vnímání dopravní zátěže s ohledem na produkci CO₂

Z odpovědí získaných od respondentů pro mě bylo velice důležité získat informace vztahující se k fungování participativní demokracie na Praze 7 s ohledem na připravovanou stavbu nákupního centra Paláce Stromovka a dále také o povědomí rezidentů Prahy 7 o zvýšení zátěže na životní prostředí spojené s otevřením stavby nákupního centra. V první části rozhovorů se pak zabývám tématy, ke kterým bylo důležité získat informace o tom, jak hodnotí respondenti současný stav životního prostředí a dopravní situace na Praze 7. Také jsem v této části rozhovoru zjišťoval, jaké problémy na Praze 7 vnímají respondenti jako největší a zda není mezi těmito problémy nějaká souvislost s dalšími tématy. Při realizování druhé části rozhovorů pak pro mě bylo důležité získat informace týkající se témat možností spolurozhodování na Praze 7. Tyto otázky měly za cíl zjistit, jestli je dostatečná komunikace zastupitelstva s občany Prahy 7 a zda se občané mohou do rozhodování zastupitelstva zapojit a tím i rozhodnutí nějak ovlivnit. S tím jsem také zjišťoval, zda mají obyvatelé Prahy 7 pocit, že mohou věci měnit, nebo se naopak cítí bezmocní, pokud jde o zapojování se do spolurozhodovacích procesů, ať už se aktivně zapojují, či nejeví zájem. Třetí okruh otázek jsem zaměřil na témata spojená se samotnou výstavbou plánovaného nákupního centra a zapojením občanů do celé stavby. V tomto případě respondenti dostali prostor k vyjádření, jaké alternativy by si představovali místo Paláce Stromovka, jestli vůbec by na daném místě chtěli něco jiného. To jsem propojil i s tématem, zda mají respondenti zájem komunikovat s developerem případně, když už je o stavbě rozhodnuto, a jakým způsobem by chtěli vyjadřovat podněty k této stavbě. Pak mě také zajímal názor respondentů, jak vnímají zapojení Magistrátu hl. m. Prahy do této stavby, konkrétněji zda do stavby vůbec magistrát zasahuje a zda je to dobře, či špatně a co jim na tomto faktu nevyhovuje. Čtvrtý a poslední okruh otázek je zaměřený na téma týkající se povědomí o zátěži na životní prostředí spojené s nárůstem dopravy v okolí nákupního centra Paláce Stromovka. Tento okruh byl důležitý především pak pro porovnání názoru z prvního okruhu otázek. Zde jsem se pokoušel zjistit, jaké hodnoty přiřazují respondenti, kteří se vyjadřují souhlasně s výstavbou, kteří nikoli. To pak bylo důležité pro porovnání skutečnosti, jestli respondenti, kteří mají zájem o stavbu, nepřisuzují malý vliv dopravy na zátěž životního prostředí a naopak.

Jak jsem již uvedl v kapitole Metody, snažil jsem se o co největší reprezentativnost vzorku. V kapitole Metody jsem také uvedl procentuální zastoupení žen a mužů žijících na Praze 7 a také jejich zastoupení ve zkoumaném vzorku. Celkový počet mužů a žen žijících na Praze 7 je uveden v tabulce číslo 5, kde jsou také uvedeny věkové kategorie obyvatel, které jsem upravil pro potřeby této práce, a výběr respondentů.

Tabulka 5: Obyvatelstvo Prahy 7 podle věku - rok 2014

Praha 7		Celkem	Muži	Ženy
Obyvatelstvo celkem		41 429	20 162	21 267
Z toho ve věku	0 – 14	4 670	2 349	2 321
	15 – 19	1 504	772	732
	20 - 29	7 398	3 622	3 776
	30 – 39	8 811	4 673	4 138
	40 – 49	5 306	2 830	2 476
	50 – 59	4 810	2 351	2 459
	60 - 64	2 607	1 206	1 401
	65 – 69	2 025	894	1 131
	70 – 79	2 179	833	1 346
	80 a více	1 932	537	1 395

Zdroj:www.czso.cz

V tabulce číslo 6 pak lze nalézt rozdělení obyvatelstva dle nejvyššího ukončeného vzdělání. V této tabulce jsou také uvedeni obyvatelé bez vzdělání a se základním vzdělání, ale jak už uvádím v kapitole Metody, tak tento vzorek lidí se v mém vzorku respondentů nevyskytuje, protože se mi nepodařilo navázat kontakt s nikým, kdo by splňoval toto kritérium.

Tabulka 6: Obyvatelstvo Prahy 7 podle nejvyššího ukončeného vzdělání - rok 2014

Praha 7		Celkem	Muži	Ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		36 759	17 813	18 946
Z toho podle stupně vzdělání	Bez vzdělání	91	47	44
	Základní vč. neukončeného	3 447	1 487	1 960
	Střední vč. vyučení (bez maturity)	6 813	3 656	3 157
	Úplné střední (s maturitou)	10 468	4 489	5 979
	Nástavbové studium	1 127	416	711
	Vyšší odborné vzdělání	884	352	532
	Vysokoškolské	9 247	4 613	4 634

Zdroj:www.czso.cz

Tabulka 7: Přehled dotazovaných respondentů

Respondent	Pohlaví	Věk	Žije zde	Vzdělání	Zaměstnání
1	Žena	52	45 let	Vyučena	Asistentka
2	Žena	45	16 let	Vysoká škola	PR manažerka
3	Žena	30	30 let	Vysoká škola	Policistka
4	Žena	35	35 let	Vysoká škola	Food stylistka (na mateřské dovolené)
5	Žena	73	67 let	Vyučena	Prodavačka (v důchodu)
6	Žena	28	5 let	Vysoká škola	HR manažerka
7	Žena	68	28 let	Střední škola s maturitou	Úřednice (v důchodu)
8	Žena	25	7 let	Vyšší odborná škola	Zdrav. sestra (na mateřské dovolené)
9	Žena	50	25 let	Střední škola s maturitou	Recepční v hotelu
10	Žena	42	42 let	Vysoká škola	Fotografka (na mateřské d.)
11	Žena	26	19 let	Nástavbové studium	Pojišťovnictví (na mateřské dovolené)
12	Žena	40	5 let	Střední škola s maturitou	Sociální pracovnice
13	Žena	28	8 let	Střední škola s maturitou	Kadeřnice (na mateřské dovolené)
14	Muž	29	17 let	Střední škola s maturitou	Kuchař
15	Muž	30	30 let	Střední škola s maturitou	Radní Prahy 7
16	Muž	32	32 let	Vysoká škola	Architekt
17	Muž	70	70 let	Vyučený	Zámečník (v důchodu)
18	Muž	61	40 let	Střední škola s maturitou	Podnikatel
19	Muž	54	23 let	Vysoká škola	Grafik
20	Muž	40	40 let	Vysoká škola	Právník
21	Muž	30	22 let	Vysoká škola	Prodejce automobilů
22	Muž	66	48 let	Vyučený	Restaurátor (v důchodu)
23	Muž	53	31 let	Vysoká škola	Reality

24	Muž	55	37 let	Střední škola s maturitou	Technik
25	Muž	43	4 roky	Vyučený	Automechanik

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 7 jsou uvedeni účastníci rozhovorů podle pohlaví, věku, délky života na Praze 7, vzdělání a zaměstnání. V tabulce č. 8 uvádím rozdělení respondentů podle ukončeného vzdělání a procentuální podíl osob s vyšším stupněm vzdělání, než je základní škola. Tento podíl ukazuje zastoupení obyvatel v rámci Prahy 7 a v rámci vybraného vzorku respondentů.

Tabulka 8: Přehled podílu vzdělanosti respondentů a obyvatel Prahy 7

Stupeň vzdělání	Počet respondentů	Podíl na vzorku (%)	Počet lidí žijících na Praze 7 s tímto vzděláním (2014)	Podíl z celkového počtu takto vzdělaných lidí na Praze 7 (%)
Střední vč. vyučení (bez maturity)	5	20	6 813	24
Úplné střední (s maturitou)	8	32	10 468	37
Nástavbové studium	1	4	1 127	4
Vyšší odborné vzdělání	1	4	884	3
Vysokoškolské	10	40	9 247	32

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 8 jsou vidět podíly dosaženého vzdělání na studovaném vzorku respondentů a rovněž na obyvatelích Prahy 7. Myslím si, že podíl vzdělanosti u zkoumaného vzorku respondentů je velice podobný celkovému podílu vzdělanosti obyvatel Prahy 7, přestože největší rozdíly jsou u respondentů s vysokoškolským vzděláním a s úplným středním vzděláním.

4.3 Analýza rozhovorů

Tabulka 9: Rámcová analýza rozhovorů - první část

Téma	Stav ŽP	Dopravní situace	Problémy na Praze 7	Spolupracuje zastupitelstvo s občany	Možnost ovlivnění rozhodnutí zastupitelstva
Respondent					
1	Dobry	Přetížená	Doprava	Neví	Ve více lidech ano
2	Dobry	Bez problémů	Doprava	Ano	Ano
3	Exkrementy, jinak dobrý	Špatné parkování	Parkování, exkrementy, bezdomovci	Nezajímá se	Ne
4	Prach, jinak dobrý	Zlepšila se	Parkování, exkrementy	Ano	Ano
5	Prach, jinak dobrý	Velký provoz	Málo doktorů, doprava, parkování	Neví	Nemá zájem
6	Exkrementy, jinak dobrý	Špatné parkování	Parkování, exkrementy, bezdomovci	Ano	Ano
7	Dobry	Velký provoz	Exkrementy	Ano	Neví
8	Prach, exkrementy	Velký provoz	Neoplocená hřiště	Ne	Ano
9	V pořádku	Dobrá	Parkování, exkrementy	Ne	Vůbec ne
10	Dobry	Špatné parkování	Parkování	Ano	Ano
11	Exkrementy, jinak dobrý	Velký provoz	Parkování, exkrementy	Ano	Ano
12	Dobry	Bez problémů	Parkování, exkrementy	Ano	Ano
13	Prach, exkrementy, jinak dobrý	Velký provoz	Parkování, exkrementy, doprava	Ano	Ano
14	Asi dobrý	Velký provoz	Parkování, exkrementy	Ano	Neví
15	Horší	Velký provoz	Doprava, exkrementy	Ano	Ano
16	Veletržní, jinak dobré	Velký provoz	Parkování, Vltavská, exkrementy	Ano	Ano
17	Špatné	Velký provoz, špatné parkování	Hluk, doprava, hodně lidí	Neví	Ne
18	Ani špatný, ani dobrý	Velký provoz	Parkování, exkrementy, doprava	Ano	Ano
19	Hluk, jinak dobrý	Zlepšila se	Parkování, exkrementy	Ano	Ano
20	Dobry	Špatné parkování	Parkování	Ne	Ne
21	Prašnost	Dobrá	Parkování, exkrementy	Ne	Ne
22	Dobry	Velký provoz, špatné parkování	Parkování, exkrementy	Ano	Ne

23	Dobrý	Velký provoz	Vyšší ceny, parkování	Ano	Ano
24	Není si jistý	Velký provoz	Parkování	Ano	Ve více lidech ano
25	Exkrementy, jinak dobrý	Bez problémů	Parkování, herny	Ano	Ve více lidech ano

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 10: Rámcová analýza rozhovorů - druhá část

Téma	Zapojení do spolurozhodová ní	Pocit věci měnit, nebo pocit bezmoci	Spolurozhodování dnes a dříve	Palác Stromovka, ano, či ne
Respondent				
1	Ne	Spíše měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
2	Ano	Měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
3	Ne	Bezmoc	Dnes lepší	Ano, nakupování
4	Ne	Měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
5	Ne	Měnit	Asi lepší	Ano, má to blízko
6	Chystá se	Měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
7	Ne	Ani jedno	Dnes lepší	Ano, má to blízko
8	Ano	Bezmoc - čas	Bez rozdílu	Ano i ne
9	Ano	Bezmoc	Asi lepší	Ano, nakupování
10	Ano	Měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
11	Ne	Měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
12	Ne	Měnit	Dnes lepší	Ano, ale vzhled
13	Ano	Měnit	Dnes lepší	Ano i ne
14	Ne	Ani jedno	Asi lepší	Nehodí se na Prahu 7
15	Ano	Měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
16	Ne	Bezmoc - ostatní	Dnes lepší	Ano, ale vzhled
17	Ne	Ani jedno	Dnes horší	Nehodí se na Prahu 7
18	Ano	Měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
19	Ano	Měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
20	Ano	Měnit	Dnes lepší	Ano i ne
21	Ne	Neví	Neví	Nehodí se na Prahu 7
22	Ne	Ani jedno	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
23	Ano	Měnit	Dnes lepší	Nehodí se na Prahu 7
24	Ne	Měnit	Dnes lepší	Ne, podpoří známého
25	Ne	Neví	Dnes lepší	Ano

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 11: Rámcová analýza rozhovorů - třetí část

Téma	Zdroj, odkud ví o Paláci Stromovka	Zapojení pro, nebo proti	Pozitiva	Negativa	Komunikace s developerem
Resp.					
1	Média, ostatní obyvatelé	Ne	Parkovací místa, pokud by byla dostupná	Více dopravy a zbytečné další centrum	Ano, chce pomoci veřejného seznámení
2	Vlastní zkušenost	Petice proti	Pracovní místa	Vzhled, doprava	Skrze zastupitelstvo
3	Vlastní zkušenost	Ne	Nakupování	Bezdomovci a konkurence	Nechce
4	Vlastní zkušenost	Petice proti	Konkurence a dětské hřiště	Bezdomovci, drogově závislí, doprava	Nechce
5	Vlastní zkušenost	Ne	Blízkost	Bezdomovci	Nechce
6	Vlastní zkušenost	Ne	Žádná	Koncepce	Nemá to smysl
7	Vlastní zkušenost	Ne	Levnější zboží	Bezdomovci	Nechce
8	Vlastní zkušenost	Ne	Žádná	Žádná	Nechce
9	Média	Ne	Konkurence	Není postaveno	Nechce
10	Média, vlastní zkušenost	Petice proti	Žádná	Vzhled, konkurence, doprava	Nechce
11	Vlastní zkušenost	Ne	Žádná	Vzhled, doprava	Nechce
12	Vlastní zkušenost	Ne	Obchod s potravinami	Vzhled	Nechce
13	Vlastní zkušenost	Ne	Konkurence	Vzhled, doprava, konkurence	Nechce
14	Vlastní zkušenost	Petice proti	Žádná	Vzhled, doprava	Nechce
15	Vlastní zkušenost	Petice proti a další aktivity	Žádná	Koncepce	Ano
16	Média, vlastní zkušenost	Petice proti	Blízkost	Vzhled	Ano
17	Média, vlastní zkušenost	Petice proti	Žádná	Stržená stará budova	Nechce
18	Vlastní zkušenost	Petice proti	Pracovní místa	Konkurence, doprava	Ano
19	Vlastní zkušenost	Petice proti	Pracovní místa, parkování	Vzhled, doprava	Nechce
20	Z petice	Petice proti	Blízkost	Kriminalita, doprava	Nechce
21	Vlastní zkušenost	Ne	Blízkost, parkování	Konkurence, doprava	Nemá to smysl
22	Vlastní zkušenost	Ne	Výběr zboží	Bezdomovci	Nechce
23	Z okolí	Petice proti	Nájem	Vzhled	Nechce
24	Média, ostatní obyvatelé	Ne	Blízkost pro jiné	Vzhled	Nezájem
25	Vlastní zkušenost	Ne	Nakupování	Konkurence	Nezájem

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 12: Rámcová analýza rozhovorů - čtvrtá část

Téma	Alternativní využití	Více dopravy, větší zátěž na ŽP	Množství vozidel / množství CO ₂ (kg)	Zapojuje se magistrát, nebo pouze Praha 7
Respondent				
1	Parkování	Určitě ano	1 000 až 2 000 / 50 až 100	Spíše Praha 7
2	Psí louka	Ano	Nad 2 000 / Nad 100	Ano, zapojuje se
3	Obchod	Spíše ne	Do 1 000 / Nad 100	Ano, zapojuje se
4	Obchod, škola, byty	Ano	Nad 2 000 / 50 až 100	Neví
5	Poliklinika	Ano	1 000 až 2 000 / 50 až 100	Neví
6	Multifunkční budova	Ne	1 000 až 2 000 / Do 50	Neví
7	Park	Spíše ne	Do 1 000 / Do 50	Neví
8	Park, letní kino	Asi ano	Nad 2 000 / 50 až 100	Ano, zapojuje se
9	Parkování, obchod	Ne	1 000 až 2 000 / Do 50	Asi se zapojuje
10	Multifunkční budova	Ano	Nad 2 000 / Nad 100	Ano, zapojuje se
11	Parkování, obchod	Spíše ano	Nad 2 000 / Nad 100	Ano, zapojuje se
12	Parkování	Ne	Do 1 000 / Do 50	Neví
13	Parkování	Určitě ano	Nad 2 000 / Nad 100	Neví
14	Sportovní areál, bazén, garáže	Spíše ano	Nad 2 000 / 50 až 100	Ano, zapojuje se
15	Byty, obchod	Určitě ano	Nad 2000 / Nad 100	Ano, zapojuje se
16	Byty	Stále stejné	Do 1 000 / 50 až 100	Neví
17	Park	Určitě ano	Nad 2000 / Nad 100	Asi se zapojuje
18	Parkování, kulturní centrum	Určitě ano	Nad 2 000 / Nad 1 00	Ano, zapojuje se
19	Byty, radnice	Ano	Nad 2 000 / 50 až 100	Pouze Praha 7
20	Škola, park, Parkování	Stále stejné	Do 1 000 / Nad 1 00	Ano, zapojuje se
21	Startovací byty	Určitě ano	Nad 2 000 / Nad 100	Neví
22	Trávník	Stále stejné	1 000 až 2 000 / 50 až 100	Neví
23	Trávník	Spíše ano	Nad 2000 / Neví	Ne
24	Hotel	Neví	Do 1 000 / Do 50	Neví
25	Parkování, park	Stále stejné	Do 1000 / Do 50	Ano, zapojuje

Zdroj: vlastní zpracování

Rámcová analýza rozhovorů je uvedena v tabulkách 9 až 12 a následující charakteristiky z ní vycházejí.

4.3.1 Stav životního prostředí, dopravní situace a problémy na Praze 7

Při dotazování respondentů, jak hodnotí stav životního prostředí, 40 % uvádí, že je dobrý, 40 % mělo výhrady týkající se prašnosti, hluku a zápachu, pak ale dodávají, že je stav dobrý. 48 % respondentů uvádí dobrý stav nebo má nějaké výhrady, ale přesto stav

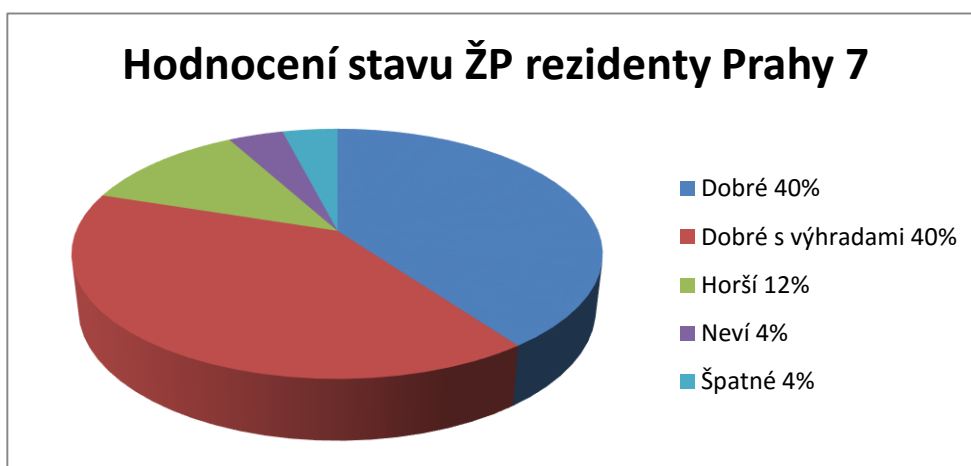
životního prostředí hodnotí kladně. Dodává, že na tomto stavu se podílí fakt, že na území Prahy 7 se vyskytují dva velké parky, které negativní vlivy vynahrazují a přispívají tak k dobrému stavu životního prostředí. Tento názor pak sdílí spíše ženy, kterých je 32 % z celého vzorku respondentů, a jsou zastoupeny všechny věkové kategorie. V názoru na dobrý stav životního prostředí vzhledem k existenci dvou parků se pak shoduje 80 % z 5 žen, které jsou v současné době na mateřské dovolené. Podobného názoru je 16 % mužů celého zkoumaného vzorku, z nichž všichni spadají do věkové kategorie nad 30 let. V tomto případě se tedy dá říci, že většina respondentů je spokojena se stavem životního prostředí na Praze 7. Myslím si, že názor na dobrý stav životního prostředí v závislosti na existenci dvou parků na Praze 7 nejlépe vyjadřuje respondent č. 1.

T: Jak hodnotíte stav životního prostředí na Praze 7?

R 1: *No tak vzhledem právě k tý docela velký zeleni, která tady je, tak si myslím, že to zas není tak úplně hrozný, že to co se týče prachu, a i když teda samozřejmě je to město, tak jako jo, je tady hodně prachu, ale není to tak strašný jako si myslím opravdu teda v tom centru Prahy jako Praha 1 a tak. Že tady přeci jenom ta Stromovka a ta Letná, že trošku jako pomáhá no. Takže bych řekla, že Praha 7 je na tom dobře.*

12 % respondentů pak hodnotí stav životního prostředí jako horší. Negativně hodnotí stav životního prostředí 4 % respondentů, v tomto případě je to pouze jeden muž v důchodovém věku, jenž mimo jiné také uvádí i zdravotní problémy. Zbývá 4 % respondentů pak neví, jak stav ohodnotit. Přehledněji jsou pak odpovědi respondentů zobrazeny v grafu číslo 1.

Graf 1: Hodnocení stavu životního prostředí rezidenty Prahy 7

Zdroj: Vlastní zpracování

Do hodnocení stavu životního prostředí, respondenti uvádí zápach, který pak přisuzují neukázněným majitelům psů, kteří zanechávají exkrementy na chodnicích. To uvedlo 20 % respondentů, v tomto případě to byla většina žen, avšak 60 % respondentů uvádí tento fakt v otázkách týkajících se problémů Prahy 7. Pokud jde o hluk, ten jako problém týkající se stavu životního prostředí spojený se zvýšenou dopravní intenzitou uvádí 8 % respondentů. Téměř polovina respondentů, tedy 44 %, hovořilo přímo o dopravě jako o problému spojeném s životním prostředím, v tomto případě to byla většina mužů. Lidí, kteří měli výhrady ke kvalitě životního prostředí, jsem se dotazoval, jak by tuto skutečnost chtěli řešit. 36 % ze všech dotazovaných zmínilo odklon dopravy z území Prahy 7 a i zde se na tomto názoru podílelo 24 % mužů ze všech dotazovaných, převážně nad 50 let věku, a 12 % žen, které všechny byly ve věku do 50 let. 8 % respondentů, žena a muž, pak uvedlo, že ke zlepšení stavu životního prostředí by přispělo vysazení více stromů v ulicích.

Účastníci rozhovorů také hodnotili dopravní situaci na Praze 7, z nichž někteří ji popisovali už ve stavu životního prostředí a jeho možného řešení. V tomto případě se 56 % dotázaných přiklání k tomu, že na Praze 7 je velký provoz a také problém s dostupností parkovacích míst. Někteří pak uvádějí přímo konkrétní místa, kde je situace špatná, jedná se především o ulice Veletržní, Argentinská a Bubenská. 44 % dotazovaných pak uvádí, že dopravní situace je dobrá nebo že se zlepšila díky zprovoznění tunelu Blanka. Názor, že je situace dobrá nebo dokonce lepší, zastávají spíše ženy (28 %) než muži, kterých je 16 %. Nutno říci, že jedna z dotazovaných uvádí dopravní situaci jako

dobrou z důvodu většího využívání jízdního kola, avšak zvýšenou dopravu uvádí jako problém na Praze 7. Názor, že dopravní situace je špatná, zastávají spíše muži 32 % než ženy 24 %. Zajímavé je, že dopravní situaci jako špatnou hodnotí 100 % zúčastněných důchodců a respondentů ve věkové kategorii nad 60 let věku a 60 % žen, které jsou na mateřské dovolené. V případě hodnocení dopravní situace nadpoloviční většina uvádí, že je na Praze 7 velký provoz. Vzhledem k tomu, že takto hodnotí situaci všichni nejstarší respondenti a většina matek na mateřské dovolené, dalo by se uvažovat o tom, že tuto situaci vnímají proto, že v ulicích městské části tráví více času v odpoledních hodinách, než je tomu u ostatních rezidentů, kteří jsou v té době v zaměstnání.

Respondenti se pak vyjadřují o problémech Prahy 7, kde ve většině případů převládá problém s nedostatečným počtem parkovacích míst a znečištěnými chodníky od psích exkrementů. Od dotazovaných jsem pak chtěl vědět, jaký z uvedených problémů vnímají jako největší. Ve většina případů pak dali přednost nedostatečnému počtu parkovacích míst. Špatnou dostupnost parkovacích míst pak vidí jako problém 68 % respondentů, z nichž někteří nevládní automobil, ale uvádějí nemožnost parkování pro návštěvy, které za nimi jezdí. Problém s parkováním a psími exkrementy se vyskytl také při dotazování na stav životního prostředí a dopravní situaci na Praze 7. Jeden respondent, který zastupuje 4 % z celkového počtu dotazovaných, vidí jako hlavní problém Prahy 7 znečištěné chodníky, dalších 56 % respondentů to sice také uvádí jako problém, ale větší váhu přikládají problému s parkováním. 12 % respondentů pak označuje jako hlavní problém dopravní zátěž na Praze 7.

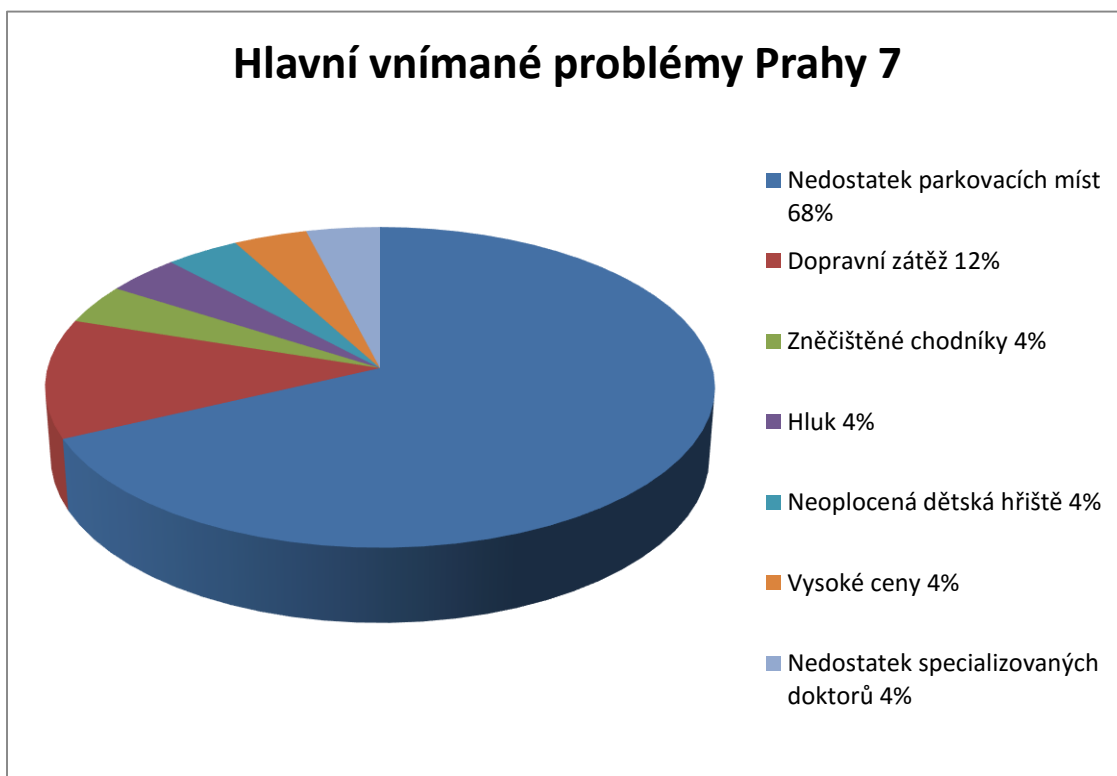
Jako příklad výpovědí týkajících se vymezení problémů na Praze 7 přikládám vyjádření jednoho z respondentů.

T: Vnímáš nějaké problémy na Praze 7?

R 6: *Ano. Vnímám to, že tu kálí psi na chodník. My teda máme psa, ale my to sbíráme. Pak mně vadí to parkování, protože tady prostě nemůže zastavit ani moje máma, když mi veze prostě poličku, tak to mně hodně vadí, jako hodně, hodně, hodně. A pak mi teda jako vadí dost bezdomovci, to je tady dost hnus. Jako nebojím se tady, nejsou tady takový ty živly, ale strašně nepříjemný ty bezdomovci.*

Jako jeden z největších vnímaných problémů lze označit nedostatek parkovacích míst, zvýšenou dopravní zátěž a další dílčí problémy. Pro přehled všech nejvýrazněji vnímaných problémů Prahy 7 přikládám graf číslo 2.

Graf 2: Hlavní vnímané problémy Prahy 7

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud jde o problém s neoplocenými dětskými hřišti, k tomu se vyjadřuje respondentka číslo 8. Zde uvádím část rozhovoru.

T: Vnímáte nějaké problémy na Praze 7?

R 8: *Samozřejmě. Tak velkej nedostatek, co pozoruju jako máma, jsou opravdu znečištěné chodníky. Jak píšou v Hobuletu nebo i na netu, že se čistí chodníky. Dneska tady projel jeden ten čistič, projel tady, udělá si křížek a hotovo. Jsou tady i lidi, který zametaj, což jo, vždycky zametaj, ale ostatní lidi asi spíš spoléhaj na to, že to odhoděj a někdo to po nich uklidí. Takže kdyby sme všichni sáhli sobě do svědomí, tak by to bylo lepší. A ty psi, to je tady asi hodně velký problém a potom, co cejtím jako velkej problém ani ne Letný, tam jsou oplocený hřiště, ale ve Stromovce není ani jedno dětský hřiště oplocený. Takže to je jako velkej problém, nám se kolikrát stalo, že třeba ve vozovně, tam jsou teda cedule, že psi maj*

bejt na vodítku s košíkem a podobně, ale ty lidi to neakceptujou, byť spousta psů uteče a ani netuší, kterej pes ke komu patří, a mnohdy očůrají i ty dětský prolézačky. I jsme jednou volali policajty a paní se prostě sebrala a odešla s tím, že jsme naprosto divný. A oni řekli, že na tyhle lidi nemaj páku, že my musíme psát na radnici. Takže já sem tam psala a bez jakýkoli odezvy, nic. Takže oplocení hřišť, klidně ať udělaj oplocenej úsek hřiště pro ty pejsky. Na Letný už to udělali, tak nevím, proč to nemůžou udělat i ve Stromovce.

T: To tedy vnímáte jako největší problém?

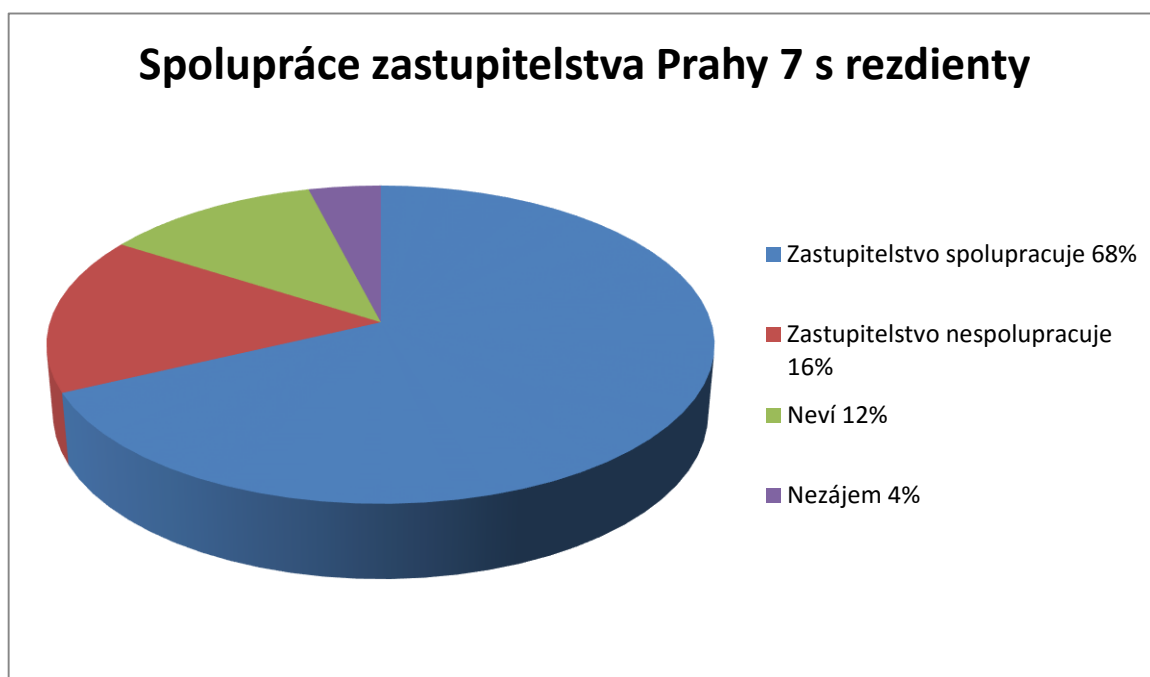
R 8: *Jo určitě, jako máma to vnímám hodně jako problém.*

Tento názor mi připadá velice zajímavý, protože se zde respondentka sama od sebe zmiňuje o navazování komunikace s radnicí Prahy 7. V předchozích případech se nikdo z respondentů nevyjadřuje o problému Prahy 7 ve vztahu se zastupitelstvem této městské části a ani nikdo neuvedl jako problém cokoli ve spojitosti s plánovanou výstavbou nákupního centra Paláce Stromovka.

4.3.2 Spolupráce a ovlivnění rozhodování zastupitelstva Prahy 7

V tomto tématu jsem se chtěl od obyvatel Prahy 7 dozvědět, jestli podle jejich názoru s nimi spolupracuje zastupitelstvo Prahy 7. Pokud jde tedy o spolupráci zastupitelstva na Praze 7 s občany této městské části 68 % dotazovaných má pocit, že s nimi zastupitelstvo spolupracuje hlavně přes sociální síť Facebook v profilu Letenská parta, kde probíhá komunikace zastupitelstva a občanů, a že jim zastupitelstvo podává dostatečné informace přes místní periodikum Hobulet. 16 % respondentů pak vyjádřilo názor, že s nimi zastupitelstvo dostatečně nespupracuje a nekomunikuje. V tomto případě byl patrný spíše nezájem o komunikaci se zastupiteli, ale také negativní zkušenost jedné z respondentek při neúspěšné snaze navázat komunikaci s jedním ze zastupitelů. 12 % respondentů se pak vyjádřilo s tím, že neví, jestli s nimi zastupitelé spolupracují. V tomto případě to bylo dáno také spíše nezájmem o spolupráci s představiteli Prahy 7. 4 % respondentů, tedy jedna respondentka, pak přímo vyslovila nezájem o spolupráci. Tento poměr všech respondentů je vyjádřen v grafu číslo 3.

Graf 3: Spolupráce zastupitelstva Prahy 7 s rezidenty

Zdroj: Vlastní zpracování

Dále pak uvádím příklady toho, jak respondenti odpovídali na dané téma. V tomto případě jsou to respondenti, kteří se vyslovili kladně ke spolupráci zastupitelstva.

T: Máte pocit, že s vámi spolupracují zastupitelé Prahy 7?

R 13: *Tak na tý Letenský partě to hodně jede, tam jsou s lidmi v kontaktu a občas, ale opravdu občas se koukám na stránky Prahy 7 a koukala sem, že tam mají takový to, jak se ptáte a oni odpovídají, takže asi jako jo, myslím si, že spolupracují.*

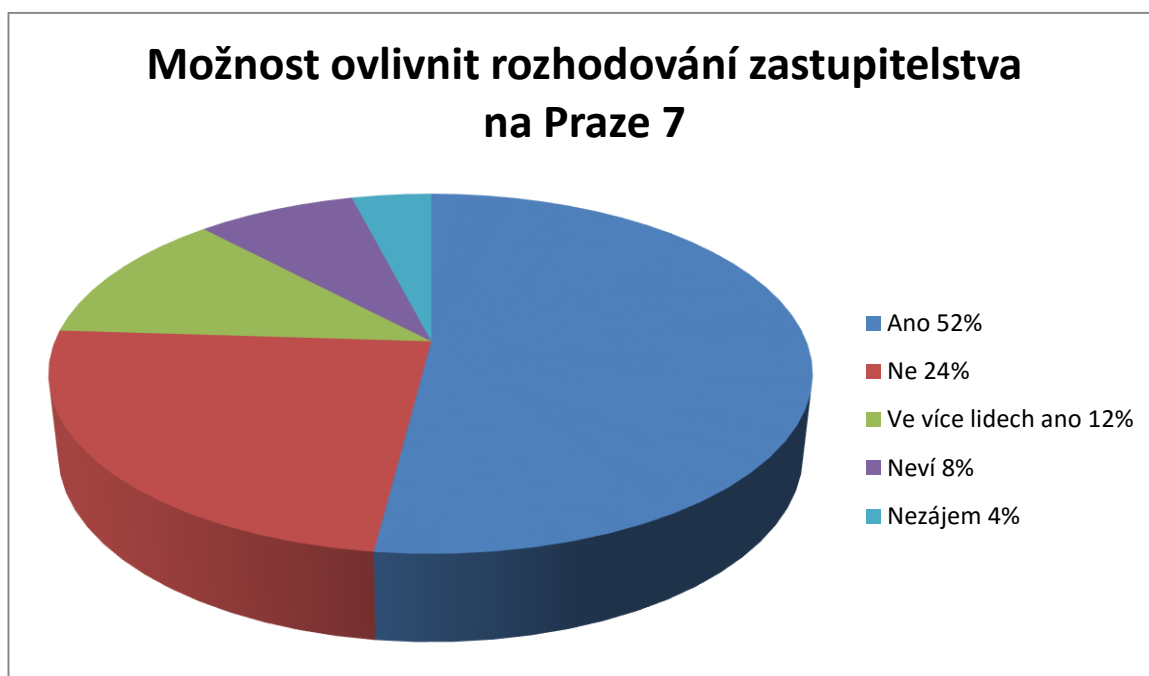
R 6: *Tak vzhledem k tomu, že třeba Hanka Třeštková, s tou jsem spolupracoval na jiném projektu, tak ano. Myslím si, že ano.*

V rámci tématu participativní demokracie se pak zdá, že většina respondentů je se spoluprací spokojena.

Dalším bodem tématu pak bylo zjišťování, zda li mohou občané ovlivnit rozhodování zastupitelstva a zapojit se tak do spolurozhodovacích procesů participativní demokracie. V tomto případě si pak většina respondentů myslí, že má možnost ovlivňovat rozhodování zastupitelstva a tak vstupovat do spolurozhodovacích procesů této městské části. Většina respondentů, v tomto případě je to 52 %, se tedy vyjádřila, že tuto možnost má. 24 % respondentů pak má pocit, že možnosti k zapojení se do spolurozhodování

nemají, a někteří pak poukázali na to, že pokud by se chtěli nějakým způsobem zapojit, muselo by dojít ke korupčnímu jednání. 12 % respondentů se pak shodlo na tom, že tuto možnost také mají, ale pouze v případě, kdy bude větší skupina lidí stejného názoru. Domnívají se však, že jako jednotlivci možnost spolurozhodovat nemají. Zajímavé je, že tito respondenti, kteří vidí zapojení pouze ve větší skupině, mají společný znak, a to středoškolské vzdělání. Dalších 8 % respondentům pak uvádí, že neví, jestli možnost mají, či nemají, i v tomto případě byl patrný nezáměr o toto téma ze strany respondentů. Poslední 4 % respondentů, v tomto případě jeden respondent, přímo uvádí svůj nezáměr o toto téma. Podíl, na kterém se shodují různí respondenti, je uveden v grafu číslo 4.

Graf 4: Možnost ovlivnit rozhodování zastupitelstva na Praze 7

Zdroj: Vlastní zpracování

Zajímavé je, že respondentka, která uváděla, že s ní zastupitelé nespolupracují, nyní uvádí, že má možnost ovlivňovat rozhodování zastupitelstva. Pochopitelně nejvíce se na toto téma vyjadřoval respondent, který je radním na Praze 7, ostatní respondenti nebyli příliš sdílní.

T: Takže občan dokáže ovlivnit rozhodování zastupitelstva?

R 15: *No určitě. Taky máme mimo jiné na začátku jednání zastupitelstva pevně zařazený bod dotazy a připomínky občanů, který mají možnost, ještě než vůbec začnou všechny*

zařazený body, se vyjádřit. Pak mají ještě od šesti zařazený další dobu na dotazy a připomínky občanů, jednání zastupitelstva je od pěti, takže každé může vystoupit, s čím chce. To tady v minulosti neexistovalo, celý zastupitelstva streamujeme na webu live, takže je to možný sledovat i on line, jsou archivovaný. Jednání všech komisí, rady jsou veřejný, kromě dejme tomu třeba sociální komise, když se řeší nějaký citlivý osobní věci, ale jinak je všechno veřejný. Moc velkej zájem o to teda není, upřímně řečeno, ale ta možnost jako pro občana přijít na radnici na jakýkoliv jednání komise, je. No, takže bych řekl, že v tomhle jsme velmi otevřený.

4.3.3 Zapojení do spolurozhodování

V rámci spolurozhodování na Praze 7 jsem se také pokoušel zjistit, zda se dotazovaní zkoušeli do tohoto spolurozhodování zapojit. V tomto případě se 56 % respondentů dle jejich slov nepokusilo nikdy zapojit do spolurozhodovacích procesů, přičemž důvodem byl poměrně znatelný nezájem, v několika případech i tento nezájem respondenti přímo vyjádřili. Například obě důchodkyně se vyjádřily téměř stejně s tím, že nemají zájem o politiku.

T: Takže jste se někdy nepokusila o spolurozhodování? Myslím o spolurozhodování na Praze 7? Nějak se zapojit a třeba ovlivnit rozhodování zastupitelstva?.

R 7: *Ne, mě politika nikdy nějak nelákala.*

Dva zbylí důchodci projeví taktéž nezájem.

T: Pokusil jste se někdy zapojit do spolurozhodování na Praze 7?

R 22: *Ne, tak to já určitě ne, mě to moc nezajímá.*

Většina ze 40 % respondentů, kteří se někdy zapojili do spolurozhodování, uvádí jako nástroj spolurozhodování podpis petice, někteří i uvádí, jakou konkrétní petici podepsali.

T: A zapojil jste se někdy do spolurozhodování na Praze 7?

R 20: *Ne. Vlastně jo, při těch volbách jsem podepisoval ty petice a tak. Ale jinak spíš ne, já jsem pasivní stěžovatel. Pokud se toho nezúčastním, tak si na to můžu stěžovat.*

Zajímavé je, že 56 % respondentů, kteří se nepokoušeli nějakým způsobem zapojit do spolurozhodování, jich 28 % podepsalo petici proti výstavbě Paláce Stromovka.

Jedním z dotazovaných byl také zastupitel Prahy 7, kterého jsem se z pochopitelných důvodů, dotazoval na jeho zapojení na spolurozhodování v Praze 7, ale v době před jeho nástupem do funkce. Poměr žen a mužů, kteří se někdy zapojovali, je v tomto případě vyrovnaný. Jedna žena pak uvedla, že se do spolurozhodovacích procesů teprve chystá zapojit, důvodem je její nedostatek času a krátká doba, po kterou žije na Praze 7. V případě zapojení obyvatel Prahy 7 do spolurozhodování je poměr názorů jednoduchý, nicméně je znázorněn v grafu číslo 5 jako v předešlých případech.

Graf 5: Zapojení občanů do spolurozhodování na Praze 7

Zdroj: Vlastní zpracování

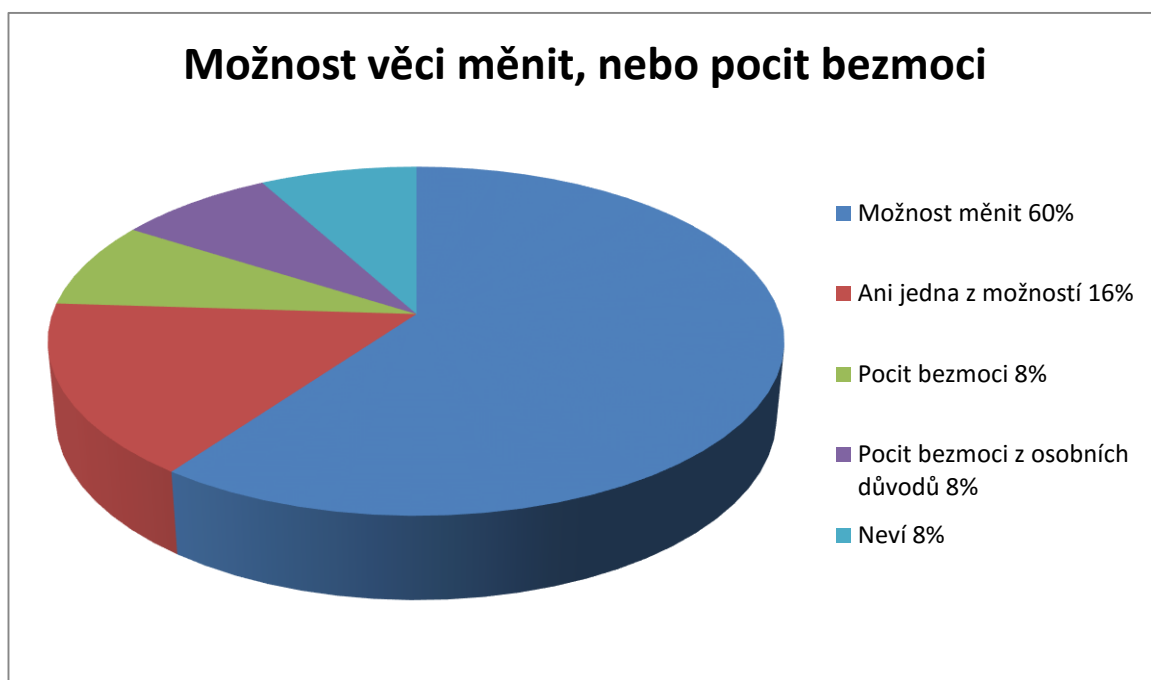
Do spolurozhodovacích procesů se z vybraného vzorku zapojila celá polovina respondentů s vysokoškolským vzděláním a většina žen v současné době na mateřské dovolené.

4.3.4 Možnost měnit, nebo bezmoc

Dalším tématem v rámci participace na Praze 7 je zjišťování, jestli mají dotazovaní pocit, že mohou věci měnit, s ohledem na spolurozhodování v místě svého bydliště, tedy na Praze 7, nebo mají spíš pocit bezmoci. V tomto případě byly pocity respondentů spíš

pozitivní, i když z jejich výpovědí byl znát také určitý nezájem. 60 % respondentů má tak pocit, že má možnost věci měnit. 8 % respondentů uvedlo, že v tomto ohledu mají pocit bezmoci, a protože nic nezmůžou. Dalších 8 % respondentů uvedlo také pocit bezmoci, ale s tím, že v jednom případě tento pocit vyvolává nedostatek času věnovat se spolurozhodování a v druhém případě respondent vidí pocit bezmoci v ostatních obyvatelích, protože se domnívá, že pokud převládne většinový názor, nemusí se shodovat s názorem tohoto respondenta. 16 % respondentů pak uvádí, že nejsou nakloněni ani jedné variantě, tudíž nemají pocit bezmoci ani pocit, že by mohli cokoli měnit. Zbýlých 8 % respondentů na toto téma odpovědělo, že nevědí. V následujícím grafu číslo 6 je patrné toto rozvrstvení respondentů.

Graf 6: Možnost věci měnit, nebo pocit bezmoci

Zdroj: vlastní zpracování

Jeden z respondentů pak popisuje konkrétní případ, jakým lze věci kolem sebe měnit a přímo se tak zapojovat do rozhodování zastupitelstva na Praze 7.

T: Cítíte možnost věci měnit, nebo máte spíš pocit bezmoci?

R 20: *Tak si myslím, že kdyby člověk chtěl, tak může něco udělat. Takovej ten blboun z Letenský party, takovej ten, co do všeho kecá a všechno tam komentuje, tak myslím, že ten ovlivňuje docela dost a je to jednotlivec. A proč ne. Myslím si, že u nás je to flexibilnější*

než v jinejch Prahách. Tady díky tomu, jaký zastupitelstvo máme nový, tak je těm lidem daleko bliž, já vím, že teď si někdo stěžoval na Facebooku, že dole okolo tý trati u Holešovic je to ošklivý a že je to plný vajglů a do čtrnácti dnů to tam bylo uklizen. To je prostě přímý ovlivnění. Ten Čížinský, ten si ho hned vzal, dali si na sebe kontakt, on se u něj zastavil, hned to probrali a udělali nějaký opatření. To se prostě jinde nestane. Takže myslím si, že jo. Tady je to obzvlášť ještě výrazný, ale to je otázka dalších voleb. Jako komunikace s lidma je tady super. Myslím si, že je to právě kvůli tomu přístupu na sociálních sítích. Jsou prostě schopný se bavit a sledujou to.

8 % respondentů, kteří udávali, že mají pocit bezmoci, jsou ženy, v případě dalších 8 % respondentů, kteří se také přiklonili k pocitu bezmoci, jde o jednu ženu a jednoho muže. Nejvíce se tedy k pocitu bezmoci vyjadřovaly ženy. Mezi respondenty, kteří se přikláněli k tomu, že nemají ani pocit věci měnit, ani pocit bezmoci, byla většina mužů a také zde měli většinové zastoupení respondenti důchodového věku.

Dále jsem chtěl zjistit, zda lidé cítí možnost rozhodovat dnes o svém bydlišti, resp. o okolí svého bydliště více, než tomu bylo dříve. Prvotně jsem se chtěl dotazovat starších lidí pro srovnání doby před rokem 1989 s dnešní dobou. Nakonec jsem tuto otázku použil pro všechny respondenty s cílem zjistit, zda pocítují nějaký rozdíl z dob, které jsou i méně vzdálené, a nechal jsem jim volnost v tom, jestli se budou vyjadřovat konkrétně k nějaké době, či nikoli. U některých respondentů také nebylo možné srovnávat jejich názor o rozhodování před rokem 1989 vzhledem k jejich nízkému věku. Téměř drtivá většina pak hodnotí současný stav jako lepší než před několika i více lety, to už pak záleží na konkrétním respondentovi. 88 % respondentů pak vyjádřilo názor, že si myslí, že dnes mohou o svém bydlišti rozhodovat více než dříve bez konkrétního udání, o jaké době mluví. Přesto však někteří respondenti, především starší, sami navázali na dobu před rokem 1989 a vyjadřovali se především k lepším možnostem, které mají dnes.

Například jeden z mladších respondentů popisuje tuto situaci z ne příliš vzdálené minulosti.

T: Máte pocit, že mohou občané dnes více rozhodovat o svém bydlišti, než tomu bylo dříve? Myslím tím, že mohou více rozhodovat o svém okolí.

R 16: *Nevím, jestli si to pamatuju úplně dobře, ale mám pocit, že dřív se to tady moc neřešilo, takže mi to bylo tak nějak jedno. Myslím si, že teď, třeba poslední rok nebo dva se jako v podstatě i ta radnice hodně angažuje v tom, aby ty lidi byli spokojený a aby tady*

nastaly nějaký změny. I když sem tomu moc nevěřil, po tom zvolení, když sem jako viděl tu sestavu tý radnice, tak sem si říkal, ježíšmarjá, ale myslím si, že jo, že docela to funguje. Takže můžou.

12 % respondentů pak vyjádřilo jiný názor než většina. Každý z těchto tří respondentů reprezentuje 4% podíl názorů na toto téma. Jeden respondent uvádí, že není rozdíl mezi tím, jaké byly možnosti dříve a jaké jsou dnes. Další z této trojice neví. Poslední, nejstarší dotazovaný muž, uvádí, že dříve byl stav lepší, protože negativně vnímá zasahování obyvatel do rozhodování zastupitelstva na Praze 7.

U většiny respondentů je tedy patrné, že se zapojováním radnice do života občanů jsou spokojeni, hlavně pak vyzdvihují, že dobrá spolupráce radnice s občany se datuje od nástupu nových zastupitelů. Většina respondentů má pak pocit, že se sice může zapojit do spolurozhodování a věci měnit, přitom se ale aktivně nezapojila, což svědčí o velkém nezájmu o místní politiku. Někteří pak přímo uvádějí, že problém není vysloveně v komunikaci radnice s občany, ale v jejich nezájmu a neinformovanosti o svém okolí.

4.3.5 Palác Stromovka

Při dotazování respondentů na plánovaný projekt výstavby nákupního centra Paláce Stromovka jsem nejdříve zjišťoval možnosti nakupování na Praze 7. Většina respondentů uváděla, že s nakupování nemají problém a že na Praze 7 lze nakoupit různé druhy zboží, zároveň pak ale zmiňují, že stejně na velké nákupy vyjíždí do nákupních center na okraji Prahy, zejména pak do Letňan. Někteří z respondentů využívají služby, která jim objednaný nákup doručí až do domu. Většina respondentů při této nebo následujících otázkách vyjadřuje nespokojenost se současnými supermarkety Billa na Letenském náměstí a Albert ve Veletržní ulici, jejich kritika pak míří hlavně na vysoké ceny, nedostatečný výběr zboží a skupiny bezdomovců, kteří se k těmto obchodům stahují, především pak v souvislosti s obchodem Billa.

V rámci spolurozhodování na Praze 7 mě pak zajímal zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o výstavbě Paláce Stromovka. 68 % dotazovaných uvádí, že o stavbě ví ze své zkušenosti, o stavbě se dozvěděli buď z reklamních plakátů umístěných ještě na staré budově nebo při bourání původní budovy nebo při zahájení stavby podzemní části projektu. 24 % respondentů uvedlo, že se o stavbě dozvěděli z médií, 4 % pak ze svého okolí od jiných lidí a 4 % přímo pak z petice. Všichni respondenti se o stavbě

dozvěděli mezi lety 2009 až 2013. Nikdo z dotazovaných neuvedl, že by o stavbě věděl dříve v době, kdy se rozhodovalo o výstavbě. Zde je tedy patrná nefunkčnost participativní demokracie v této lokalitě, protože z dotazovaných nikdo o této stavbě nevěděl a nejdříve se o ni dozvěděli až sedm let po podpisu nájemní smlouvy. Dá se tedy přepokládat, že ze strany zastupitelstva nebyl zájem o spolurozhodování na této stavbě s občany Prahy 7, minimálně v době podpisu nájemní smlouvy a vzniku projektu k této stavbě.

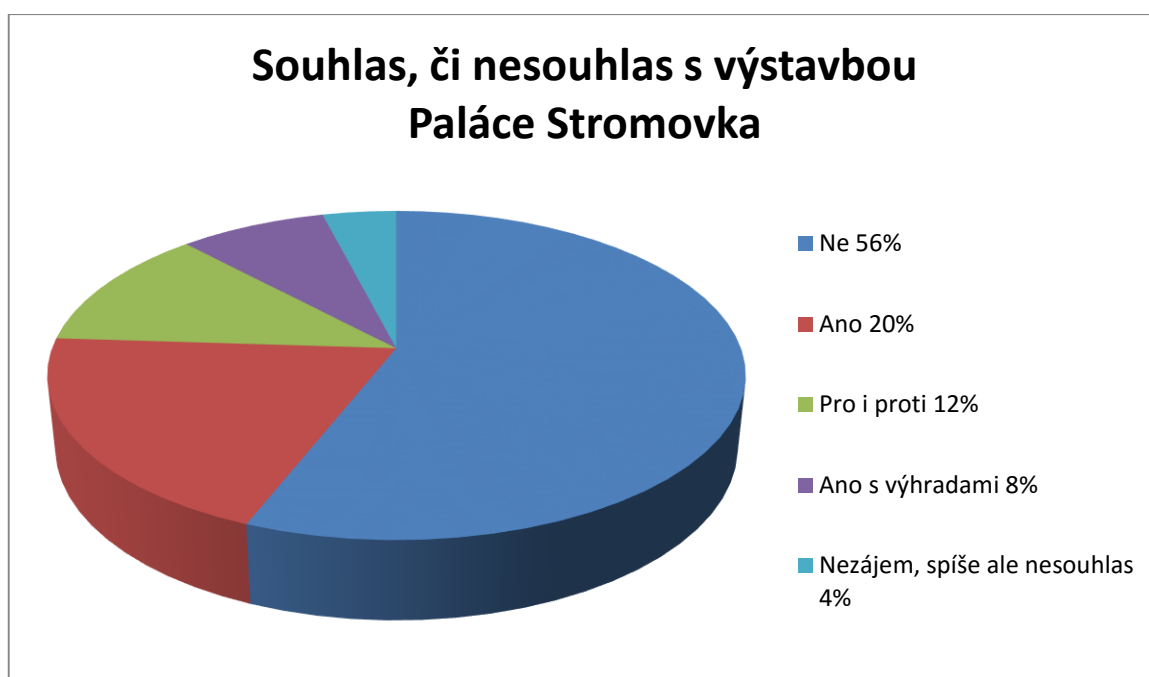
Pokud jde o samotnou stavbu, 56% respondentů zdůvodňuje svůj nesouhlas s výstavbou tím, že existuje dostatečné množství jiných nákupních center a kromě toho plánovaná budova nezapadne do architektonického rázu Prahy 7. 4 % pak představují nesouhlasné stanovisko jednoho respondenta, který žije ve větší vzdálenosti od Paláce Stromovka, který nejdříve vyjádřil nezájem o stavbu z důvodu její vzdálenosti od jeho bydliště, avšak nakonec se přiklonil k nesouhlasu se stavbou, aby prý podpořil nesouhlasný názor svého známého, který bydlí kousek od plánované stavby. 12 % respondentů si pak není jisto výstavbou, protože má podle jejich názoru pozitiva i negativa, která se navzájem vyvažují. Nejlépe to asi popsal následující respondent.

T: A souhlasíte s výstavbou?

R 20: *To je těžká otázka. Já jsem někde uprostřed. Spoustu lidí říká, super, potřebujem tady něco, co bude nabízet potraviny ve větším množství, kam si můžu zajít, nechám tam někde děti, zajdu si ke kadeřníkovi, nakoupím zboží za velkoobchodní ceny nebo za velkoobchodnější ceny a prostě klasickej obchodák. A jiný zase říkaj a s tím taky souhlasím. Přitáhne to sem kriminalitu, bezdomovce, větší dopravu a to všechno tady bude. Takže má to svý pro a proti.*

8 % respondentů pak uvádí svůj souhlas, ale s výhradami ke vzhledu budovy. 20 % respondentů pak vyjádřilo svůj souhlas, který byl bez výhrad, projekt se jim líbí v podobě, v jaké je. Hlavním důvodem souhlasu je podle těchto respondentů malá vzdálenost od jejich bydliště a možnost výběru většího množství zboží za nižší ceny, než je tomu u dvou současných nevyhovujících obchodů v této lokalitě. Z těchto 20 % souhlasných respondentů je zastoupeno 80 % žen a 20% mužů, v tomto případě je to jediný muž. Z této většiny žen, které pak souhlasí s výstavbou, je polovina žen v důchodu, jsou to tedy všechny oslovené ženy v důchodovém věku. V grafu číslo 7 jsou pak názory těchto respondentů přehledněji znázorněné.

Graf 7: Souhlas, či nesouhlas s výstavbou Paláce Stromovka

Zdroj: Vlastní zpracování

Jeden z respondentů se přímo zmiňuje o nevhodném nakupování v jednom ze supermarketů v okolí Paláce Stromovka, tento názor pak sdílí i většina respondentů, kteří se vyjádřili souhlasně pro výstavbu, i když někteří s výhradami ke vzhledu celé budovy.

T: Souhlasíte s výstavbou?

R 25: *Určitě.*

T: A proč?

R 25: *Protože to přinese možnosti pro lidi, jako jsem já, že si můžou zajít do v uvozovkách velkého nákupního centra, tam si vyřešit všechno, co potřebujou. A myslím si, že tady co jsou ty malý obchody, Vietnamci a tak, jsou předražený a jedinej obchod na jídlo, tak chodím do Alberta, kterej je na Veletržní a ten mi nepříjde jakože moc dobrej a je taky drahej.*

V rámci zapojení veřejnosti do spolourozhodování o projektu Paláce Stromovka jsem se také zajímal o zapojení respondentů do aktivit, které by měly za cíl podpořit výstavbu, či naopak výstavbu Paláce Stromovka zmařit. Nikdo z respondentů, kteří souhlasí se

stavbou, její vznik nijak nepodpořil. Jeden z respondentů, který pak s výstavbou souhlasí, podepsal petici proti výstavbě.

T: Zúčastnil jste se někdy nějaké akce pro výstavbu, nebo proti ní?

R 16: *No, původně, než jsem ještě jako vyzrál v názorech, tak sem podepsal petici proti výstavbě. To už je dlouho, tak tři roky. Možná čtyři.*

44 % respondentů pak podepsalo petici proti výstavbě, jedním z nich je i výše citovaný respondent, který v současné době s výstavbou souhlasí, i když má výhrady k architektonickému návrhu. Tento respondent zastupuje 4% podíl respondentů, kteří souhlasí, ale přitom podepsali petici proti této stavbě. Dále pak podepsal petici proti výstavbě jeden respondent, který vyzdvihoval klady a zápory Paláce Stromovka, a který tedy není zcela rozhodnut, na kterou stranu se přiklonit. Ten v tomto případě zastupuje také 4% podíl ze všech respondentů. 24 % respondentů, kteří se vyjádřili nesouhlasně k výstavbě Paláce Stromovka, pak petici proti této stavbě nepodepsalo, nejčastěji jako důvod uváděli, že o žádné petici nevěděli. 8 % respondentů, v tomto případě jen ženy, nejsou rozhodnuty, zda Palác Stromovka ano, či ne a do žádné petice se nezapojily. Pak je tu poslední z respondentů, žena, která souhlasí, ale s výhradami ohledně vzhledu celé stavby, ta zastupuje další 4% podíl. V grafu číslo 8 jsou všechny tyto skupiny znázorněny.

Graf 8: Účast na petici proti výstavbě Paláce Stromovka

Zdroj: Vlastní zpracování

Zde je patrné, že s výstavbou nesouhlasila většina respondentů a že také většina z nich se zúčastnila petice proti Paláci Stromovka, druhá část nesouhlasných respondentů uváděla, že o žádné petici nevěděla, což může být způsobeno špatnou informovaností občanů. Tato petice však nevzešla z řad tehdejšího zastupitelstva, ale z iniciativy Ne Paláci Stromovka. Nejsdílnější v tomto ohledu byl respondent ze zastupitelstva, který se z pochopitelných důvodů zapojuje nejvíce.

T: Zúčastnil ses někdy nějaké akce proti výstavbě?

R 15: *No, určitě zúčastnil a měli jsme to i ve volební kampani jako jedno z témat, že nechceme takovejhle Palác Stromovka. Taky jsem se mimo jiné účastnil několika jednání s téma investorama o tom, co se s tím bude dál dělat, a podepsal jsem různý petice a tak dále. Takže rozhodně účastnil a účastním se doted'.*

4.3.6 Alternativy a komunikace s developerem

Respondenti také odpovídali na otázky týkající se alternativního využití území, na kterém má stát plánovaná stavba. Někteří respondenti kombinovali a navrhovali více

možností využití, nejvíce respondentů se však shodlo, že by na tomto místě měla být možnost parkování, a to jak v podobě parkovací plochy, tak podzemních garáží. Těchto respondentů bylo 28 %. Zajímavé je, že tuto variantu navrhovala více jak polovina žen.

T: Jaké by podle vás mohlo být alternativní využití území v případě nerealizování stavby?

R 12: *Parkoviště, to vím na 100 %, park je hned vedle.*

Druhým nejčastějším navrhovaným využitím bylo ponechání zelené plochy nebo vybudování parku, v tomto případě se takto vyjádřilo 24 % respondentů. Další nejpočetnější navrhovanou možností je podle respondentů vybudování nových bytů, shodlo se na tom 16 % respondentů a v tomto případě šlo pouze o muže. 8 % respondentů uvedlo, že by na tomto místě mohl být obchod, tedy víceméně ponechání stavby tak, jak je plánovaná. Dalších 8 % respondentů by zde rádo vidělo multifunkční stavbu, která by nabízela mnohostranné využití. Další návrhy pak už byly jen dílčí, poliklinika, kterou navrhovala respondentka, která jako hlavní problém Prahy 7 vidí v nedostatku specializovaných lékařů. Dalším návrhem je pak sportovní areál, hotel nebo škola. Každý z těchto respondentů představuje 4 % ze všech dotazovaných. Jak jsem již zmínil, respondenti uváděli více návrhů, které by mohly nahradit současný projekt, v mnoha případech se prolínaly. V rámci toho popisu jsem však použil návrhy, které respondenti uváděli jako nejlepší nebo které uvedli na prvním místě svého výběru. V grafu číslo 9 lze nalézt alternativy, které respondenti navrhovali.

Graf 9: Alternativní využití navržené respondenty

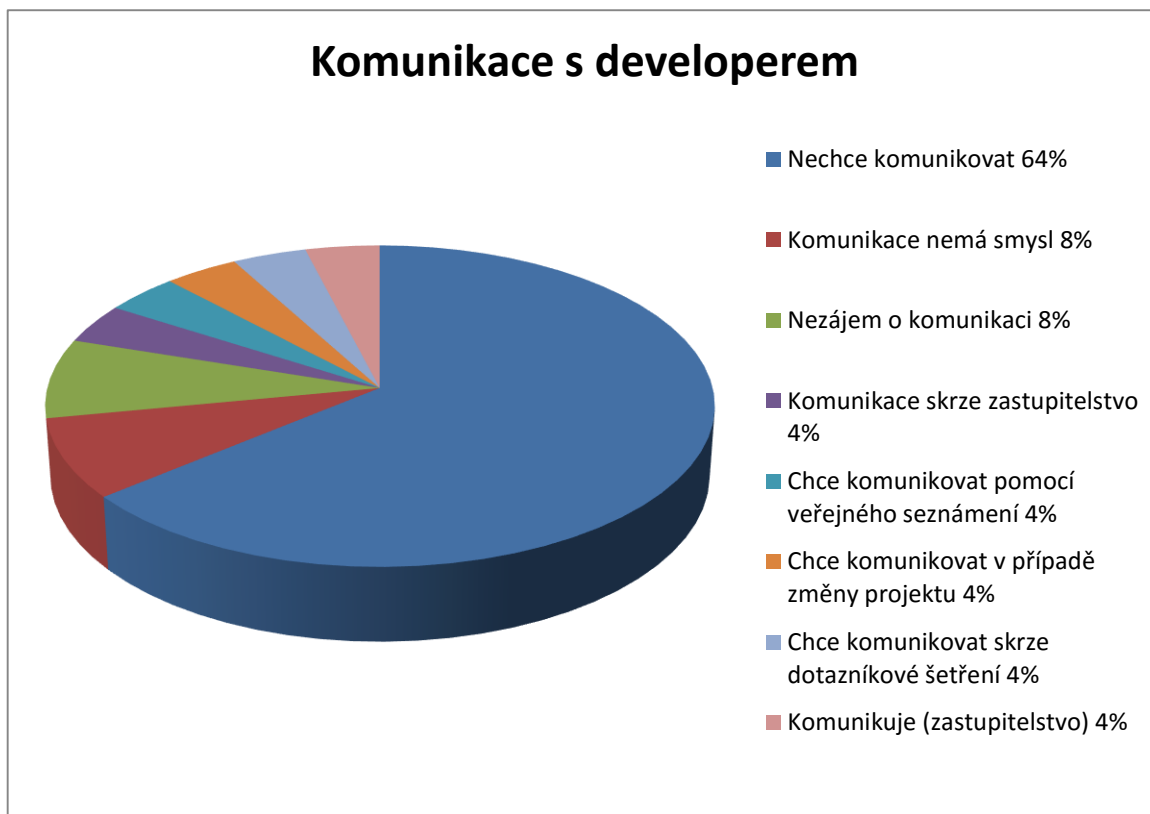
Zdroj: Vlastní zpracování

Alternativy využití území, kde má stát nové nákupní centrum, které navrhovali respondenti, v sobě nese poměrně pestrou škálu návrhů. Zde je vidět, že kromě dílčích návrhů se respondenti vícekrát shodli, proto by nebylo špatné, kdyby se o stavbě dozvěděli mnohem dříve a také měli možnost se zapojit do spolurozhodování o tom, jak místo nazývané Holešovický trojúhelník využít. Není jasné jak celá záležitost dopadne, a proto mě dále zajímalo, zda a jak by respondenti chtěli komunikovat s developerem ohledně podoby a využití stavby. 64 % respondentů se vyjádřilo tak, že by s developerem vůbec nechtělo komunikovat. 8 % respondentů si pak myslí, že nemá smysl komunikovat s developerem. 8 % respondentů pak projevilo naprostý nezájem. 4 % v podobě jedné respondentky, která se zapojuje do aktivit radnice v souvislosti s Palácem Stromovka, dodává, že její námítky jsou předány developerské společnosti prostřednictvím zastupitelstva. Zbylí respondenti pak mají zájem o komunikaci v různých podobách. 4 % zatupuje respondentka, která by si představovala komunikaci v podobě veřejného seznámení s projektem a následné připomínky. Další respondent by pak měl zájem o komunikaci, ale v případě, že se změní projekt, reprezentuje respondent také 4 % z vybraného vzorku. Další respondent (4%) by měl zájem komunikovat ohledně stavby pomocí dotazníkového šetření. A poslední respondent ze zastupitelstva Prahy 7 s developerem komunikuje z pochopitelných důvodů.

T: Chtěl byste popřípadě komunikovat s developerem o podobě a využití té stavby?

R 16: *Jak jsem říkal, já bych samozřejmě chtěl, ale myslím si, že můj názor by byl menšinovej. Jako byl bych třeba rád, kdybych dostal nějaký dotazník, klidně by nemusel být anonymní nebo to je jedno, kde by se přesně třeba zeptali, co tam chci za obchody, to asi jo. Jestli by to mělo nějakou cenu, tak jo.*

Graf 10: Komunikace s developerem

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu číslo 10 jsou uvedeny podíly respondentů a jejich názory na to, zda by chtěli komunikovat s developerem ohledně stavby a jakým způsobem.

Rozhovor s někým ze zástupců společnosti, která má projekt stavět, v této diplomové práci nemám, přesto jako příklad snahy o komunikaci s občany je v příloze číslo 4 přiložen dopis zaslaný občanům Prahy 7.

Dále mě pak zajímalo případné zapojení Magistrátu hl. m. Prahy do stavby Paláce Stromovka, názor respondentů na toto téma, jestli si myslí, že do této stavby zasahuje magistrát, či nikoli, a jestli je na tom podle nich něco špatně, nebo není. Podíl Magistrátu hl. města Prahy na stavbě projektu Paláce Stromovka většina respondentů nevnímá a neví,

jestli do stavby zasahuje, či nikoli. Dva respondenti si pak myslí, že do stavby magistrát nezasahuje, což je podle nich výhoda, díky které prý Palác Stromovka ještě nestojí. Další dva respondent, stejně jako v předešlém případě oba muži, si myslí, že je správné, aby do toho magistrát zasahoval, podle nich to má výhodu ve vzájemné kontrole. Dva respondenti také usuzují, že do stavby magistrát zasahuje, a není to dobře, protože lidé, kteří o tom rozhodují, neznají Prahu 7. Jediná respondentka si pak myslí, že do toho magistrát zasahuje, proto by raději tuto situaci řešila místním referendem. Dvě respondentky, v tomto případě ženy na mateřské dovolené, si myslí, že do toho magistrát zasahuje, ale neví, jestli je to špatně, či naopak. Další respondent se v tomto ohledu vyslovuje tak, že je to špatně, protože stavba ještě nestojí. Respondent č. 20 s právnickým vzděláním soudí, že na zasahování magistrátu není nic špatného. Vztahu magistrátu a městské části pak popisuje respondent, který reprezentuje radnici Prahy 7.

T: A zasahuje do té stavby nějak magistrát, nebo to je všechno na Praze 7?

R 15: *No, má to nějaký vliv, protože třeba například vydává územní rozhodnutí a tak dále, takže ano. A teď teda do toho zasahuje i ústy člena rady hlavního města tím, že prohlásil, že by to mohl magistrát koupit, což je zase trošku jiný typ zásahu. To není úplně institucionální nějaký systémový zásah. Ale samozřejmě do toho zasahují všechny možné úřady a organizace, který spadají pod hlavní město a který jsou jako povolány nebo mají povinnost se k takovýhle stavbě nějak vyjadřovat, takže doprava a podobný věci, je všechno na celo pražský úrovni.*

T: Je na tom podle tebe něco špatně, nebo je to dobře?

R 15: *Že do toho zasahuje magistrát?*

T: Ano.

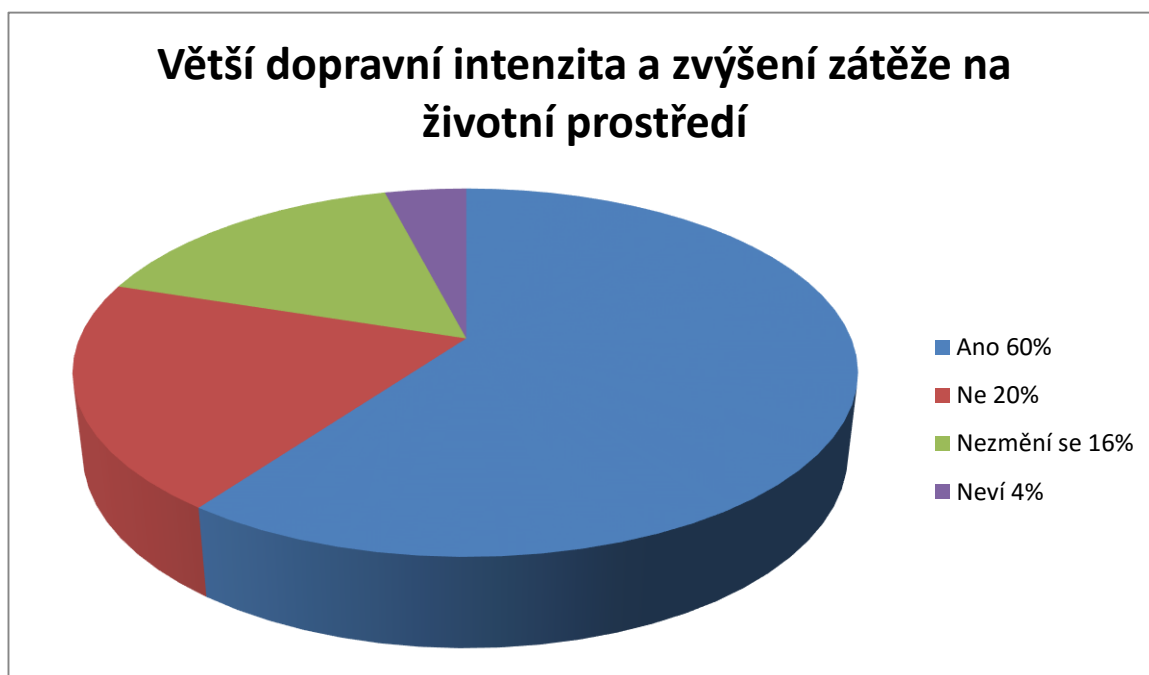
R 15: *No, tak to by bylo asi na delší povídání, ale ten vztah městský části a hlavního města je docela pro městský části nevýhodnej. Městská část je o dost míň než běžná obec, má podstatně méně kompetencí a peníze, teda daně nebo rozpočtový určení daní určuje je zákon, ale rozděluje je hlavní město. Ta městská část nemá ani možnost vydávat vyhlášky a tak dále. Takže opravdu jako městský části jsou v nejslabším právním postavení ze všech obcí. A navíc ono je to takovej paradox, protože Praha jako hlavní město je obec a zároveň kraj, má vlastní komunální volby, nevolí se při krajských volbách, no a jako běžně v krajích jsou ty kompetence jasně rozdělený. O něco se stará kraj, o něco se starají ty obce. Tady je*

prostě komplikovanější, protože ty městský části všechny spolu sousedí a je to pořád jedno město, takže spousta věcí je třeba řešit úplně komplexně a to zároveň znamená, že potom ty jednotlivý městský části mají malej vliv a třeba na Praze 7, kde v podstatě většinu území spravuje hlavní město a dost často se vůbec neptá na názor tý samosprávy nebo tý nižší jednotky samosprávy, tak to prostě často vede k docela špatnejm výsledkům.

4.3.7 Zvýšená dopravní intenzita a zátěž na životní prostředí

Touto tematickou částí jsem se snažil dozvědět, jak moc si respondenti připouští zvýšenou dopravní intenzitu směřující do zatím nepostaveného nákupního centra a tím zvýšenou zátěž na životní prostředí z automobilové dopravy, a to produkcí oxidu uhličitého. 60 % respondentů si pak myslí, že zvýšená doprava bude mít vliv na životní prostředí v okolí Paláce Stromovka. Ze všech respondentů pak 40 % uvedlo navýšení dopravy jako jedno z negativ nově zprovozněného nákupního centra. 20 % respondentů si pak myslí, že zvýšená dopravní zátěž nebude mít vliv na životní prostředí. 16 % se pak domnívá, že situace bude stejná jako v době před vybudování Paláce Stromovka. 4 % v podobě jednoho respondenta neví, zda se stav životního prostředí změní, či nikoli, přesto však připouští větší dopravní zatížení. Rozdělení těchto respondentů nabízí graf číslo 11.

Graf 11: Větší dopravní intenzita a zvýšení zátěže na životní prostředí.

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejstarší respondentka z celého vzorku si pak uvědomuje zvýšenou zátěž na životní prostředí, avšak s výstavbou Paláce Stromovka souhlasí. Ostatní respondenti, kteří si uvědomují zvýšenou zátěž na životní prostředí, pak s výstavbou nesouhlasí až na dva, kteří nejsou pro, ani proti, ti si také toto zvýšení zátěže na životní prostředí uvědomují.

T: Myslíte, že ten zvýšený počet aut přinese větší zátěž na životní prostředí?

R 18: *Samozřejmě, že ano. To bude mít vliv, určitě se zvýší emise a taky tam bude větší hluk od těch aut.*

Podle předpovědi, s kterou počítá projekt, pak respondenti dostali na výběr ze tří možností, na kolik odhadují počet vozidel, který denně přiláká nákupní centrum. Následně pak měli vyjádřit, jak velké bude množství produkované oxidu uhličitého z jejich odhadovaného počtu vozidel. Většina dotazovaných, kteří souhlasí s výstavbou, odhaduje většinou nižší hodnoty počtu vozidel i množství oxidu uhličitého, oboje nejnižší hodnoty pak uvádějí tři respondenti, kteří souhlasí s výstavbou.

T: O kolik si myslíte, že bude jezdit více aut po výstavbě Paláce Stromovka na Veletržní? Do 1 000, mezi 1000 až 2000 nebo nad 2000?

R 25: *Jako denně?*

T: Ano.

R 25: *Já myslím, že maximálně do tisíce. To bude takovej ten klasickej průjezdovej obchod. Jako sem zvyklej jezdit odněkud někam a projíždím buď Veletržní nebo Strojnickou a lidi, který tam jsou zvyklí jezdit, tak si prostě po cestě z práce tam zastavěj nakoupit.*

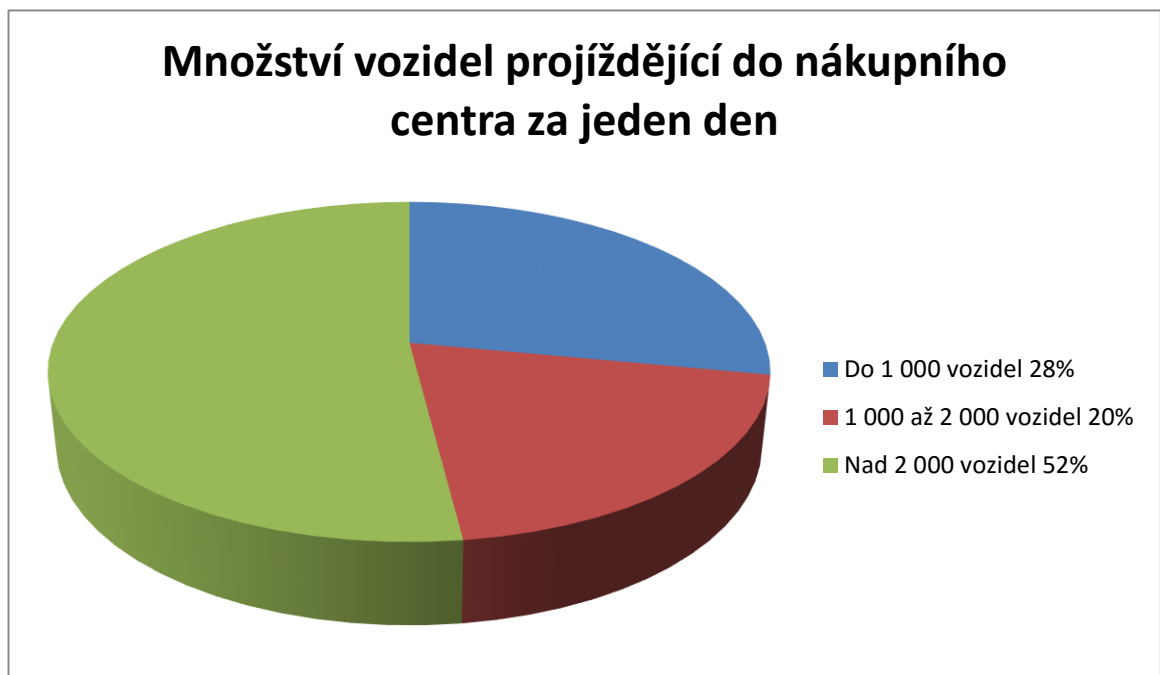
T: O kolik si myslíte, že tím v okolí Paláce Stromovka vzrostou emise např. nejnámějšího oxidu uhličitého? Do 50 kg, mezi 50 kg až 100 kg, nad 100 kg

R 25: *Todleto vůbec nedokážu jako by odhadnout, ale myslím, že to bude tak do padesáti kilo.*

Pět respondentů, kteří pak nesouhlasí s výstavbou, uvádí obě hodnoty na nejvyšší úrovni. Lidé, kteří nesouhlasí s výstavbou, většinou uvádějí vyšší hodnoty, než je tomu u respondentů souhlasících. Výjimkou je však jeden z nesouhlasných respondentů, který odhadoval obě hodnoty na nejnižší úrovni. Na druhou stranu dva ze tří respondentů, kteří

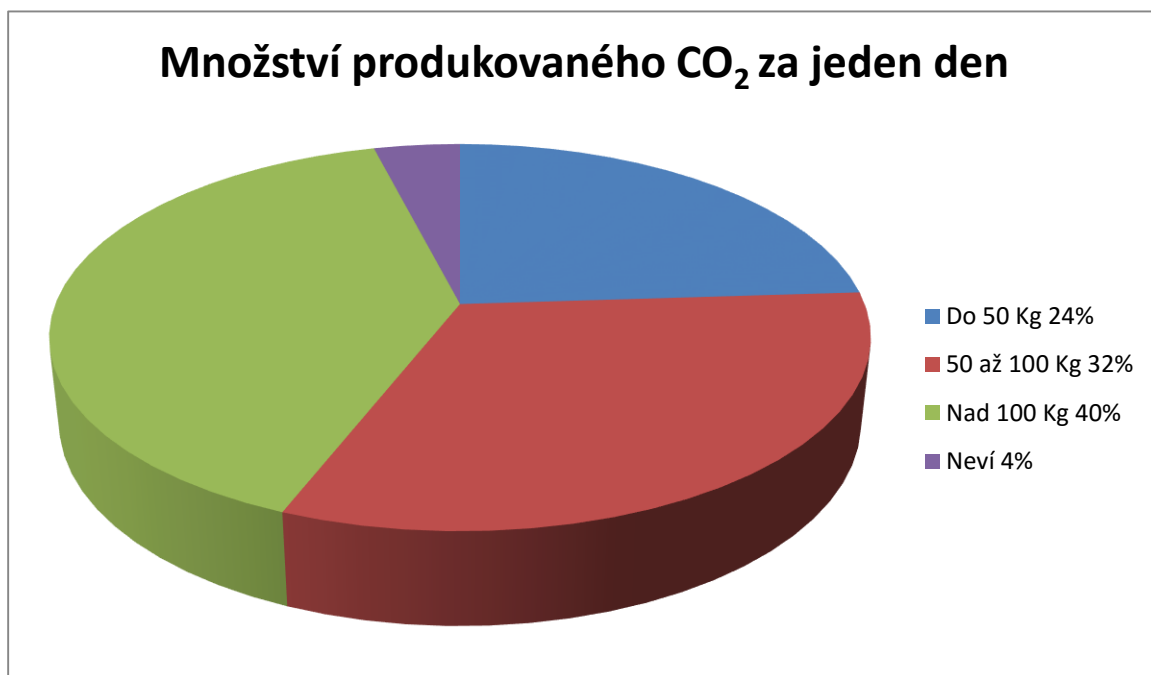
nejsou rozhodnutí o výstavbě, uvádí také nejvyšší hodnoty u oxidu uhličitého a počtu aut. Zajímavé je, že všechny dotazované ženy na mateřské dovolené odhadovaly počet vozů nad dva tisíce denně. V grafu číslo 12 jsou uvedeny hodnoty počtu vozidel, které denně přijedou do nákupního centra, které respondenti odhadují jako nejpravděpodobnější. V grafu číslo 13 jsou pak uvedeny hodnoty emitovaného oxidu uhličitého ze zvýšené dopravy, kterou přivede nákupní centrum. Tyto hodnoty pak respondenti také přiřazují dle svého uvážení podle toho, jaký předpokládají nejpravděpodobnější stav.

Graf 12: Množství vozidel přijíždějící do nákupního centra za jeden den

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 13: Množství produkovaného CO₂ za jeden den z automobilové dopravy směřující do Paláce Stromovka

Zdroj: Vlastní zpracování

Zdá se tedy, že většina dotazovaných si připouští větší dopravní zatížení a větší zátěž na životní prostředí, které s sebou přinese nově postavené nákupní centrum Palác Stromovka. Není nijak překvapující, že tuto skutečnost si připouštějí respondenti, kteří se vyjádřili nesouhlasně k této stavbě.

5 Diskuse

V této části bych rád diskutoval míru naplnění tří hlavních cílů této diplomové práce, a to: zjištění potenciálního zvýšení zátěže na životní prostředí v městské části Praha 7 způsobené automobilovou dopravou v důsledku vybudování nákupního centra a zodpovězení dvou otázek: Jak funguje participativní forma rozhodování na Praze 7 s ohledem na výstavbu nákupního centra Palác Stromovka? Jaké je povědomí občanů o environmentální zátěži spojené s nárůstem dopravní zátěže směřující do připravovaného nákupního centra?

Prvním cílem bylo tedy zjistit, zda realizování stavby nákupního centra Paláce Stromovka s sebou přinese zvýšenou zátěž na životní prostředí v městské části Praha 7 v důsledku nárůstu osobní automobilové dopravy. Východiskem pro toto zjištění mi pak posloužil výpočet produkovaného oxidu uhličitého z osobní automobilové dopravy, která má dle předpokladu směřovat do Paláce Stromovka. O předpokládaný počet 2 232 vozidel směřujících do Paláce Stromovka jsem se pak opíral při výpočtu zátěže na životní prostředí. Dalšími důležitými hodnotami byly technické parametry vozidel. Pro tento výpočet jsem pak použil dva nejprodávanější modely v České republice a jejich udávané hodnoty produkce oxidu uhličitého u sedmi základních motorizací, které mi pak posloužily k výpočtu množství produkovaného oxidu uhličitého z uvedené počtu vozidel na vzdálenost, která je v bezprostřední blízkosti Paláce Stromovka. Výsledkem pak bylo průměrné množství emitovaného oxidu uhličitého z předpokládaného počtu vozidel. Jsem si však vědom, že tento údaj je nepřesný vzhledem k různorodosti a stáří vozového parku v České republice a v neposlední řadě má produkci oxidu uhličitého také vliv styl jízdy, povětrnostní podmínky a teplota pohonné jednotky. Tento plyn jsem použil jako ukazatel především proto, že povědomí o něm je v řadách širší veřejnosti větší než u ostatních znečišťujících látek, a to hlavně pak díky médiím a jiným informačním zdrojům. Výpočtem jsem pak dospěl k závěru, že zvýšení dopravní intenzity v důsledku výstavby Paláce Stromovka bude mít negativní vliv na životní prostředí. Výsledný výpočet tak posloužil jako podklad pro mé tvrzení, že výstavba nákupního centra přinese zátěž na životní prostředí. V rámci rozhovorů jsem si pak ověřoval, zda obyvatelé Prahy 7 o této zátěži životní prostředí dopravou s nákupním centrem uvažují.

Druhým cílem bylo zjistit, jak funguje participativní forma rozhodování na Praze 7 s ohledem na výstavbu nákupního centra. Východiskem pro zodpovězení otázky je pak míra shody názorů respondentů na danou problematiku. Výběrem respondentů jsem se

snažil zajistit co možná nejvíce reprezentativní vzorek. Rozhorů se pak zúčastnilo 25 respondentů. Vzhledem k počtu obyvatel Prahy 7 se však nedá uvažovat o tom, že by tento vzorek reprezentoval názory všech občanů této městské části, mohl by však posloužit jako úvod do rozsáhlejšího výzkumu na toto téma v Praze 7. V případě plánované výstavby nákupního centra Paláce Stromovka se poměrně obtížně ověřuje fungování participativních forem rozhodování vzhledem k faktu, že k podpisu nájemní smlouvy došlo už v roce 2002, kdy všichni dotazovaní o stavbě nevěděli, nejdříve se o ní dozvěděli až v roce 2009 a někteří ještě později. To samo svědčí o špatném fungování spolurozhodování občanů a jakékoli míry zapojení do toho procesu. V tomto případě ale vyvstává další fakt, který ovlivňuje fungování spolurozhodování občanů na Praze 7. Tím je skutečnost, že v roce 2014 se na Praze 7 radikálně změnilo složení radnice a do čela Prahy 7 nastoupily nové politické strany, které si kladly za cíl odvrátit výstavbu Paláce Stromovka nebo minimálně docílit přepracování celého projektu. V tomto ohledu to tedy vypadá, že občané využili své možnosti politické participace, jejíž základem je volební účast a zvolili tak jiné zastupitelstvo s příslibem odvrácení stavby Paláce Stromovka. Je vhodné také uvést, že někteří ze současných zastupitelů se podíleli na realizaci petice proti této stavbě v roce 2011. V případě mnou zkoumaného vzorku se této petice zúčastnilo 44 % respondentů, tudíž se už snažili zapojit do spolurozhodování o stavbě Paláce Stromovka, byť se o ní dozvěděli se značným časovým skluzem. V rámci této diplomové práce se pak vyjádřilo 56 % respondentů nesouhlasně k výstavbě. Zajímavé je, že i přestože se téměř polovina respondentů zúčastnila petice proti výstavbě Paláce Stromovka, většina z nich nejevila zájem o případnou komunikaci s developerskou společností ohledně celé stavby. I přes tento nezájem několik respondentů vyslovovalo návrhy na komunikaci s developerskou společností, které by pak mohly posloužit při navazování komunikace s obyvateli Prahy 7. Respondenti se pak také celkem kreativně vyjadřovali k alternativám, které by si představovali v případě, že by Palác Stromovka nebyl postaven. Tyto návrhy by pak mohly sloužit pro zastupitelstvo Prahy 7 jako inspirace při případném hledání nového využití území, kde se má stavba nacházet, samozřejmě pak za větší účasti veřejnosti, než je tomu ve zkoumaném vzorku respondentů. Co se týče samotných spolurozhodovacích procesů nejen ve spojení s Palácem Stromovka, ale obecně v celé Praze 7, většina respondentů je spokojena. Vnímají dostatečnou komunikaci zastupitelstva směrem k občanům, hlavně pak prostřednictvím sociální sítě Facebook a skupiny Letenská parta, která se v poslední době stává fenoménem komunikace zastupitelstva a občanů. Další vhodným prostředkem je podle respondentů místní periodikum Hobuleť, které je pravidelně rozesíláno

prostřednictvím pošty. Většina respondentů pak také vnímá, že má možnost se zapojit do spolurozhodovacích procesů a že prostřednictvím těchto procesů mají možnost se podílet na přeměně svého okolí. Dále se pak vyjadřují, že současné možnosti spolurozhodování jsou větší, než tomu bylo dříve. V tomto případě však není specifikováno, kdy dříve, někteří respondenti se vracejí do dob před rokem 1989 a někteří pak jen o pár let zpět. Dá se tedy říci, že podle zkoumaného vzorku respondentů jsou současné participativní formy rozhodování na Praze 7 funkční a občané tak mají možnosti se zapojit do spolurozhodování. O to je pak zajímavější fakt, že většina respondentů o tyto možnosti nejvíce zájem, což bylo nejvíce znatelné především při pořizování samotných rozhovorů.

Dalším cílem této diplomové práce bylo zjistit, jaké je povědomí občanů o environmentální zátěži spojené s nárůstem automobilové dopravy směřující do připravovaného nákupního centra. V tomto případě si pak většina respondentů, tedy 60 % uvědomuje, že výstavba s sebou přinese větší nárůst osobní dopravy, což bude mít negativní vliv na stav životního prostředí v lokalitě Prahy 7. Předvídatelným zjištěním také bylo, že účastníci výzkumu, kteří nesouhlasí s výstavbou Paláce Stromovka, vidí v této stavbě potenciální hrozbu ve formě zvýšené intenzity dopravy a také si uvědomují zvýšenou zátěž na životní prostředí. Současně jsou tito lidé nespokojeni se současnou dopravní situací i po otevření tunelového komplexu Blanka. V opačném případě účastníci, kteří se vyslovili souhlasně k výstavbě, nevidí nějaké výrazné zvýšení dopravní zátěže ani zátěže životního prostředí, tito lidé jsou s dopravní situací spokojeni. Nicméně si většina respondentů zvýšenou zátěž na životní prostředí z důvodu zvýšené automobilové dopravy uvědomuje.

6 Závěr

Ve své práci jsem se zaměřil na projekt plánované výstavby nákupního centra Paláce Stromovka, především pak na jeho negativní dopady na životní prostředí spojené se zvýšenou zátěží z osobní automobilové dopravy a v neposlední řadě také na fungování participativní formy rozhodování na Praze 7 s ohledem na plánované nákupní centrum.

V teoretické části této diplomové práce jsou podrobněji popsány principy participativní demokracie a její metody. Následuje podrobný popis týkající se celé kauzy Paláce Stromovka a také metodika výpočtu zátěže životního prostředí.

V empirické části pak poukazují na negativní vlivy osobní automobilové dopravy spojené s výstavbou nákupního centra. Dále se pak zabývám případovou studií a analýzou 25 rozhovorů, které mají za cíl ověřit fungování participace občanů v městské části Praha 7 ve spojitosti s nákupním centrem Paláce Stromovka. V tomto případě bylo obtížné fungování participace občanů ověřit vzhledem k faktu, že počátky této stavby mají kořeny v roce 2002. Na příkladu Paláce Stromovka se zdá být participace občanů nefunkční, avšak s přihlédnutím k novým okolnostem, a to především pak změně zastupitelstva na Praze 7, pak většina zúčastněných respondentů vyjadřuje svou spokojenost nad fungováním participace v této městské části i přesto, že je u respondentů patrný nezájem k zapojování se do spolurozhodovacích procesů. V poslední části jsem si pak ověřoval povědomí občanů Prahy 7 o nárůstu zátěže z osobní automobilové dopravy, kterou přivede nově otevřené nákupní centrum a s tím i uvědomení si zvýšení zátěže na životní prostředí. Zde se pak ukázalo, že většina dotazovaných si tento fakt uvědomuje, ale většinou to byli respondenti, kteří nesouhlasí s výstavbou Paláce Stromovka. V opačném případě si respondenti, kteří si stavbu přejí, zvýšenou zátěž na životní prostředí příliš nepřipouští.

Psaní této diplomové práce mě pak obohatilo v několika směrech. Především to byly rozhovory s respondenty, kdy pro mě bylo překvapivé, jak se mohou lidé napříč různými skupinami, ať už věkovými, stupněm dosaženého vzdělání nebo profesemi, názorově lišit. I když v tomto případě si uvědomuji, že by tato situace mohla být jiná v případě mnohem většího počtu respondentů. Dále pak bylo zajímavé zjištění, že respondenti většinou projeví nezájem o spolurozhodování ve svém bydlišti, zejména pak s ohledem na městskou část Praha 7, kdy z mnoha stran slýchávám, aktivní účast obyvatelů na spolurozhodovacích procesech. Tento fakt jsem pak také ověřil u jednoho z respondentů, který je členem zastupitelstva a radním pro Místní Agendu 21. Z jeho slov pak bylo patrné, že obyvatelé Prahy 7 o spolurozhodování a zapojování se do jednání zastupitelstva nejeví

příliš velký zájem. Nejvíce se pak občané svými názory podílí prostřednictvím sociální sítě Facebook přes skupinu Letenská parta. Chtěl bych však dodat, že tato práce nijak nepropaguje současné zastupitelstvo Prahy 7, ale snaží co nejobjektivněji vyhodnocovat názory respondentů.

Přes nezájem respondentů o spolurozhodování na Praze 7 mě pak zaujala další skutečnost, a tou byl poměrně velký počet respondentů, kteří se zapojili do podpisu petice proti výstavbě Paláce Stromovka.

O stavbu Paláce Stromovka se zajímám už od doby, kdy jsem se o tomto projektu dozvěděl. Díky psaní této diplomové práce jsem o této kauze zjistil mnoho nových informací, které prohloubily mé znalosti a probudily ve mně ještě větší zájem o tento projekt.

Tyto skutečnosti spolu s nezájmem respondentů o spolurozhodovací procesy a zapojení se do nich mne velice inspirovaly, doufám tedy, že na poli spolurozhodování v mém bydlišti budu moci pokračovat hlavně v praxi.

Seznam použité literatury

- BRONCOVÁ, D.: *Kniha o Praze 7*. Praha: MILPO, 1998. ISBN 80-86098-10-9.
- DAHL, R.: *O demokracii*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-422-2.
- DISMAN, M.: *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.
- DVOŘÁKOVÁ, V.: *Spojené státy americké – společnost a politika*. Praha: Libri, 2002. ISBN 80-7277-141-8.
- GAUSTI, B., RAKUŠANOVÁ, P.: *Participace, demokracie a občanství v evropském kontextu*. Praha: SLON, 2006. ISBN 80-7330-091-5.
- HART, H. L. A.: *Pojem práva*. Praha: Prostor, 2004. ISBN 80-7260-103-2.
- HART, H. L. A.: *Law, Liberty and Morality*. Stanford: Stanford University Press, 1963. ISBN 0-8047-0154-7.
- HENDL, J.: *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0982-9.
- HOLLÄNDER, P.: *Filosofie práva*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-92-2.
- LINHART, J., PETRUSEK, M., VODÁKOVÁ, A., MAŘÍKOVÁ, H.: *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-311-3.
- MACEDO, S.: *Democracy at Risk: How Political Choices Undermine Citizen Participation, and What We Can Do About It* [online]. Washington, DC: Brookings Institution Press, 2005 [cit. 20.02.2016] Dostupné z: <http://site.ebrary.com/lib/cuni/detail.action?docID=10120594>.
- MAIER, K.: *Územní plánování*. Praha: ČVUT, 1993. ISBN 80-0101012-0
- MAREK, K., PRŮCHA, P.: *České stavební právo v evropském kontextu*. Brno: Masarykova univerzita, 2009. ISBN 978-80-210-4958-1.
- MANSFELDOVÁ, Z., KROUPA, A. (eds.): *Participace a zájmové organizace v České republice*. Praha: SLON, 2005. ISBN 80-86429-53-9.

MIOVSKÝ, M.: *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-247-1362-4.

MÜLLER, K.: *Češi a občanská společnost*. Praha: Triton, 2002. ISBN 80-7254-232.

NEJDL, P., ČERMÁK, D. (eds.): *Participace a partnerství v místní veřejné správě*. Praha: SLON, 2007. ISBN 978-80-7330-130-9.

PROROK, V., LISA, A.: *Základy politologie*. Praha: Aleš Čeněk, 2001. ISBN 80-7079-935-8.

ROUSSEAU, J. J.: *O společenské smlouvě neboli o zásadách státního práva*. Dobrá voda: Aleš Čeněk, 2002. ISBN 80-86473-10-4.

ŘÍCHOVÁ, B.: *Přehled moderních politologických teorií*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-461-3.

ŘÍCHOVÁ, B.: *Úvod do současné politologie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-628-4.

TÓTH, R.: *Politologický slovník*. Praha: Portál, 2015. ISBN: 978-80-262-0807-5.

SIMONS, H.: *Case study research in practice*. London: Sage, 2009. ISBN 9780761964240.

SKOVAJSA, M.: *Občanský sektor: organizovaná občanská společnost v České republice*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-6810.

ŠILHÁNKOVÁ, V.: *Územní plánování*. Praha: VŠRR, 2015. ISBN 978-80-87174-49-4.

YIN, K. R. *Case study research: Design and methods*. Los Angeles: Sage, 2009. ISBN 978-1-4128-6099-1.

Elektronické zdroje

Praha 7

Český statistický úřad. *Profil územní Prahy 7* [online]. Praha, 2015 [cit. 02.12.2015]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profiluzemi&uzemiprofil=31288&u=__VUZEMI__44__500186#>.

Český statistický úřad. *Výsledky voleb do zastupitelstev z roku 2014* [online]. Praha, 2015 [cit. 25.03.2016]. Dostupné z: <<http://www.volby.cz/pls/kv2014/kv111?xjazyk=CZ&xid=1&xobecnaz=praha+7>>.

Česká informační agentura životního prostředí. *Proces EIA obchodní centrum Sparta* [online]. Praha, 2016 [cit. 29.03.2016]. Dostupné z: <http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_PHA954>.

Česká informační agentura životního prostředí. *Proces EIA obchodní centrum Vltavská* [online]. Praha, 2016 [cit. 29.03.2016]. Dostupné z: <http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_PHA422>.

Česká informační agentura životního prostředí. *Vizualizace původního projektu Paláce Stromovka* [online]. Praha, 2016 [cit. 27.03.2016]. Dostupné z: <http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_PHA422>.

Česká televize. *Arch. Zdeněk Lukeš hovoří o místě Holešovický trojúhelník v pořadu Z metropole* [online]. *Ceskatelevize.cz*, 2009 [cit. 28.03.2016]. Dostupné z: <<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10116288835-zmetropole/209411058230021/>>.

Česká televize. *Historik Michal Frankl hovoří o místě Holešovický trojúhelník v pořadu Z metropole* [online]. *Ceskatelevize.cz*, rok [cit. 28.03.2016]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10116288835-zmetropole/209411058230021/>

Česká televize. *O přestavbě nádraží Bubny* [online]. *Ceskatelevize.cz*, 2016 [cit. 27.03.2016]. Dostupné z: <<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10116288835-zmetropole/216411058230014/>>.

ČTK. Demolice nádraží Bubny [online]. *Aktuálně.cz*, 2015 [cit. 27.03.2016]. Dostupné z: <<http://zpravy.aktualne.cz/regiony/praha/zacina-demolice-nadrazi-bubny-barbarstvi-bourise-praha-7/r~345a29de555511e599c80025900fea04/>>.

ČTK. Přestavba nádraží Bubny [online]. *E15.cz*, 2010 [cit. 27.03.2016]. Dostupné z: <<http://zpravy.e15.cz/byznys/reality-a-stavebnictvi/praha-7-se-dohodla-s-orkem-na-prestavbe-nadrazi-v-bubnech-311141>>.

ČTK. Zamítnutí žaloby občanů Prahy 7 proti Paláci Stromovka [online]. *Ceskenoviny.cz*, 2016 [cit. 12.04.2016]. Dostupné z: <<http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/mestsky-soud-v-praze-zamitl-zalobu-obcanu-proti-galerii-stromovka/1310660>>.

ČTK. Zamítnutí žaloby občanů Prahy 7 proti Paláci Stromovka [online]. *Denik.cz*, 2016 [cit. 12.04.2016]. Dostupné z: <<http://www.denik.cz/praha/mestsky-soud-v-praze-zamitl-zalobu-obcanu-proti-galerii-stromovka-20160204-rhtz.html>>.

Edesky.cz. *Rozhodnutí magistrátu o potvrzení stavebního povolení na nadzemní část Paláce Stromovka* [online]. Praha, 2015 [cit. 02.04.2016]. Dostupné z: <https://edesky.cz/dokument/218871-STR-6629_2015%20Stavebn%C3%AD%20povolen%C3%AD%20pro%20stavbu%20%22Pal%C3%A1c%20Stromovka%20-%20%20etapa%20-%20%201%20podzemn%C3%AD%20podla%C5%BE%C3%AD%20a%C5%BE%20%20nadzemn%C3%AD%20podla%C5%BE%C3%AD%22%20na%20pozemku%20%C4%8D%20parc%201549_1,2,6;%202236_1;%202242%20v%20k%C3%BA%20Hole%C5%A1ovice,%20Praha%20>.

HLAVÁČKOVÁ, V.: Galerie Stromovka, ani jedno přátelé [online]. *Věstník klubu za starou Prahu*. Roč. 2011, č. 2 [cit. 05.03.2016]. Dostupné z: <<http://www.zastarouprahu.cz/base/vestniky/pdf/vestnik-2011-2.pdf>>.

Holešovický Trojúhelník a.s. *O projektu Palác Stromovka* [online]. Praha, 2016 [cit. 11.04.2016]. Dostupné z: <<http://www.palacstromovka.cz/cs/o-projektu/predstaveni-projektu/>>.

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. *Mapové podklady pro Prahu 7* [online]. Praha, 2013 [cit. 25.01.2016]. Dostupné z: <<http://www.geoportalpraha.cz/mapy-online#.VuBp2o-cGhd>>.

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. *Vyjádření k obchodnímu centru Sparta* [online]. *iprpraha.cz*, 2014 [cit. 29.03.2016]. Dostupné z: <<http://www.iprpraha.cz/clanek/328/vyjadreni-ipr-k-polyfunkcnimu-objektu-na-letne>>.

JANIŠ, P.: Vizualizace obchodního centra Sparta [online]. *Novinky.cz*, 2014 [cit. 28.03.2016]. Zdroj: <<http://www.novinky.cz/domaci/336077-praze-by-nevadilo-velke-obchodni-centrum-na-treninkovem-hristi-sparty.html>>.

Koalice PRO 7. *Volební program Koalicepro7* [online]. Praha, 2016 [cit. 25.03.2016]. Dostupné z: <http://koalicepro7.cz/?page_id=52>.

Městská část Praha 7. *Dodatky k nájemní smlouvě* [online]. Praha, 2013 [cit. 11.04.2016]. Dostupné z: <<http://www.praha7.cz/path/search/lang/11?tbText=020733/2013&ns=True>> a <<http://www.praha7.cz/path/search/lang/11?tbText=1441/03&ns=True>>.

Městská část Praha 7. *Historie Prahy 7* [online]. Praha, 2016 [cit. 12.01.2016]. Dostupné z: <<http://www.praha7.cz/O-Praze-7/Historie-Prahy-7>>.

Městská část Praha 7. *Nájemní smlouva Palác Stromovka* [online]. Praha, 2012 [cit. 11.04.2016]. Dostupné z: <<http://www.praha7.cz/path/smlouvy/lang/11?idSml=805>>.

Městská část Praha 7. *Struktura zastupitelstva Prahy 7* [online]. Praha, 2016 [cit. 22.11.2015]. Dostupné z: <<http://www.praha7.cz/O-Praze-7/Predstavitele-mestske-casti/Zastupitelstvo>>.

Městská část Praha 7. *Symbyly MČ Prahy 7* [online]. Praha, 2016 [cit. 22.11.2015]. Dostupné z: <<http://www.praha7.cz/O-Praze-7/Predstaveni-mestske-casti-/Symbyly-Prahy-7>>.

Městská část Praha 7. *Vizuální vyjádření plánovaných projektů na Praze 7* [online] Praha, 2015 [cit. 14.12.2015]. Dostupné z: <http://www.praha7.cz/files/=64251/Pal%C3%A1c_Stromovka.pdf>.

NOVOTNÁ, D.: Obchodní centrum Vltavská [online]. *E15.cz*, 2010 [cit. 29.03.2016]. Dostupné z: <<http://zpravy.e15.cz/byznys/reality-a-stavebnictvi/obchodni-centrum-v-bubnech-postavi-ece-313576>>.

Plánované projekty na Praze 7 [online]. *Hobulet*. Roč. 2014, č. 12 [cit. 13.11.2015]. Dostupné z: <http://hobulet.cz/archiv/2014_12.pdf>.

PRAHA7SOBĚ. *Volební program PRAHA7SOBĚ* [online]. Praha, 2016 [cit. 25.03.2016]. Dostupné z: <<http://praha7sobe.cz/index.php/volebni-program-praha-7>>.

Pražský Patriot. *Vyvrácení informací o zamítnutí žaloby iniciativy NE Paláci Stromovka* [online]. Praha, 2016 [cit. 11.04.2016]. Dostupné z: <<http://www.prazskypatriot.cz/obcanska-iniciativa-ne-palaci-stromovka-vyvraci-informace-o-zamitnuti-zaloby-proti-palaci-stromovka-na-letne/>>.

VÁCHAL, A.: Výstavba obchodního centra u stadionu Sparta [online]. *iDnes.cz*, 2014 [cit. 29.03.2016]. Dostupné z: <http://bydleni.idnes.cz/kancelare-letna-0ij-/stavba.aspx?c=A140522_2066968_stavba_web>.

Vyjádření majitele společnosti Lordship Jonathana Jacksona [online]. Youtube.com, 2016 [cit. 29.03.2016]. Dostupné z: <<https://www.youtube.com/watch?v=D9050yVwonE>>.

Praha 1

Český statistický úřad. *Profil území Prahy 1* [online]. Praha, 2015 [cit. 03.12.2015]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31288&u=__VUZEMI__44__500054#>.

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. *Mapové podklady pro Prahu 1* [online]. Praha, 2013 [cit. 25.01.2016]. Dostupné z: <<http://www.geoportalpraha.cz/mapy-online#.Vv6Gb49OJPY>>.

Městská část Praha 1. *Základní údaje o Praze 1* [online]. Praha, 2016 [cit. 15.01.2016]. Dostupné z: <<http://www.praha1.cz/cps/praha-1-demografie.html>>.

Novostavba na pozemku Josefských kasáren. *Věstník klubu za starou Prahu*. Roč. 2001, č. 1-2 [online]. Praha, 2001 [cit. 19.12.2015]. Dostupné z: <<http://stary-web.zastarouprahu.cz/>>.

Portál hlavního města Prahy. *O městské části Praha 1* [online]. Praha, 2016 [cit. 15.01.2016]. Dostupné z: <http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/mestske_casti/index.html>.

Prague City Line. *Fotografie obchodního centra Palladium* [online]. Praha, 2016 [cit. 19.12.2015]. Dostupné z: <<http://www.praguecityline.cz/misto/palladium-praha>>.

Property Management Solutions s.r.o. *Historie centra Palladium* [online]. Praha, 2016 [cit. 30.01.2016]. Dostupné z: <<http://www.palladiumoffices.cz/cz/palladium/historie.html>>.

Property Management Solutions s.r.o. *Řez budovou* [online]. Praha, 2016 [cit. 30.01.2016]. Dostupné z: <<http://www.palladiumoffices.cz/cz/palladium/rez-budovou.html>>.

Praha 3

Český statistický úřad. *Profil území Prahy 3* [online]. Praha, 2015 [cit. 03.12.2015]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31288&u=__VUZEMI__44__500097#>.

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. *Mapové podklady pro Prahu 3* [online]. Praha, 2015 [cit. 03.12.2015]. Dostupné z: <<http://www.geoportalpraha.cz/mapy-online#.VuBp2o-cGhd>>.

Městská část Praha 3. *O městské části Praha 3* [online]. Praha, 2016 [cit. 15.01.2016]. Dostupné z: <<http://www.praha3.cz/noviny/o-mc-praha-3/index.html>>.

PAPOUŠEK, V.: Atrium Flóra [online]. *Nakupni-centra.com*, 2016 [cit. 03.12.2015]. Dostupné z: <<http://www.nakupni-centra.com/nc-palac-flora/>>.

Petr Franta architekti s.r.o. *Parametry Atria Flóra* [online]. Praha, 2016 [cit. 03.12.2015]. Dostupné z: <<http://www.petrfranta.cz/cs/projekty/komerční-stavby/multifunkční-stavby/01/navrh-palac-flora.html>>.

Reuters.com. *Změna vlastníka Atrium Flóra* [online]. Praha, 2015 [cit. 03.12.2015]. Dostupné z: <<http://www.reuters.com/article/atrium-africaisrael-prague-idUSL5E7KR0R120110927>>.

Tweet. Změna Paláce Flóra na Atrium Flóra [online]. *E15.cz*, 2012 [cit. 03.12.2015]. Dostupné z: <<http://magazin.e15.cz/bydleni/aktuality/flora-palac-se-zmeni-v-atrium-976185>>.

Ostatní

Alternativa zdola. *Participativní rozpočet na Praze 7* [online]. Praha, 2014 [cit. 02.03.2016]. Dostupné z: <http://alternativazdola.cz/liferay/praha-7-paroz/-/asset_publisher/0sDhI2224mNM/content/id/3419232>.

Česká informační agentura životního prostředí. *Místní agenda 21* [online]. Praha, 2016 [cit. 06.04.2016]. Dostupné z: <[http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/MZPMSFGSI0KM](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/MZPMSFGSI0KM)>.

Český statistický úřad. *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje hl. m. Prahy v roce 2013* [online]. Praha, 2012 [cit. 06.04.2016]. Dostupné z: <<https://www.czso.cz/documents/10180/20551741/33013814.pdf/5d3ba611-1739-4df7-9169-bffc0c3c20e0?version=1.0>>.

HRUBEŠ, M.: *Proč participovat?* [online]. Centrum občanského vzdělávání, 2014 [cit. 02.03.2016]. Dostupné z: <<http://www.participativnimetody.cz/proc-participovat.html>>.

Lordship a.s. *Plánované administrativní centrum Office park Letná* [online]. Praha, 2016 [cit. 11.04.2016]. Dostupné z: <<http://www.lordship.eu/cs/projekty/letna-office-park-16>>.

Městská část Praha 7. *Hlasování o využití části rozpočtu* [online]. Praha, 2014 [cit. 05.03.2016]. Dostupné z: <http://www.praha7.cz/17356_Zapojte-se-do-hlasovani-o-vyuziti-casti-rozpocetu-Prahy-7>.

Technická správa komunikací hlavního města Prahy, a.s. *Intenzita dopravy* [online]. Praha, 2016 [cit. 27.02.2016]. Dostupné z: <<https://www.tsk-praha.cz/wps/portal/root/dopravni-inzenyrstvi/intenzity-dopravy>>.

TOŽIČKA, T.: *Participativní demokracie – mýtus a realita* [online]. Aktualne.cz, 2010 [cit. 02.03.2016]. Dostupné z: <<http://blog.aktualne.cz/blogy/tomas-tozicka.php?itemid=8793>>.

United States Environmental Protection Agency. *Metodika výpočtu CO₂ v benzínu a motorové naftě* [online]. Washington DC, 2016 [cit. 13.05.2016]. Dostupné z: <<https://www.epa.gov/greenvehicles/greenhouse-gas-emissions-typical-passenger-vehicle-0&usg=ALkJrhioLRrEZVaoW5Mx8CoEsCFZA0cEEw>>.

Seznam zákonů

Listina základních práva a svobod.

Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky o změně a doplnění některých dalších zákonů.

Zákon č. 130/200 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a změně některých zákonů.

Zákon č. 491/2001 S., o volbách do zastupitelstev obcí a změně některých zákonů.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím.

Zákon č. 85/1990 Sb. o právu petičním.

Zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a změně některých zákonů.

Zákon 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Zákon č. 123/1998 o právu na informace o životním prostředí.

Zákon č. 114/1992 o ochraně přírody a krajiny.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Zákon č. 62/2003 Sb., o volbách do evropského parlamentu a změně některých zákonů.

Zákon č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů.

Zákon č. 11/2010 o krajském referendu.

Zákon č. 129/2000 o krajích.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

Seznam grafů

Graf 1: Hodnocení stavu životního prostředí rezidenty Prahy 7	69
Graf 2: Hlavní vnímané problémy Prahy 7.....	71
Graf 3: Spolupráce zastupitelstva Prahy 7 s rezidenty	73
Graf 4: Možnost ovlivnit rozhodování zastupitelstva na Praze 7	74
Graf 5: Zapojení občanů do spolurozhodování na Praze 7	76
Graf 6: Možnost věci měnit, nebo pocit bezmoci.....	77
Graf 7: Souhlas, či nesouhlas s výstavbou Paláce Stromovka.....	81
Graf 8: Účast na petici proti výstavbě Paláce Stromovka	83
Graf 9: Alternativní využití navržené respondenty.....	85
Graf 10: Komunikace s developerem	86
Graf 11: Větší dopravní intenzita a zvýšení zátěže na životní prostředí.	88
Graf 12: Množství vozidel přijíždějící do nákupního centra za jeden den	90
Graf 13: Množství produkovaného CO ₂ za jeden den z automobilové dopravy směřující do Paláce Stromovka	91

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa území městské části Praha 7.....	27
Obrázek 2: Symboly MČ Praha 7	28
Obrázek 3: Mapa území městské části Praha 3.....	29
Obrázek 4: Pohled z nároží ulic Vinohradská a Jičínská.....	30
Obrázek 5: Mapa území městské části Praha 1.....	31
Obrázek 6: Fotografie Palladia	32
Obrázek 7: Vizualizace obchodního centra „Sparta“	35
Obrázek 8: Vizualizace obchodního centra Vltavská	36
Obrázek 9: Grafické vyjádření umístění Paláce Stromovka a dalších plánovaných staveb	37
Obrázek 10: Původní vizualizace projektu	38
Obrázek 11: Současná vizualizace projektu	39
Obrázek 12: Organizační struktura MČ Praha 7.....	132

Seznam tabulek

Tabulka 1: Charakteristiky lokality Praha 7 – přehled	26
Tabulka 2: Charakteristiky lokality Praha 3 – přehled	29
Tabulka 3: Charakteristiky lokality Praha 1 – přehled	31
Tabulka 4: Přehled hodnot u všech tří nákupních center	59
Tabulka 5: Obyvatelstvo Prahy 7 podle věku - rok 2014	61
Tabulka 6: Obyvatelstvo Prahy 7 podle nejvyššího ukončeného vzdělání - rok 2014	61
Tabulka 7: Přehled dotazovaných respondentů	62
Tabulka 8: Přehled podílu vzdělanosti respondentů a obyvatel Prahy 7	63
Tabulka 9: Rámcová analýza rozhovorů - první část	64
Tabulka 10: Rámcová analýza rozhovorů - druhá část	65
Tabulka 11: Rámcová analýza rozhovorů - třetí část	66
Tabulka 12: Rámcová analýza rozhovorů - čtvrtá část	67
Tabulka 13: Struktura zastupitelstva městské části Praha 7	131

Seznam příloh

Příloha 1 – Rozhovory	107
Příloha 2 – Zastupitelstvo MČ Praha 7	121
Příloha 3 – K teorii kvalitativního výzkumu	134
Příloha 4 – Navazování komunikace developera s občany Prahy 7	136
Příloha 5 – Projekt	137

Přílohy

Příloha 1 – Rozhovory

Respondent 15

T: Jak dlouho žiješ na Praze 7?

R 15: *Ergo celý život.*

T: Za jakým účelem si myslíš, že navštěvují obyvatelé ostatních městských částí Prahu 7?

R 15: *Hele, tak kvůli parkům, kvůli těm jednoznačně a kvůli kultuře. To jsou asi dva hlavní důvody, proč jezdí zrovna sem.*

T: A je podle tebe dostatek prostoru pro kulturní a sportovní vyžití na Praze 7?

R 15: *Prostoru určitě jo. V kultuře spousta institucí a tak dále. Co se týče toho sportu, tak možná tady chyběj nějaký facility jako nízkoprahový hřiště a tak, ale jinak jako určitě jo.*

T: A pro nákupy?

R 15: *No, jako záleží jaký typ nákupu se tím myslí. Jako řekl bych, že jo, ale žádný velké obchodák zatím není, že jo. Takže jako takový ty světový značky a světový obchody tady nejsou. Ale nákupy potravin a dalších věcí jako tady jsou. Tady je maximálně možný v té tržnici, kde je největší farmářské trh a první, ještě než vůbec ten termín existoval, že jo. Takže jako jo, určitě je tady dost prostoru pro nákupy, ale ne takový to, že přijede turista a začne si tady nakupovat oblečení, to tady není.*

T: Doporučil bys svým známým život na Praze 7?

R 15: *Stoprocentně.*

T: A proč?

R 15: *No tak, protože je to tady hezký, architektonicky. Protože má Praha 7 velmi rozumnou a moudrou, poctivou vládu, takže je tady bych řekl stabilní prostředí politický. Protože sou tady ty dva veliký parky, takže zejména asi mladší lidi. Pro mladší lidi je to dobrý místo k životu, zároveň je tady docela klid, ale přitom je to kousíček od centra. Spíš se dá říct širší centrum Prahy, takže asi z těchto důvodů.*

T: A jak hodnotíš stav životního prostředí na Praze 7?

R 15: *No, to je široká otázka. Je tady moc tranzitní dopravy kvůli Argetinský nebo respektive, že tady vlastně začíná pražská magistrála, a proto je teda hodně tranzitu ze severu města, že jo směrem dál do centra. Pak je tady samozřejmě Veletržní ulice. Blanka pochopitelně, vzhledem k tomu, že nebyly provedeny žádný návazný opatření povrchový, tak ničemu téměř nepomohla. Jako na tý Veletržní snížila dopravu, ale to už se zase postupně navyšuje, i když teda u Veletržní jsme aspoň stáhli jeden pruh dopravní, takže jako to trochu nějaký smysl mělo, ale to měla být opatření, která měla být spuštěná společně s Blankou po celý Praze nebo v těch místech, kde se dá jet Blankou, protože ty auta je potřeba do toho tunelu prostě nacpat jako. No a jinak tak. Snažíme se tady hodně pracovat na zlepšení úklidu. Je pravda, že je tady hodně psích exkrementů, protože je tady strašně moc psů a zároveň kvůli těm dvěma parkům sem jezdí spousta lidí venčit. Takže tohleto je docela problém, na kterej si myslím, že řeší Praha 7 víc než většina městských částí. Jinak na Prahu 7 má velkej vliv to, že je takzvanej tepelnej ostrov, kterej dejme tomu pokrývá imaginárně to užší centrum Prahy, což znamená, že je tady celoročně o něco větší průměrná teplota, třeba jako o jeden stupeň. A vzhledem k tomu, že je tady málo vodních ploch a tak dále, ale i když sedmičku obklopuje Vltava a jsou tady ty parky a tak dále, tak prostě v těch horkejch měsících, kdy jsou ty tropický dny, což znamená teplota nad třicet stupňů, tak je tady docela jako velký horko, no, ale to je problém každý souvislý zástavby, že jo no, takže asi takhle.*

T: A vnímáš nějaké problémy na Praze 7?

R 15: *Jo. Jak jsem říkal, ta doprava to je problém, to je problém celý Prahy. Parkování je velkej problém. Je tady o dvacet pět procent víc vydaných parkovacích karet, než je parkovacích míst. To znamená, že se tady těžko parkuje a snižuje to spokojenost obyvatelstva, že jo, protože lidi prostě nemaj kde zaparkovat. Je to neřešitelný problém, protože lidi maj prostě moc aut. Těžko se to lidem vysvětluje. Není možný, není v nikoho silách navýšit kapacitu o čtyři tisíce míst. Ted' by se to trochu, dejme tomu, mohlo vyřešit tím, že na Letenský pláni v rámci Blanky budou zpřístupněný garáže. Bude tam asi šest set míst pro rezidenty, ale je otázka, kdo bude ochotnej to platit, a přece jenom už je to trošičku z ruky, takže nevím. Ale parkování je určitě problém, jak jsem říkal no. Pejškaři nebo nepejškaři, ale psí exkrementy jsou docela problém. Velkej problém, kterej řešíme a kterej se neustále zmenšuje, je tady nedostatek místa ve školkách, návazně během pár let*

budeme muset řešit nedostatek míst v základních školách, to je docela velkej problém. Nevýhoda Prahy 7 je, že je to jedna ze tří nejdražších čtvrtí v republice. To znamená, že jsou tady extrémně drahý nájem, extrémně drahý nemovitosti, což taky významně ovlivňuje demografickou skladbu obyvatelstva, protože ta se mění. Stěhují se sem zejména mladý bohatý lidi, naopak starší lidi a sociálně slabší lidi odtud mizí, takže dochází ke gentrifikaci té městský části, který je docela těžký zabránit, protože Praha 7 má ve svém vlastnictví hrozně malou část bytovýho fondu, protože se ho dost divoce a levně zbavovala v minulosti. Takže není možný ten trh s nemovitostma nějak jako politicky, politikou svojí ovlivňovat. Docela velkej problém jsou tady grafiti, je tady opravdu počmáranej každej barák. Vzhledem k tomu, že polovina sedmičky je památková zóna, tak to jako majitelé domů opravdu hodně štve, taky těžko řešitelný upřímně řečeno, protože je tady poměrně živěj noční život a to prostě tenhle ten jev přitahuje. Asi dalším velkým problémem je, že jsou tady velký rozvojový území, který ta obec nemůže moc ovlivňovat, jakým způsobem tam ten rozvoj bude probíhat, hlavně teda nádraží Bubny, kde má vzniknout vlastně nový centrum Prahy ve výhledu deseti až dvaceti let a zároveň, že třeba Praha 7 je nemá v majetku a tím pádem nemá vliv na výstavbu Výstaviště, Holešovickou tržnici, Letenskou pláň, Stromovku. A komunikace mezi Prahou 7 a magistrátníma organizacema, který spravujou ty území, jako je velmi špatná nebo úplně nulová, takže se pak stávají věci, jako že na stráni, kde se čtyřicet let v kuse sáňkovalo ve Stromovce, tak se najednou objeví plot, o kterým jsme vůbec nevěděli.

T: Na Kolíkách, že jo.

R 15: *Jo, no na Kolíkách. Na to se prostě nikdo té obce nebo těch občanů neptal, což je jako úplně špatnej přístup. I když je pravda, že to teda lidi nějak, to využili jako jiným způsobem, že si tam přivázali sáně nebo to používaj na odkládání termosek a pověšej si na to batoh a tak. Stejně to přelezou, ale je to prostě nesmysl. To je jenom příklad toho, jak se dost blbě komunikuje s organizacema podřízenějma hlavnímu městu a mimo jiné to prostě vyvolává nespokojenost obyvatelstva s radnicí Prahy 7, která to bohužel moc ovlivňovat nemůže a není možný to lidem vysvětlovat, protože pro běžnýho člověka je těžký jako rozlišit, když je to našem území, jako kdo vlastně za to zodpovídá no.*

T: A jaké to téma vnímáš jako největší problém?

R 15: *No, myslím si, že fakt největší téma je čistota a parkovací místa, to nám vychází i z třeba z fóra zdravých měst, který pořádáme a z různých veřejných jednání s lidma a z komunikace, tak jako tyhle ty dvě věci no.*

T: Tak a máš pocit, že spolupracují zastupitelé s občany Prahy 7?

R 15: *No určitě. Jsme jako velmi otevřeni a fakt jako má kdokoli možnost s čímkoliv přijít a nějak to řešit i s radníma a taky každé radní Prahy 7 je členem Letenský party, což je facebooková skupina teďka už asi o devíti tisíci lidech, z nichž bych řekl, že velká většina je opravdu z Prahy 7, což víc lidí, než co chodí k volbám kolikrát teda. A tam fakt každé z místních politiků reaguje pomalu na každou blbost, jo. A to je jako jeden z kanálů, ale je to příklad toho, že fakt jako jsme otevřený opravdu hodně. A teď opravdu i menší věci se snažíme řešit nějak jako s veřejností.*

T: Takže občan dokáže ovlivnit rozhodování zastupitelstva?

R 15: *No určitě. Taky máme mimo jiné na začátku jednání zastupitelstva pevně zařazený bod dotazy a připomínky občanů, který mají možnost, ještě než vůbec začnou všechny zařazený body, se vyjádřit. Pak mají ještě od šesti zařazený další dobu na dotazy a připomínky občanů, jednání zastupitelstva je od pěti, takže každé může vystoupit, s čím chce. To tady v minulosti neexistovalo, celý zastupitelstva streamujeme na webu live, takže je to možný sledovat i on line, jsou archivovaný. Jednání všech komisí, rady jsou veřejný, kromě dejme tomu třeba sociální komise, když se řeší nějaký citlivý osobní věci, ale jinak je všechno veřejný. Moc velké zájem o to teda není, upřímně řečeno, ale ta možnost jako pro občana přijít na radnici na jakýkoliv jednání komise, je. No, takže bych řekl, že v tomhle jsme velmi otevřený.*

T: A pokusil ses někdy zapojit do spolurozhodování na Praze 7? V tvém případě tedy v době, kdy jsi nebyl v zastupitelstvu?

R 15: *No, před určitě. Já sem se podílel za prvé jak na referendu za nepředraženou radnici, který se tady po mnoha peripetiích úspěšně zrealizovalo, to byl jako velmi významnej počin a ostatně má dneska pokračování v tom, že jsme tu radnici opravu podle toho referenda pořídili za dejme tomu za pětkrát menší cenu, než za kterou se měla pořídít. Byl tam ohromnej prostor pro korupci, kterej jsme eliminovali a tak to byla jedna z věcí. Pak jsme tady vedli kampaň za Prahu 7 bez heren nebo za referendum o Praze 7 bez heren, ta byla taky úspěšná, i když to referendum nesplnilo kvórum, tak jsme stejně vlastně*

donutili zastupitelstvo, aby tu vyhlášku iniciovalo na hlavním městě. Zabránili jsme tady prodeji pozemku pod budoucím, teoreticky budoucím Palácem Stromovka, kterej tehdejší zastupitelstvo chtělo prodat za směšnou cenu. To bylo hodně narychlo, tak to měl bejt prostě kšeft a jako reálně to chtěli provdat tak za třetinovou hodnotu tržní ceny toho pozemku. Jo a navíc teda je to nesmysl vůbec ten pozemek prodávat, ale když už teda, tak takhle. No a jinak spousta nějakých věcí, co jsme jako aktivisti pořád někde stáli s peticema a já sem teda jako skrze Zelený jsme tady měli zastupitele, ale v dřívějších dobách tady za vlády ODS bejt opozičním zastupitelem se rovnalo bejt jako běžným občanem, takže možnost úplně nulová se nějak účastnit, včetně jednání komisí a tak dále, nebylo to prostě možný, nebylo možný zařadit jakýkoliv bod na jednání zastupitelstva atd., takže to i skrze to jsme měli aspoň trochu přístup k nějakým informacím, tak jsme některý věci věděli aspoň trochu dopředu, mohli jsme se na to připravovat. Ale tak jak jo, takhle jsem se zapojoval.

T: Už jsi o tom sám mluvil, ale říká ti něco projekt Palác Stromovka?

R 15: *To říká no, to mi říká hodně.*

T: A jak ses o něm dozvěděl?

R 15: *Hele, já možná jsem se o něm poprvé nějak víc dozvěděl právě v době, kdy se měl prodávat ten pozemek pod tím. Což je dejme tomu čtyři pět let zpátky. Ono už to rozhodnutí padlo už v roce 2002, kdy se podepsala poprvé nájemní smlouva, ale to jsem tehdy vůbec neregistroval a myslím, že v té době, kdy vlastně ten Lordship jako ten investor té stavby začal rozjíždět nějakou PR kampaň, že se objevily poprvé ty vizuály té šílený stavby, tak to už sem to začal registrovat, že se něco takovýho chystá.*

T: Souhlasíš s výstavbou?

R 15: *V té podobě, v jaký je to navržený, tak ne.*

T: Zúčastnil ses někdy nějaké akce proti výstavbě?

R 15: *No určitě zúčastnil a měli jsme to i ve volební kampani jako jedno z témat, že nechceme takovejhle Palác Stromovka. Taky jsem se mimo jiné účastnil několika jednání s téma investorama, o tom, co se s tím bude dál dělat a podepsal jsem různý petice a tak dále. Takže rozhodně účastnil a účastním se doteď.*

T: Jaké by podle tebe mohlo být alternativní využití toho pozemku?

R 15: *Já nevím, jestli vyloženě by bylo nějaký alternativní využití. Ono spíš jako mně a většině, řekl bych lidí, vadí ta podoba a forma té budovy, protože ta absolutně nerespektuje okolní zástavbu, vůbec se tam nehodí. Měla by být o tři až čtyři patra vyšší než okolní budovy, což znamená, stala by se vlastně dominantou čtvrti a zároveň opravdu je to mrská architektura, krabice a válec. Vzhledem k tomu, že jsme rezidenční čtvrť, zejména Letná je kolem sto let starých domů, tak tímto způsobem na dalších sto let si zničit tvář té čtvrti tady opravdu málokdo chce. Ale my s nima teďka jednáme o tom, že se tvar té budovy zásadně změní, tak aby to byla normálně bloková zástavba. Mimo jiné taky proto, aby to mohlo být adaptovatelný třeba pro jiný účel, protože docela pochybuju, že to bude nějak rentabilní, tam provozovat obchody, protože je to dopravně nedostupný. Je to v rezidenční čtvrti, je to jako kousíček od Palladia a tak dále. Nevím, jestli to může být. Většinou tyhle projekty na takovýchle místech moc úspěšný nebyly, takže si tipuju, že by to bylo podobný. No nicméně se tedy řeší, že by se úplně změnil tvar té budovy, ale samozřejmě by to nadále bylo obchodní centrum. Nevím, jestli by tam něco jiného vzniklo, těžko říct. Teďka teda Dolínek, radní pro dopravu na hlavním městě, tak vypustil, že by to mohlo koupit hlavní město, ten projekt nebo ten pozemek od Prahy 7, ale já si myslím, že za tím moc nebyl žádný rozmysl, že to tak jenom plácl. A co by se tam dělo, nevím. Jako ono by se tam docela hodilo, kdyby v těch podzemích patrech byly garáže, abychom přece jenom tam nacpali zase nějaký parkování pro rezidenty a nahoře jako, co by mohlo vzniknout, tam je to docela špatný místo, protože je to mezi dvěma docela frekventovaněma silnicema, takže z hygienických důvodů by tam bylo dost komplikací pro nějaký lidový projekty, asi by to bylo řešitelný, ale dost těžko. Bylo by to o to dražší, protože opravdu je tam hodně špatnej vzduch. Není tam možný provozovat školku a takovýchle věci tam nelze, ani bydlení ostatně. Což taky vtipný, že Palác Stromovka lze veřejnosti silně, protože tvrdili, že tam budou doktoři i školka, byty a policie a nic z toho, podle toho jejich návrhu, by tam hygiena nepovolila, nic takovýho tam být ani nemůže. Kdyby se to změnilo na blokovou výstavbu, tak dovnitř by mohlo být bydlení, mohl by tam být nějaký parčík v tom vnitrobloku a tam by takovýchle věci fungovat mohly no.*

T: A jaký má podle tebe Palác Stromovka výhody?

R 15: *Žádný výhody už hlavně kvůli té dopravě, protože je to nejmíň dvě stě padesát metrů, možná víc, spíš třeba čtyři sta metrů od nejbližší zastávky veřejný dopravy. Navíc teda, kde*

jezdí jedna jediná tramvaj a je to do kopce, takže tam se předpokládá, že tam budou jezdit auta. Obyvatelstvo Prahy 7 rozhodně nestačí pro rentabilitu toho projektu, takže je potřeba, aby tam jezdilo hodně lidí i z jiných čtvrtí nebo turistů. Ergo jako by tam museli jezdit auty, ergo by se tady zase výrazně zvedla doprava, což jako rozhodně nechceme. Nevidím v tom žádný pozitivum, žádný. Možná jediný, že se tady trochu zvýší konkurenceschopnost v oblasti supermarketů, protože jak Letenská Billa, tak ten spodní Albert jsou dost špatný.

T: Jak komunikujete s developerem nebo s tím investorem?

R 15: *No, my komunikujeme s jejich českýma zaměstnancema a s architektem. Snažíme se nějak si sladit stanoviska, což je dost těžký, a jedná se o možnosti změny té stavby, která by Praze 7 docela vyhovovala a snažíme se najít nějaký konsensus. Není to samozřejmě jednoduchý, protože jim už se ten projekt hrozně vleče, jsou docela ve ztrátě bych řekl teda. Tipnul bych, že už teďka tuší, že na tom, že budou rádi, když na tom neprodělají a samozřejmě oni by nejradši tam postavili to, co tam je teď. Pro ně by to byla velká komplikace, kdyby se to muselo měnit a ten proces by v ideálním případě mohl trvat jenom dva tři roky, ale taky mohl trvat ještě jako mnoho dalších několik let. Takže si tak navzájem vyhrožujeme soudy a tak. A scházíme se mezitím, no.*

T: Když říkáš, že tam podle tebe bude větší dopravní zatížení. Myslíš si, že to bude mít i větší zátěž na životní prostředí?

R 15: *No jednoznačně.*

T: O kolik si myslíš, že tam bude denně jezdit víc aut?

R 15: *Ono se to nedá přesně odhadnout, ale aby jim se to vyplácelo, tak by potřebovali takovejch čtyři tisíce aut denně. Nebo v nějakým takovým řádu, což je ale opravdu jako výrazný navýšení dopravní zátěže v týhle oblasti. Fakt jako každá tisícovka aut je znát.*

T: Na příkladu oxidu uhličitého, kolik si myslíš, že ta suma aut, co tam přijede, vyprodukuje množství toho oxidu uhličitého? Do padesáti kilo, nebo mezi padesáti a stem kil, nebo nad sto.

R 15: *Jako ročně?*

T: Denně.

R 15: *Já nevím, kolik vyprodukuje jedno auto?*

T: Je to třeba u benzínové jedna dvojky přibližně sto devět gramů na kilometr.

R 15: *Ježíš to je strašně moc. V tom případě si myslím, že to bude několik set kilo.*

T: A zasahuje do té stavby nějak magistrát, nebo to je všechno na Praze 7?

R 15: *No, má to nějaký vliv, protože třeba například vydává územní rozhodnutí a tak dále, takže ano. A teď teda do toho zasahuje i ústy člena rady hlavního města tím, že prohlásil, že by to mohl magistrát koupit, což je zase trošku jiný typ zásahu. To není úplně institucionální nějaký systémový zásah. Ale samozřejmě do toho zasahují všechny možné úřady a organizace, který spadají pod hlavní město a který jsou jako povolány nebo mají povinnost se k takovýhle stavbě nějak vyjadřovat, takže doprava a podobný věci, je všechno na celo pražský úrovni.*

T: Je na tom podle tebe něco špatně, nebo je to dobře?

R 15: *Že do toho zasahuje magistrát?*

T: Ano.

R 15: *No, tak to by bylo asi na delší povídání, ale ten vztah městský části a hlavního města je docela pro městský části nevýhodnej. Městská část je o dost míň, než běžná obec, má podstatně méně kompetencí a peníze, teda daně nebo rozpočtový určení daní určuje zákon, ale rozděluje je hlavní město. Ta městská část nemá ani možnost vydávat vyhlášky a tak dále. Takže opravdu jako městský části jsou v nejslabším právním postavení ze všech obcí. A navíc ono je to takovej paradox, protože Praha jako hlavní město je obec a zároveň kraj, má vlastní komunální volby, nevolí se při krajských volbách, no a jako běžně v krajích jsou ty kompetence jasně rozdělený. O něco se stará kraj, o něco se starají ty obce. Tady je prostě komplikovanější, protože ty městský části všechny spolu sousedí a je to pořád jedno město, takže spousta věcí je třeba řešit úplně komplexně a to zároveň znamená, že potom ty jednotlivý městský části mají malej vliv a třeba na Praze 7, kde v podstatě většinu území spravuje hlavní město a dost často se vůbec neptá na názor ty samosprávy nebo ty nižší jednotky samosprávy, tak to prostě často vede k docela špatnejm výsledkům.*

T: Máš pocit, že dnes mohou více občané rozhodovat o svém okolí, než tomu bylo dříve?

R 15: *Jak kde, tady jo. My jsme teďka schválili strategický plán rozvoje Prahy 7, kterej jsem vlastně já dodělával a mimo jiné jsem psal implementaci tý strategie a tam jsou jasně zavedený participativní principy, kdy fakt jako. Každý rok se sbírají podněty od občanů, ty se nějakým způsobem posuzují. Zjednodušeně řečeno, má každý občan možnost navrhnout projekty, který by ta městská část měla realizovat, a jako každý návrh, kterej má aspoň trochu racionální základ, tak prostě bude zváženo a může být realizované, což je docela unikátní bych řekl. Málokde je to takhle přímo implementovaný do strategie tý obce.*

T: Chceš ještě něco dodat k rozhovoru?

R 15: *Nevím, asi už nic.*

Respondent 20

T: Jak dlouho žijete na Praze 7?

R 20: *Celý život.*

T: Za jakým účelem si myslíte, že navštěvují obyvatelé ostatních městských částí Prahu 7?

R 20: *No tak, teď bych řekl především kvůli hospodám. Ale tak jako zahrádky bych vyzvedl a taky jsou tady krásný parky, že jo. Letenský sady, Stromovka, tak to si myslím, že jsou hlavní důvody. Pak na pláni cirkus, Sparta fotbalová a hokejová, ale ta už tam není.*

T: Je podle vás dostatek prostoru pro sportovní a kulturní vyžití na Praze 7?

R 20: *Sportovní a kulturní vyžití?*

T: Ano.

R 20: *Tak v Letenskejch sadech je tenis. Pak je tam ten ovál na fotbal a nohejbal. Ty jsou přístupný, ale jinak co se týče kulturního vyžití, tak to si myslím, že je tady slabší. Nějaký divadlo nám tady třeba chybí, dole je nějaký, ale to taky slabší. Kulturní vyžití nic moc. Ale ten sport, to si myslím, že je tady toho hromada, díky těm parkům, kde se dá dělat ledacos, běhat, jezdit na kole, na bruslích.*

T: A dostatek prostoru pro nákupy?

R 20: *No, to za nic nestojí. Tady je jenom ta Billa a pak jsou tady místňáci. Jako u místňáků nakoupím, co chci, ale za jiný ceny než v nákupáku.*

T: Doporučil byste svým známým život na Praze 7?

R 20: *Určitě.*

T: Proč?

R 20: *Já to tady mám moc rád. Já si myslím, že je tady rozumnej poměr obyvatel na prostor, že tu nejsou takový ty králíkárny, že tu nejsou baráky víc jak pět pater. Jsou tady široký ulice. Sou tady dva parky. Mám to tady rád.*

T: Jak hodnotíte stav životního prostředí na Praze 7?

R 20: *Docela dobře. Docela pozitivně, já se v tom moc nevyznám, ale když to srovnám z pohledu lajckýho. Což je nějaká čistota ulic a nějakým způsobem jak se teď starají o tu Stromovku a sady, tak to se mi líbí, že docela jede. A teď když přihlédnu k Letenské partě, tak to je šikana na druhou, kdy v podstatě každé se bojí vyhodit vajgl nebo nesebrat to po psovi. Je to tak, aby ho někdo nenatočil a nedal to do skupiny, co má několik tisíc lidí.*

T: A jak hodnotíte dopravní situaci na Praze 7?

R 20: *Co se týče parkování, tak na nic. A co se týče nějaký průjezdnosti, tak s tou Blankou se to teď dost zlepšilo. Já si myslím, že to je v pohodě. Po Letný nemám problém v zácpách nebo po Praze 7. Ani v Argentinský tam dole, to není tak strašný, tam to docela jede.*

T: A dopravní obslužnost na Praze 7?

R 20: *Tak máme tady dvě metra kousek a všude jezdí tramvaj. Takže dobrý.*

T: Vnímáte nějaké problémy na Praze 7?

R 20: *Nějak mě nic nenapadá. No to parkování mně vadí a Billa. Ale jinak jsem s tím celkem v pohodě.*

T: Máte dojem, že s vámi spolupracují zastupitelé Prahy 7?

R 20: *Se mnou teda nikdo nespolupracuje ze zastupitelů.*

T: A dokážete tedy podle vás ovlivnit rozhodování zastupitelstva na Praze 7?

R 20: *Jo, ale nevím, kolik si berou.*

T: A zapojil jste se někdy do spolurozhodování na Praze 7?

R 20: *Ne. Vlastně jo, při těch volbách jsem podepisoval ty petice a tak. Ale jinak spíš ne, já sem pasivní stěžovatel. Pokud se toho nezúčastním, tak si na to můžu stěžovat.*

T: Cítíte možnost věci měnit, nebo máte spíš pocit bezmoci?

R 20: *Tak si myslím, že kdyby člověk chtěl, tak může něco udělat. Takovej ten blboun z Letenský party, takovej ten, co do všeho kecá a všechno tam komentuje, tak myslím, že ten ovlivňuje docela dost a je to jednotlivec. A proč ne. Myslím si, že u nás je to flexibilnější než v jinejch Prahách. Tady díky tomu, jaký zastupitelstvo máme nový, tak je těm lidem daleko blíž, já vím, že teď si někdo stěžoval na Facebooku, že dole okolo tý trati u Holešovic je to ošklivý a že je to plný vajglů a do čtrnácti dnů to tam bylo uklizeno. To je prostě přímý ovlivnění. Ten Čížinský, ten si ho hned vzal, dali si na sebe kontakt, on se u něj zastavil, hned to probrali a udělali nějaký opatření. To se prostě jinde nestane. Takže myslím si, že jo. Tady je to obzvlášť ještě výrazný, ale to je otázka dalších voleb. Jako komunikace s lidma je tady super. Myslím si, že je to právě kvůli tomu přístupu na sociálních sítích. Jsou prostě schopný se bavit a sledujou to.*

T: Říká vám něco projekt Palác Stromovka?

R 20: *Ano, něco mi to říká.*

T: Jak jste se o něm dozvěděl?

R 20: *Prvně asi z tý petice, co byla.*

T: A souhlasíte s výstavbou?

R 20: *To je těžká otázka. Já jsem někde uprostřed. Spoustu lidí říká, super, potřebujem tady něco, co bude nabízet potraviny ve větším množství, kam si můžu zajít, nechám tam někde děti, zajdu si ke kadeřníkovi, nakoupím zboží za velkoobchodní ceny nebo za velkoobchodnější ceny a prostě klasickéj obchodák. A jiný zase říkaj a s tím taky souhlasím. Přitáhne to sem, kriminalitu, bezdomovce, větší dopravu a to všechno tady bude. Takže má to svý pro a proti.*

T: Zúčastnil jste se někdy nějaké akce pro výstavbu nebo proti výstavbě?

R 20: *Ne, nikdy. Ale teď jsem četl nově, že jednaj o tom, že by to od tý společnosti odkoupili a že by tu díru normálně zasypali a udělali tam parkoviště.*

T: Měl byste třeba zájem komunikovat s developerem ohledně té stavby? Popřípadě jak.

R 20: *To teda rozhodně nechtěl.*

T: Jaké by podle Vás mohlo být alternativní využití toho pozemku? Kdyby se to třeba nepostavilo.

R 20: *Původní projekt někde okolo roku 2006 byl takovej, že to chtěli německý investoři. Chtěli tady udělat školu a mělo tady bejt něco uměleckýho nebo t něco takovýho. Měli tam bejt i kancelářský prostory, tak to je třeba za mě dobrý využití. Samozřejmě ideální využití je nějakaj parčík, ale jako parkoviště by mi taky nevadilo.*

T: Když jste říkal, že bude větší doprava. Myslíte, že to bude znamenat větší zátěž na životní prostředí?

R 20: *To si nemyslím. Tak vliv to samozřejmě mít bude, ale ne nijak zásadní.*

T: A o kolik si myslíte, že by tam mohlo jezdit víc aut? Nabídnou tři možnosti. Do tisíce. Mezi tisícem a dvěma, nebo nad dva tisíce. Je to denně.

R 20: *Asi do tisíce. To je hroznejch aut. Myslíte, že nad dva tisíce je to reálný?*

T: V tom projektu se počítá s tím, že to bude přibližně dva tisíce tři sta aut denně.

R 20: *No, tak to jsem proti. Dva tisíce tři sta je moc. Jenom tisíc aut je šílený. Každý auto má tak tři metry, dav tisíce tři sta aut to je sedm kilometrů fronta stojících aut. To je šílený. To už je fronta za Prahu.*

T: A s tím mám i otázku, kolik si myslíte, že tenhle počet aut vypustí oxidu uhličitého do ovzduší. Jedná o jeden nejznámějších plynů.

R 20: *Ano, ten znám, ale nedokážu říct.*

T: Mám zase tři možnosti. Do padesáti kilo. Mezi padesáti a stem kilo, nebo nad sto.

R 20: *Nad sto kilo.*

T: A myslíte si, že do stavby zasahuje magistrát, nebo je to vše v kompetenci Prahy 7?

R 20: *Ne, zasahuje do toho určitě magistrát. Dyť oni to poslali k vyšší instanci tenkrát. Oni jim řekli, že je to neplatný, protože je na delší dobu než sto a let a zákon dokonce uvádí, že to nemůže být na delší dobu než padesát nebo ne neurčitou, nájemka. Oni řekli, je to na dobu neurčitou a my vám to vypovíme, oni to zase hnali k vyšší instanci na magistrát a ty je poslali pryč, že jo. Řekli ano, je to nájem na tuhle dobu.*

T: A je podle vás na tom něco špatně, že do toho zasahuje magistrát, nebo to tak má být?

R 20: *Není. Tak je to nejvyšší instance a je to podle zákona, tak to má být.*

T: Máte pocit, že dnes mohou občané více rozhodovat o svém bydlišti, než tomu bylo dříve? Myslím tím o svém okolí, ne místě, kde budou bydlet.

R 20: *Určitě. Dneska se dělají takový ty skupiny, který se odhodlají a jdou čistit ulice a teď vznikají různé zahrádky v Ovenceký nebo dole na Vlatvský, to si lidi ovlivňují sami a myslím si, že do toho teď dost šlapou, ale to je prostě spojený s tou Letnou. Myslím si, že jinde to takhle není.*

T: Chtěl byste ještě něco dodat k tématu nebo rozhovoru?

R 20: *Ani ne.*

Respondent 21

T: Jak dlouho žijete na Praze 7?

R 21: *No. Od druhý třídy, to nevím, kolik mi mohlo být. Osm. To už bude dvaadvacet let. Ty jo, to už je takhle dlouho. Tak dvaadvacet let no.*

T: Za jakým účelem si myslíte, že navštěvují obyvatelé ostatních městských částí Prahu 7?

R 21: *Za jakým účelem. Tak určitě Letná tady je, Stalin. Letná, Stalin potom Sparta, fotbal. A to je asi tak všechno. To tak vidím, asi nahoře jen ta Letná.*

T: A máte pocit, že mohou občané rozhodovat o svém bydlišti více, než tomu bylo dříve? Nemyslím tím, že si můžou vybrat, kde budou bydlet, ale o tom okolí, kde bydlí.

R 21: *Nemyslím si, nezasahoval jsem do toho nějakým způsobem ani nevím, kde by se to dalo nějak rozhodnout, jestli můžu mít strom tady nebo tam. Netuším, kde by to tak mohlo, asi nějaká nástěnka na úřadě.*

T: Myslíte, že by se to mělo změnit?

R 21: *Určitě. Potřebuju víc zeleně. Když vykouknu z okna, tak vidím jen asfalt.*

T: A co by se teda mělo změnit?

R 21: *Určitě nějaká taková větší otevřenost toho úřadu, když se něco bude rozhodovat, tak aby to dali na facebook, ne jenom na nástěnku třeba. Nebo poslali něco do schránky, nevím, jestli to posílají v tom buletinu s tím, že se bude něco dít. A možná. No to je všech s tím, že když já budu něco chtít, tak to tam pošlu.*

T: A je podle vás dostatek prostoru pro kulturní a sportovní vyžití na Praze 7?

R 21: *Jo. Ano. Letná, Stromovka, to je dostačující úplně bohatě.*

T: A pro nákupy?

R 21: *Pro nákupy, to si nemyslím, že by tady něco velkého jako bylo a nevím, jestli by se sem ten dokázal vůbec dát, jestli sem vůbec zapadne ten velkej shop, kterej je tady plánovanej. To netuším. To jako nákupy určitě ne, jako ty větší. Takový ty denní jo, protože Milada je dostačující a na takovej ten velkej nákup asi ne. To všichni stejně jezdí do Letňan.*

T: Doporučil byste svým známým život na Praze 7?

R 21: *Samozřejmě.*

T: Proč?

R 21: *Protože je tady krásně. Je Stromovka tady, že jo. Stromovka a Letná. Je blbý, když člověk vyjde z baráku a cítí psy, to je blbý, ale když už přijdu do tý Stromovky, tak je to prostě všechno zelený, krásný.*

T: Vnímáte nějaké problémy na Praze 7?

R 21: *Problémy. Parkování. Velký problém parkování, nemůžu zaparkovat svými třemi auty. Určitě psi bobky, to je strašný. Ty tady všechno očůrají a i tu druhou potřebu vykonají. A co ještě se mi nelíbí. A to je asi všechno. Parkování a psi, protože zeleň tady je, s děckama máme kam jít ven, když jdem dál do Stromovky, tak to se to všechno rozpustí a rozprchne, to je v pohodě.*

T: Máte pocit, že s vámi spolupracují zastupitelé Prahy 7?

R 21: *Nevím v jakém smyslu jako?*

T: Jestli máte pocit, že můžete do něčeho zasahovat?

R 21: *To asi ne. Nečtu ani ten Hobuleť, to občas jen tak prolitnu, takže nevím, jestli tam něco píšou, že by se mohlo něco změnit, tak se změní, kdyby se muselo něco změnit, tak běžte tam a tam.*

T: Na to navazuje otázka, jestli podle vás dokážete ovlivnit rozhodování zastupitelstva na Praze 7?

R 21: *Asi ne.*

T: Pokusil jste se do toho rozhodování nějak zapojit?

R 21: *Ne.*

T: A cítíte možnost věci měnit, nebo máte spíš pocit bezmoci?

R 21: *Tak jelikož jsem líný, tak to asi nechám tak jako plynout. Protože jako kdybych se chtěl do toho zapojit aktivně, tak bych musel se nějakým způsobem dostat do toho kolečka toho magistrátu tady a tam něco jako posílat a bejt aktivní, tak jako na to tady nikdo nemá čas, že jo. Protože za to nejsem placený, jsem placený za to, že chodím do práce. A po večerech jako někomu ještě posílat maily nebo chodit na nějaký ty jejich porady, schůze, to asi ne.*

T: Je teda v něčem podle vás chyba?

R 21: *Ne, že by mě to nezajímalo, ale nemám na to čas. Jako zajímalo by mě to třeba, kdyby se tady hlasovalo o tom, jestli přibude parkovacích míst nebo jestli tady bude, jestli se tady vysázejí aleje stromů, to jo. To asi udělají nějaký referendum nebo něco a řeknou, to je jasný, tady můžete vysázet dvacet stromů. Tady jak jsou ty stromy u té lидуšky, tak něco podobného mi mohli udělat tady, no. Tím se asi sníží parkovací stání, že by nestála tak, ale tak.*

T: A představoval byste si nějak lepší fungování komunikace se zastupiteli?

R 21: *Lepší komunikace. Já fakt nevím, jestli třeba něco nepišou v tom Hobuletu. Na facebook nelezu. Tak nevím, jestli to je na facebooku a v Hobuletu. Tak by třeba v tom Hobuletu na úvodní stranu dát něco výstižnějšího, aby to jenom lidi nevzali a nezahlodili. Že by tam napsali třeba vysázíme stromy, bude víc parkovacích míst nebo bude levnější pivo na šachtě, cokoli. Kdyby to takhle komunikovali těm lidem tady na sedmičce a přes ten Hobulet ideální plátek.*

T: Jak hodnotíte stav životního prostředí na Praze 7?

R 21: *Hodně aut, velká prašnost. Takže tady je to špatný u tý Bubenský, ale zas ta Stromovka to vynahradí. Tady ta Stromovka je super. Letná a Stromovka, jako kdyby tady ta sedmička neměla Letnou a Stromovku, tak není kam jít. Musím říct teda, když jsme bydleli ve Veletržní, tak jsme měli ložnici do dvora a to bylo ticho, a i když jsme otevřeli okna do Veletržní, tak to byl menší hluk, než když tady teď máme tu Bubenskou. Ta je víc frekventovaná, tady jezdí i nákladáky a kamiony, to ve Veletržní nejezdilo. Nějak ta doprava, no. Teď jak se postavil ten tunel, tak jsem nějak nepocítil, že by ty dopravy tady ubylo. Nepřijde mi to.*

T: A je podle vás možný nějak ten stav životního prostředí zlepšit?

R 21: *Stav životního prostředí. Možná jako víc stromů do ulic, jestli je to technicky vůbec možný, protože třeba tady ta Smaltovna, tak parkujou už na chodníku podélně, tam to asi nepůjde, ale kdyby tady do těch ulic dali víc stromů, tak by to sluníčko, co v létě páří na ty pomočený chodníky, tak by to tak nesmrdělo, nebylo by to tak rozehrátý. A vysoké poplatky za psy, protože těch psů by tady ubylo. Což by snížilo ten smrad a snížily by se náklady na úklid a možná fakt nějaký ty stromy do ulic. Ty stromy by byly fajn, to si myslím, že by bylo dobrý.*

T: Na otázku, jak hodnotíte dopravní situaci na Praze 7, jste mi už víceméně odpověděl.

R 21: *Tak málo parkovacích míst, protože to je zase způsobený tím, že Praha 7 vydala víc parkovacích karet, než je míst. To je nějakých tři tisíce, co jsem četl naposled. To je strašný. Ono je sedm a půl tisíce a devět tisíc karet vydali, nějak tak. Takže jako parkování. Průjezdnost kdyby byla menší, ten kdyby konečně zabral, tak by jezdilo míň aut, tak by to bylo fajn. Jinak jako tady dopravní situace, tak nějak relativně dobrá. Možná bych udělal stoprocentní pěší zónu z Milady Horákovy nahoru, aby tam vůbec neparkovala auta, což*

by lidi neskutečně nadávali, ale aby ta pěší zóna byla opravdu jako pěší. Aby tam jezdily jenom tramvaje.

T: Dopravní obslužnost na Praze 7 je dostatečná, nebo ne?

R 21: *Skvělý. Je tady metro Vltavská, tramvaj tady je, dostanu se z centra do centra, nahoru dolů, když jsem líněj jít na Letnou, tak tam vyjedu. Po třech zastávkách jsem na Hradčanský na áčku, to je úplně skvělý.*

T: A říká vám něco projekt Palác Stromovka?

R 21: *Palác Stromovka, to je ten obchodák. To je ten nověj rybník, co tam je, vykopali díru a nic se neděje. No, Palác Stromovka podle těch vizualizací by to mohlo bejt hezký, ale nevím, jestli to vůbec zapadne to toho koloritu, co tady je, protože to jsou starý baráky a najednou tam vyšvihnou něco novýho. No, nevím, no. Parkování nevím, jak tam chtěj vyřešit, jestli to fakt poženou tři, čtyři patra dolu, tak oukej. Zase tady možná trošku zvýší traffic. Nevím, jestli v Palladiu se zvýšil, když to tam vystavěli, ale netuším. Kdyby tady byl ten Palác, nějaký obchodáky, ale nevím, co tam chtějí dát dolu za sámošku.*

T: Tesco by tam mělo bejt.

R 21: *Tesco jo. Jako veliký Tesco dobrý, lidi začnou chodit tam možná, ale malý Tesco je něco jako ten Albert tady, ten je strašnej. Takže jestli tam udělají nějaký kvalitní potraviny, tak oukej, protože tady na sedmičce všeobecně žijou cizinci a lidi, co maj trošku víc peněz, co se nebojí koupit kvalitní potraviny. Oni ty kvalitní potraviny stojí stejně jako ty špatný, akorát toho člověk koupí míň. Takže když v tom bude Tesco s nějakýma kvalitníma potravinami, nějaký kvalitní obchody typu, kde si budu moc koupit, nevím, košili, sako, nějaký boty a tak, no.*

T: Odkud o něm víte, o tom Paláci Stromovka?

R 21: *Chodím často okolo.*

T: A souhlasíte s výstavbou, nebo nesouhlasíte?

R 21: *Jelikož už je to rozkopaný, tak to tam asi dostavěj. Tomu nikdo nezabrání, to už bude někdo jako to. Ale kdyby to nerozkopali a postavili místo toho něco jinýho. Ale co zase tam postavít v tom cípu, že jo. Předtím bylo šrotoviště nebo výkup surovin nějakej, ne?*

T: No, tam byl úřad a za tím ten kousek byl ten výkup surovin.

R 21: *Jo, on tam byl vlastně ten oddací úřad a pak ten výkup. No, co tam jako místo toho, něco, co tady není. Bazén. Hřiště mezi dvouma magistrálama nahoru, to nevím. To nevím, co tam místo toho, možná byty. Ideální. Jo místo toho byty, protože se dá zajet do Letňan, do Palladia, pro velký nákupy dneska všichni jezdí do téhle velkéjch. Nebo si to lidi objednávají, už jsou líný. Přivezou to až k baráku. Takže kdyby to tam nebylo a radši postavili byty, startovací byty pro mladý lidi typu byt za milion, milion dvě stě něco takovýho, tak by to bylo super než nějaký honosný pět plus jedna za dvanáct milionů. Startovací byty ideální.*

T: Zúčastnil jste se nějaké akce pro výstavbu, nebo proti výstavbě Paláce Stromovka?

R 21: *Ne. Nevím, že by nějaká taková byla.*

T: Jaké jsou podle vás výhody Paláce Stromovka?

R 21: *Lidi nebudou muset jezdit tak daleko pro nákupy, pro větší, možná. To je asi tak jediný. Možná nějaký parkovací místa jestli tam vůbec platit. Asi možná nějaký větší výběr pro místní občany, když tam budou nějaký obchody, který by tam měly bejt. Což nevím teda, co tam vlastně všechno bude. Takže tam asi budou prodávat skejty, takže zkrachuje ten krámeček na rohu, budou tam prodávat koloběžky, takže zkrachuje ten krámeček nahoře u Einsteina, kola, takže ty, co to mají dole, tak ty taky. Jako může to mít vliv na ty malý krámečky, co jsou na Miladě Horákovy, tak se přesunou tam, no. A co potom na tý Miladě bude, no, Číňani, banky a pojišťovny.*

T: A negativa?

R 21: *Zvýšení dopravy. Ty lidi tam budou jezdit autem, nebudou tam chodit pěšky. Taky ty auta, co pojedou Blankou, to vytáhne ven. Tam vyjede a nepojede Blankou do Tróji, ale pojedou Veletržní, tady nakoupí a pojedou dál a pojedou do Bohnic tady tudy. Takže doprava, možná se tam budou stahovat bezdomovci a cikáni určitě. Nevýhody ještě. Určitě to bude velká konkurence pro ty malý podniky, který jsou na Miladě Horákovy a který teďka těží z toho, že jsou jedinečný a ty lidi tam přijdou a pokecaj si s tím člověkem, znaj ho a vědí, že mu ten salám prodal, protože ho ráno koupil a to prase zabil. Tady máme ze sušírny paní, která když tam jdeme, tak ta majitelka, s tou si prostě pokecáme, ještě nám to tam uroluje a je to tam super.*

T: Tam jsem nikdy nebyl.

R 21: *Tam je to dobrý, tam běžte. Musí tam bejt majitelka, ta je taková hubená, blond'atá holka, paní, holka nevím. A ta umí sushi z Havaje, je vyučená nebo ji naučil nějaký mistr sushi z Havaje a pecka. Fakt umí dobrý.*

T: A chtěl byste nějak komunikovat s tím developerem nebo se zastupitelstvem ohledně podoby a využití toho území?

R 21: *Myslím si, že to nemá asi smysl, protože to už je dávno daný. A do toho nemůžou už zasahovat ani památkáři a nic, to už je prostě daný, že to tam bude, že to bude takhle veliký a takhle barevný a že to bude mít takhle pater. Nějaký stavební povolení už asi je, na základě kterého běžej.*

T: A předtím než se rozhodovalo, před těmi čtrnácti lety?

R 21: *To už je tak dlouho?*

T: Počátek toho je v roce 2002.

R 21: *Čtrnáct let jo. Tak to asi jo. To asi dali na nástěnku na radnici na á pětku takhle do rohu a ještě to něčím přelepili a schovalo se to za nějaký jinej plakát. Asi jo, asi jo. Kdyby tam byly nějaký návrhy, tak určitě. Tak by se jim řeklo, že nahoře bych chtěl třeba dětský hřiště, že parkování ne tři patra, ale deset pater parkovacích míst, protože potřebujeme parkování. Jo a nějaký obchody asi ano taky, a jestli někdo bude preferovat Tesco nebo Albert, tamhle Billu. Takže něco takovýhoj no.*

T: Jak jste mluvil o tom, že to přivede víc dopravy. Myslíte, že to bude mít vliv na životní prostředí na Praze 7?

R 21: *Samozřejmě. Protože vyšší CO₂, větší smrad. Všichni budou startovat, parkovat, nadávat, bourat, takže tady budou furt policajti a záchranky. A hlavně když půjdeme s klukama nahoru, tak tam bude větší doprava, to ne, no. Ale nevím, jestli tam třeba nebudou elektrický nabíječky na elektroauta, to by mohlo jako trošinku zase zatraktivnit.*

T: A o kolik si myslíte, že tam bude jezdit víc aut denně? Mám tři možnosti. Zaprvé do 1 000 aut, nebo mezi 1 000 a 2 000 aut, nebo nad 2 000 aut.

R 21: *Určitě víc jak dva tisíce, určitě víc. Všichni jsou zhýčkaný líný, takže i Leteňáci tam budou jezdit autem, i když to budou mít kousek, asi nebudou chtít tahat ten nákup pěšky.*

T: A na tento počet aut zvýšení CO₂, který jste uváděl, by mohl kolik? Zase dám tři možnosti. Do 50 kilo. Mezi 50 a 100 kily, nebo nad 100.

R 21: *To je na kila? To vypustí ty auta tolik toho jo. To je hustý teda. To jsem teda netušil, že to auto takhle smrdí, protože já když mám na autě, kolik jsem ušetřil CO, když mi to vypíná motor a tam mám za týden ušetřený dvě kila. Takže to bude určitě nad sto, tam se musí zvýšit ta produkce. Bude to moc, protože tam ta doprava bude houstnout, zvedne se to. Hlavně Veletržní, ted'ka nahoru už je jenom jeden pruh. Takže to tam zase bude stát furt. To bude peklo, to tam všichni budou túrovat, to se zvýší určitě. Taky ty autobusy, co jezdí do Parkhotelu, těch tam jezdí docela dost, tak ty to taky zacpou, to bude pěkný.*

T: Myslíte si, že do stavby zasahuje magistrát, nebo je to vše v kompetenci Prahy 7?

R 21: *To nemůžu soudit, protože to vůbec neznám historii toho, co kdo podepsal, schválil a tak. Vůbec netuším. Ale asi jako všechny stavby budou mít nějaký úředníci něco za něco pomazáno, když to nějak dopadne nebo nedopadne a tak. Pozdrží papír trošku, razítko tam dá pozdíc než by měl a tak, známe to, jak to funguje. Jako bez pomoci úředníků by tam ten Palác ani nekopli, takhle. Já teda vůbec nevím, jak to mohli povolit památkáři tohleto. Protože ta radnice byla strašně stará, ta měla nějaký ráz nebo já nevím co, ale tak jako zbourat to a vyšvihnout tam nověj barák, když nepovolí vyměnit ani ty dřevěný okna tady ty. Nevím no, přijde mi to takové divné.*

T: Ještě něco k tématu?

R 21: *Kdyby udělala radnice nějaký mítink ve Stromovce na Letný. Hele, pojďme si pohovořit o něčem nebo prezentovat. Tady bude prostě něco novýho, vymysleli jsem toto, tak tam starosta se představil. Nebo tady na Letný ve Stromovce, třeba na dětský den, tam by mohli být skákací hrady, děti kopat do míče a tak. A u toho by mohli tyhle ty radní chodit a říkat, co bude a nebude a nějak to jako prezentovat. Jako přijde mi, že tady je hodně prostoru, ale málo akčního vyžití. Tady je pouť, ta odjede a výstaviště je prázdný. Ten spodek je úplně nevyužitej, ten, co se táhne dozadu až k průchodu do ZOO, tak je to úplně prázdný. Tam sou zarostlý kurty, tam by mohly bejt krásný hřiště, hřiště pro děti, nějaký ovál, kde by mohly běhat skákat, cokoli. Hlavně tam psi nejsou, tak je to tam čistý. Je to nevyužitá plocha, to jenom zarůstá trávou, kdyby půlku udělali pro psy, ať si tam psi běhají,*

tady kus pro děti, ať si tam běhají. Předtím, jak tam byli mezi těma stromama ty dřevěný baráky, tak to byla super akce. Jo kdyby tam bylo víc takovejch věcí. Nebo ten kousek jak grill park, super. Přijde mi málo jako málo akcí, jak pro děti, tak pro dospělé. Co si pamatuju, tak je tady Matějská, pak je tady nahoře, co jsme byli s klukama, ta letní Letná, pak tam bylo nahoře bruslení, ten ovál, to bylo skvělý. No a už mě nic víc nenapadá.

Příloha 2 - Zastupitelstvo MČ Praha 7

Zastupitelstvo je hlavním samosprávným orgánem městské části. Prostřednictvím přijatých usnesení rozhoduje o záležitostech náležících do samostatné působnosti městské části. Zastupitelstvo obce povinně zřizuje dva výbory - finanční a kontrolní. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná. Zastupitelstvo MČ Praha 7 má 29 členů. V zastupitelstvu jsou reprezentovány politické frakce a jejich členové podle výsledků posledních komunálních demokratických voleb. Jejich charakteristiky jsou uvedeny níže v tabulce č. 13. Rozložení politických sil a politická struktura členů MČ Prahy 7 umožňuje procesy, které souvisí s prosazováním participativní demokracie.

Hlavním výkonným orgánem zastupitelstva je rada městské části. Tvoří ji starosta, jeho zástupci a radní. Rada musí mít vždy lichý počet členů, který nesmí převyšovat třetinu členů zastupitelstva. Jednání rady jsou neveřejná. Rada MČ Praha 7 má 7 členů. Představení rady městské části a jejích jednotlivých členů je uvedeno v přehledu níže.

Tabulka 13: Struktura zastupitelstva městské části Praha 7

Pořadí:	Jméno:	Uskupení:
1.	Mgr. Jan Čížinský	PRAHA 7 SOBĚ
2.	MgA. Hana Třeštková	
3.	PhDr. Richard Biegel, Ph.D.	
4.	Ing. Kamil Vavřinec Mareš	
5.	Ing. arch. Kateřina Vídenová	
6.	Pavel Vyhnánek, M. A.	
7.	Pavel Zelenka	
8.	Ing. Aleš Navrátil	
9.	Ing. Jakob Hurrle	
10.	Ing. Karel Štolc, CSc.	
11.	Hana Holoubková	
12.	PhDr. Ing. arch. Lenka Burgerová	
13.	Pavel Škarecký	
14.	Mgr. Linda Sokačová	
15.	Ivan Smetáček	
16.	Mgr. Ondřej Mirovský M.EM	Koalice PRO 7: Strana Zelených Piráti SNK ED a NEZÁVISLÍ
17.	Mgr. Silvie Kratochvílová	
18.	David Večeřa	
19.	František Vosecký	TOP 09
20.	Miroslav Tutter MBA.	
21.	Ing. Richard Lehmann M.A.	
22.	Mgr. Petr Kubíček	ANO 2011
23.	Ing. Michal Hašek	
24.	Jan Svoboda	
25.	MUDr. Tomáš Kaštanovský	ODS
26.	Josef Neuberg	
27.	Petr Kantor	
28.	Mgr. Daniel Štěpán	ČSSD

Zdroj: www.praha7.cz

PRAHA 7 SOBĚ je největším politickým uskupením v zastupitelstvu MČ Prahy 7. Jedná se o lokální politické uskupení, nepůsobí tedy na celostátní úrovni jako klasické politické strany.

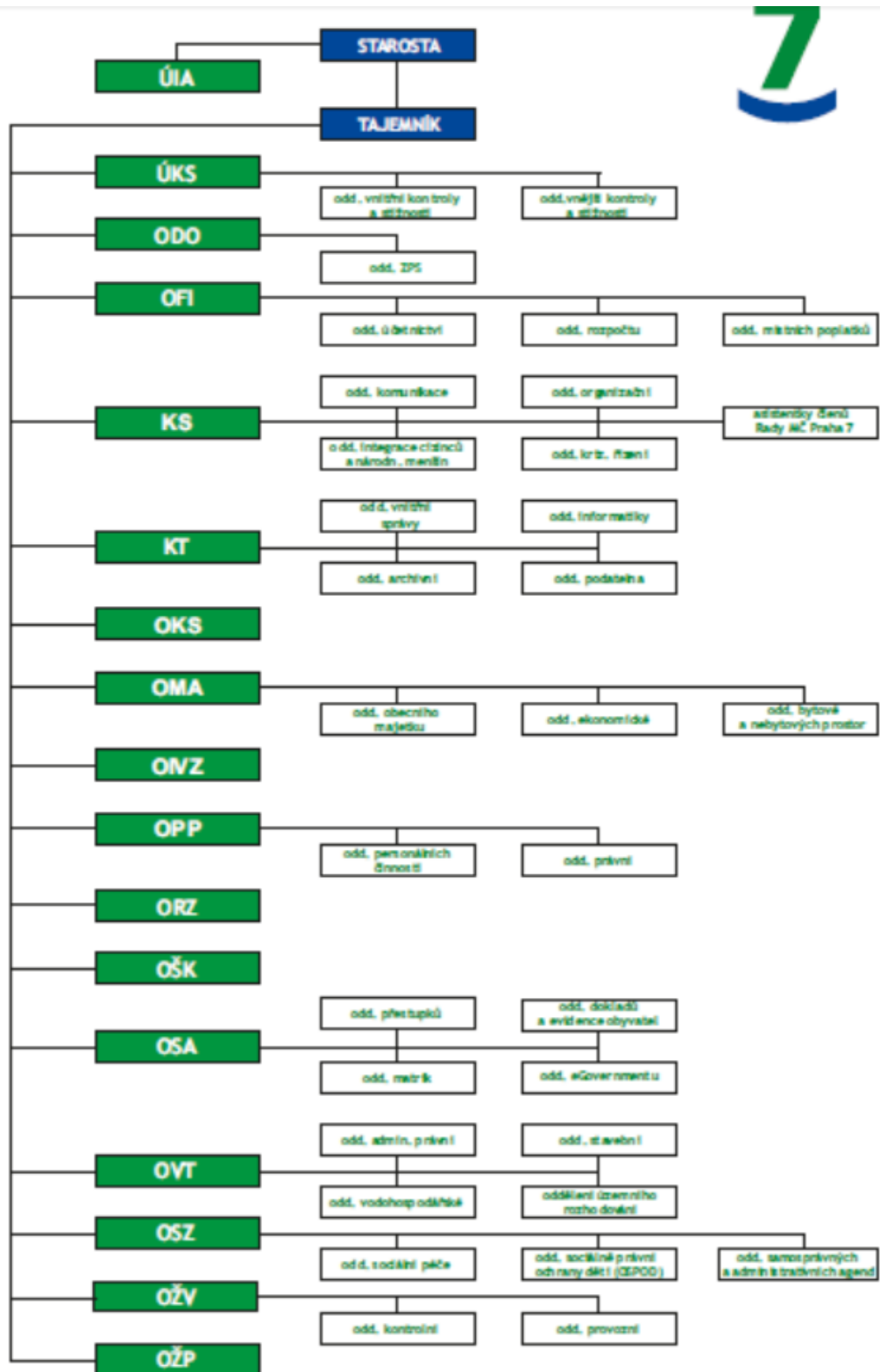
Další politická uskupení mají již menší podíl osob v zastupitelstvu MČ Prahy 7. Koalice PRO 7 je uskupením několika menších politických stran, které nebyly úspěšné na celostátní úrovni, ale prosadily se na komunální úrovni. Ostatní dva politické celky jsou představiteli politických stran, které působí na celostátní úrovni, obě jsou to politické strany se svým zastoupením v Parlamentu ČR.

Výčet politických uskupení v zastupitelstvu MČ Prahy 7 doplňují také dvě klasické politické strany, a to ODS a ČSSD, jejich podíl na rozhodování je však také jen dílčí.

Rada městské části Praha 7

Je to politická reprezentace uskupení zformovaná z výsledků komunálních voleb a je patrné, že jsou zastoupeni představitelé nezávislých politických celků nebo regionálních celků. Jednotlivé oblasti Rady MČ zahrnují všechny podstatné činnosti, které jsou spojeny s provozem a činností MČ Praha 7 jako celku.

Organizační struktura městské části Praha 7 je uvedena na následujícím schématu níže.

Obrázek 12: Organizační struktura MČ Praha 7

Zdroj: www.praha7.cz

Příloha 3 - K teorii kvalitativního výzkumu

Role výzkumníka

Výzkumník musí dbát na validitu výzkumu. K tomu mu pomůže několik základních doporučení: [Hendl, 2016, s. 149]

- Rozmanité zdroje informací;
- Konečnou nebo předběžnou zprávu předložíme účastníkům, aby se k ní mohli vyjádřit;
- Výsledky nám zkontrolují kolegové;
- Delší časový úsek strávený v terénu;
- Vyhledávání negativních příkladů a protipříkladů k našim závěrům;
- Prošetření výzkumného procesu externím auditorem.

Existují různá nebezpečí, která mohou náš výzkum zkreslit. Jedná se o nebezpečí zkreslení ze strany výzkumníka i účastníka a reaktivita, což znamená, že přítomnost výzkumníka může ovlivnit procesy, na které je výzkum zaměřen. Zkreslení ze strany výzkumníka může výzkum ovlivnit v podobě subjektivních teorií, předsudků či vlastností. Zkreslení ze strany zkoumané osoby může mít několik podob, jako např. záměrné zkreslování informací nebo zatajování. Jak projekt, tak zpráva o výzkumu má obsahovat informace o osobě výzkumníka, aby bylo možné vyhodnotit, jak mohl výzkumník zprávu zkreslit. [Hendl, 2016, s. 150]

Yin uvádí základní seznam běžně požadovaných dovedností, které by měl výzkumník zvládat při rozhovoru v případové studii. Jsou to následující dovednosti: [Yin, 2009, s. 69]

- Dobrý výzkumník by měl být schopen pokládat účelné otázky, které je respondent schopen pochopit a následně na ně odpovědět.
- Výzkumník by měl být dobrým posluchačem a neupravovat odpovědi podle svých předsudků.
- Výzkumník by měl být flexibilní a přizpůsobivý, takže by měl chápat nové situace jako příležitost, a nikoli jako hrozbu.
- Výzkumník by měl co nejlépe chápat problematiku studované věci.
- Výzkumník by měl být citlivý, vnímavý a nepředpojatý tak, aby jeho názory nezasahovaly do odpovědí respondentů.

Výzkumník spoluutváří realitu, na kterou můžeme nahlížet z mnoha perspektiv, proces poznávání je současně procesem neustálé interpretace. Realitu bychom tedy měli

spíše interpretovat než objevovat. Neexistuje nezávislý výzkumník, a proto je výzkumník sám účastníkem. Výzkumník je totiž součástí sociálních, psychologických, finančních a dalších vazeb, a tudíž není možné, aby byl výzkum zcela nezávislý, ten pak přímo, či nepřímo ovlivňuje zkoumaný proces a mění ho. Základním předpokladem úspěchu je osobní vztah s účastníky výzkumu. Autentičnost vztahu patří mezi základní kritéria validity. Žádný výzkumník není bez předsudků a nezátížen zkušenostmi a osobní historií, s tímto faktem je potřeba ve výzkumu počítat. [Miovský, 2006, s. 25]

Etika výzkumu

Vzhledem k charakteru této diplomové práce je důležité zmínit etiku výzkumu, protože součástí případové studie jsou rozhovory. Asi nejdůležitější zásadou etiky kvalitativního výzkumu je poučený nebo také informovaný souhlas. To znamená, že respondent se zúčastní studie pouze tehdy, pokud s tím souhlasí a je informován o průběhu a okolnostech výzkumu. [Hendl, 2016, s. 157] Jak jsem již zmínil, první a důležitá zásada etiky výzkumu je náležité informování. To však může být problematické v případě, že na začátku návrhu výzkumu nejsou ještě některé informace známy. Další problém nastává s informovaným souhlasem, který by měl být průběžně revidován a popř. znovu zajištěn ve vztahu k obtížnosti otázek. V tomto případě jde o předběžný souhlas. Informovaný souhlas je potřeba získat od každé osoby zvlášť a nespoléhat na souhlas hlavní nadřízené osoby např. v nějaké instituci. Je také důležité předpokládat, že stejný přístup k informovanému souhlasu vyhovuje všem okolnostem. [Simons, 2009, s. 103]

Mezi výzkumníkem a respondenty se utvářejí různé vztahy, které by měly splňovat určité zásady etiky. Nejběžnější vztah představuje pohled na výzkumníka jako na experta, který celou situaci řídí, ví, co a jak má dělat, tomu přispívá i použití různých nástrojů, přístrojů nebo dotazníků. Vzájemné pozice mezi účastníky jsou rovnocenné a nahlížíme na ně jako na osoby s vůlí a s vlastními způsoby seberealizace. Jsme si vědomi biologických determinant lidského chování a individuálních odlišností, a tak necháváme dostatečně prostoru, aby se účastníci mohli projevit. [Miovský, 2006, s. 73]

„Vědec a věda mají svá omezení tam, kde mohou poškodit či omezit účastníky výzkumu proti jejich vůli. Právo vědět a objevovat není povýšeno nad jiná práva. Výzkumník nese odpovědnost vůči sobě a společnosti za to, co objeví; musí pečlivě vážit, jaké důsledky může svojí vědeckou činností způsobit.“ [Miovský, 2006, s. 27]

Příloha 4 - Navazování komunikace developera s občany Prahy 7

Perlová 371/5
110 00 Praha 1
IČ: 276 98 327 DIČ: CZ27698327
Zapsáno Městským soudem v Praze pod so. zn. B/12151

Holešovický Trojúhelník a.s.

V Praze dne 9. 10. 2015

Vážení spoluobčané,

věřím, že se k Vám již dostala informace, že stavební odbor pražského magistrátu, jakožto odvolací orgán, potvrdil platnost stavebního povolení pro projekt Paláce Stromovka, který se má nacházet v prostoru mezi ulicemi Valetřzní a Strojnická. Dobře si uvědomuji, že náš projekt vyvolává obsáhlou veřejnou diskusi. Někdy pozitivní, někdy negativní. Věřte, že tato skutečnost na nás klade velkou míru odpovědnosti, kterou si uvědomujeme.

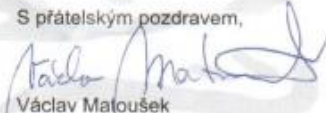
Rád bych Vás informoval, že v nejbližších dnech bude prostor stavby předán našemu dodavateli, který začne s prvními stavebními kroky. Je naším cílem, abychom Vás život komplikovali co možná nejméně. Přesto, pokud bude Váš životní komfort krátkodobě narušen, věřte, že se tak bude dít pouze po nezbytně dlouhou dobu.

Chceme, aby Palác Stromovka svému okolí dobře sloužil a poskytl Vám, našim sousedům, celou škálu služeb. Díky komentářům a připomínkám od Vás, ale i od Městské části Praha 7, jsme projekt přepracovali a zaměřili jej více na služby pro občany. Naším cílem je učinit z Paláce Stromovka opravdu lokální centrum pro Vás. Proto usilujeme o jeho dokončení v co možná nejkratší době. Předpokládám, že se nám projekt podaří dokončit a zpřístupnit veřejnosti již v roce 2017. Kromě obnovení stavebních prací již probíhá výběr obchodů a služeb pro Palác Stromovka.

Snažíme se, aby výsledná nabídka trvale zvýšila kvalitu Vašeho života. V rámci sestavení nejvhodnějších služeb Vás chceme požádat o Vaše názory a doporučení a budeme se snažit dále Vaše podněty využít. Pokud souhlasíte s informováním prostřednictvím emailu, pošlete prosím kontaktní email na naši adresu stromovka@lordship.eu.

O vývoji stavby Paláce Stromovka Vás budeme průběžně informovat. Pravidelné informace o Paláci Stromovka můžete získat také na našem oficiálním kanálu na sociální síti Facebook (www.facebook.com/palacstromovka) nebo na internetových stránkách projektu www.palacstromovka.cz.

S přátelským pozdravem,

Václav Matoušek
výkonný ředitel

Holešovický Trojúhelník a.s. Perlová 371/5, 110 00 Praha 1, IČ: 276 98 327

Fakulta humanitních studií UK

katedra magisterského oboru

Sociální a kulturní ekologie

U Kříže 8/661, 158 00 Praha 5-Jinonice

Projekt diplomové práce (DP) oboru sociální a kulturní ekologie

1. Jméno studenta, tituly: Michal Bartoš, BBus (Hons)
2. Osobní číslo (UKČO): 70450946
3. Rok imatrikulace na FHS (IZV) UK (bak. studium, jinak mag. studium): 2011
4. Datum zápisu na katedru sociální a kulturní ekologie FHS UK rozhodné pro datum obhajoby DP: září 2011
5. Názvy všech předchozích bakalářských (magisterských) prací, škola, obor a rok, kde a kdy byly obhájeny: Analýza služeb vybraných technických muzeí, VOŠIS, Služby muzeí a galerií, 2010
6. Předběžný název DP:
Případová studie funkčnosti participativní demokracie na příkladu vzniku obchodního centra v Praze 7.
7. Obecný kontext (souvislosti tématu, širší rámec [zasazení „do světa“]): Přejít od centrálně plánovaného k tržnímu hospodářství s sebou po roce 1989 na území České republiky přinesl nárůst výstavby nákupních řetězců, které vznikaly buď na plochách tzv. greenfields nebo brownfields. V druhé polovině devadesátých let se tento trend začal stupňovat, vznikaly a vznikají nákupní komplexy, které zahrnují pouze obchody prodávající jeden druh zboží (potravin, náradí, textil, nábytek) a pak komplexy, které v sobě zahrnují obchody s veškerými druhy zboží a služeb. Tyto komplexy nebo samostatné obchody vznikají u hlavních dálničních tahů, na okrajích měst, ale také v centrech měst.

Při výstavbě těchto objektů dochází k záboru značného území pro samotný obchod, ale i pro parkoviště a komunikace, které k nim dovedou jejich potenciální klienty a zásobování. Stavby toho typu, které se nacházejí na okrajích měst nebo u dálničních tahů či městského okruhu, s největší pravděpodobností nebudou mít problém s prostorem jako tomu je u těchto staveb nově vznikajících již v zastavěném území města. V takovém případě se k tomuto účelu musí vyčlenit nějaký volný prostor nebo se tento prostor musí vytvořit např. zbouráním jedné či více budov. V historických centrech měst můžeme dnes vidět stavby, které si ponechávají svůj původní „obal“, ale uvnitř vzniká úplně nová stavba, která vyhovuje požadavkům moderního nákupního centra. V případě vzniku takového nákupního centra uprostřed města, ještě k tomu z budovy původně určené k jinému využití, vzniká problém se zmíněnými parkovacími místy a také s dopravní obslužností při nárůstu dopravy, která vznikne výstavbou nového nákupního komplexu. Příklady z minulých let ukazují, že projektanti parkovací místa umísťují do několika patrových podzemních garáží ležících pod stavbou nákupního centra. Je otázkou, zda v době, kdy se většina měst snaží přeměrovat

dopravu ze svých center, tato nákupní centra zbytečně dopravu zase nepřítahují zpět. Pro území České republiky je poměrně charakteristické, že v centrech měst nalezneme obchody, které dokáží více či méně zastoupit všechny druhy zboží a služeb, a které jsou jen rozmístěné po ulicích měst v původní zástavbě. Právě tento historický prostorový rozptyl se v posledních letech mění a obchody se seskupují v těsné blízkosti do jednoho nákupního centra. Samotné centrum města pak přichází o rozmanitost těchto obchodů a na jejich místa zpravidla přicházejí pojišťovací kanceláře, banky či restaurace.

Ve své diplomové práci bych chtěl zjistit, jak problematiku výstavby nákupních center v Praze vnímají starousedlíci. Zda mají zájem o tato nákupní centra nebo by místo nich dali přednost budově s jiným využitím nebo jestli by v případě, že na daném místě je volný prostor, vůbec o nějakou budovu stáli a nedali by přednost radši menšímu parku. Dále bych chtěl zjistit vývoj výstavby těchto nákupních center jak na okraji města, tak uvnitř města a porovnat ho s vývojem budov s jiným využitím, např. budov kulturních a vzdělávacích center, galerií nebo muzeí. Dalším zajímavým aspektem by bylo srovnání podílu těchto různých typů výstavby a jejich podílu na místní dopravě a zatížení životního prostředí.

Na konkrétní části, na území města Prahy, se zaměřím na dva případy kontroverzní výstavby v blízkosti pražského centra. Jedním z těchto příkladů je budova nákupního centra Palladium, která vznikla hned naproti již stojícímu a stále fungujícímu obchodnímu domu Kotva. Kotva je v současné době předmětem mnoha debat. Zdá se, že její prostory by spíše vyhovovaly potřebám galerie umění. Jako další příklad poslouží zamýšlená stavba nákupního centra Palác Stromovka vedle Veletržního paláce. Přes tuto původní zástavbu města vede několik hlavních dopravních tahů, proto je zde poměrně silný stupeň dopravy. Snaha města odklonit dopravu začala nabírat konkrétní obrysy díky výstavbě městských tunelů s napojením na městský okruh. S otevřením tunelu Blanka se očekává značné ulehčení pražského centra a tím pádem také oblasti Letná – Holešovice, právě v místech, kde má vyrůst nové nákupní centrum. Nabízí se tedy otázka, zda po výstavbě tohoto centra nezůstane dopravní situace ve „starých kolejích“ a žádného zlepšení se nedosáhne, ať už mluvíme o zlepšení dopravní situace nebo situace týkající se škodlivin emitovaných z vozů. Problematika je o to složitější, že v této oblasti již dnes existuje poměrně velké množství cílových bodů, které ve velkém přitahují dopravu. Jsou to sportovní utkání, která se konají na fotbalovém letenském stadionu nebo hokejová utkání na holešovickém výstavišti, či jiné akce odehrávající se na výstavišti. Tyto akce jsou samozřejmě spojeny s náročnou dopravní obsluhností a dopravu značně přitahují, koncentrují a v mnoha případech zde doprava doslova kolabuje.

8. Předmět zkoumání (vlastní předmět práce [zasazení „do vědy“]):

Předmětem této práce bude analýza fungování participativní demokracie neboli „governance bottom up“ principu na konkrétním příkladu účasti místních obyvatel na využití území v Praze 7. Při plánování výstavby nového obchodního centra v Praze 7 budu na základě rozhovorů s obyvateli, zjišťovat možnost a praktickou účast místních obyvatel na rozhodování o jejich bydlišti. Pomocí uvedených rozhovorů budou také zjišťovány preference obyvatel na využití území a jejich povědomí o environmentální zátěži, která je spojena s vybudováním obchodního centra, včetně související dopravní zátěže vlivem růstu počtu aut, které většina nakupujících využívá.

9. Hlavní vstupní hypotéza nebo hypotézy (2–4 na výběr); pro práci 1–2, možno však formulovat výzkumné otázky, event. jen výzkumný problém:

- V Praze 7 nefunguje forma participativní demokracie, rozhodování občanů o jejich místě bydliště a jeho využití.
- Plánované nákupní centrum zhorší dopravní situaci, zvýší se počet projíždějících aut, a tím i zátěž na životní prostředí vlivem produkce hluku a spalin emitovaných z dopravních prostředků.

Výzkumné otázky:

- Jak fungují rozhodovací procesy na lokální úrovni?
- Jak se může rozhodování veřejnosti projevit na kvalitě života v dané lokalitě s ohledem na znečištění způsobené dopravou?

10. Metodologický postup: metody a techniky, které budou v práci použity:

Metodologický postup bude postaven na výzkumu z kategorie kvalitativního výzkumu. Základním stavebním kamenem bude několik polo/standardizovaných rozhovorů s hlavními představiteli názorových skupin: starousedlíci, lidé, kteří se na Prahu 7 přistěhovali a členové zastupitelstva Prahy 7.

Dalším metodou výzkumu bude analýza a výpočet znečištění CO₂ spojeného s využitím osobních aut při dopravě do obchodního centra. Provedu srovnání podobného, již existujícího nákupního centra, zjištění počtu zaparkovaných vozů v tomto centru a zjištění produkce CO₂ z nejběžněji užívaných vozů s nejčastěji volenou motorizací.

11. Cíl DP (kromě ověření hypotéz a teoretického přínosu např. praktický přínos, vypracování metodologie, základ pro řešení problémů v praxi atd.):

- Prvním cílem je zjištění, zda na Praze 7 funguje participativní forma rozhodování a demokracie v případě rozhodování o místní výstavbě a využití území.
- Druhým cílem je zjištění potenciálního zvýšení zátěže životního prostředí v městské části Praha 7 způsobené automobilovou dopravou v důsledku vybudování plánovaného obchodního centra.
- Třetím cílem je zjištění povědomí občanů o environmentální zátěži spojené s výstavbou obchodního centra a vzrůstem osobní dopravy.

12. Čím budou rozšířeny dosavadní znalosti (vědecká „přidaná hodnota DP“):

Při realizaci práce bude zjištěno, do jaké míry je aplikován princip participativní demokracie v podobě účasti občanů na místním rozhodování na příkladu Prahy 7. Dále bude vypočtena zátěž na životní prostředí spojená se zvýšením dopravy vzhledem k výstavbě nového obchodního centra. V neposlední řadě práce přinese informace o znalosti občanů o vedlejších negativních externalitách spojených s dopravou a obchodním centrem.

13. Jaké bude (bude-li) jejich teoretické zobecnění a přínos:

Žádné, práce může být použita pro další plošný výzkum různých lokalit např. formou dotazníků.

14. Struktura DP (předběžný obsah – názvy oddílů a kapitol):

- I. ÚVOD
- II. TEORETICKÁ ČÁST
 - a. Přiblížení lokality

- i. Geografická poloha a přírodní charakteristika
 - ii. Historie městské části
 - iii. Srovnání Prahy 7 s ostatními městskými částmi
 - iv. Životní prostředí a využívání území
 - v. Demografie
 - vi. Občanská vybavenost, spolupráce městských částí a místní aktivity
 - vii. Kulturní charakteristiky a specifika
 - viii. Zastupitelstvo Prahy 7
 - b. Vývoj výstavby nákupních center v ČR
 - c. Územní plánování města
 - d. Participativní demokracie
 - e. Popis výzkumného problému
 - f. Hypotézy a cíle práce
 - g. Metodologie práce
 - i. Výběr respondentů
 - ii. Polostandardizované rozhovory
 - h. Práce s druhotnými daty
 - i. Informace o výstavbě nákupního centra
 - ii. Produkce splodin z osobních automobilů v obdobném nákupním centru
- III. PRAKTICKÁ ČÁST
- a. Popis současného stavu
 - b. Popis procesu analýzy rozhovorů a vyhodnocení otázek
 - c. Pravděpodobný budoucí vývoj
 - d. Návrhy alternativních řešení
- IV. ZÁVĚR
- V. ZDROJE
- VI. PŘÍLOHY

15. Předběžná bibliografie k tématu:

BAUEROVÁ, A. *Práce s veřejností a místní Agenda 21*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 1998, ISBN 80-7212-047-6

BERAN, V. *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí*. Praha: Academia, 2005, ISBN 80-200-1201

BRONCOVÁ, D. *Knihy o Praze 7*. Praha: MILPO, 1998, ISBN 80-86098-10-9

BRYMAN, A. *Social research methods*. Oxford: Oxford University Press, 2008, ISBN 978-0-19-920295-9

CAHILL, M. *Transport, environment and society*. Maidenhead: Open University Press, 2010, ISBN 0 335 21873 3

DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum 2000, ISBN 80-246-0139-7

ELGAR, E. WILLIS, K. G. TURNER, R. K. BATEMAN, I. *Urban planning and management*. Cheltenham: Edward Elgar 2001, ISBN 1-84064-219-X

FORET, M. *Komunikace s veřejností*. Brno: Masarykova univerzita, 1994, ISBN 80-210-1034-7

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál 2008, ISBN 978-80-7367-485-4

LÍBAL, D. HEROUTOVÁ, M. *Praha 7 Sídelní a architektonický vývoj*. Praha: Orbis, 1975,

PELCL, P. *Zapojení veřejnosti do plánování regionálního rozvoje*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2001, ISBN 80-7212-189-8

POLÁK, M. a kol. *Praha 7 známá neznámá*. Praha: MILPO, 2012, ISBN 978-80-87040-25-6

SMITH, L. *Občané v politice*. Praha: Institut pro sociální a ekonomické analýzy, 2009, ISBN 978-80-903316-5-5

YIN, K. R. *Case study research: Design and methods*. USA: Sage Publications, ISBN 0-7619-2553-8

16. Předpokládaný vedoucí DP: doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.

Datum: 26. 8. 2015

diplomant

vedoucí DP

vedoucí katedry SKE